

העובדים החדשים

התופעה החדשה: ידידה על-ידי נשואין

צורה חדשה

באלמנטים

חדשים

תמונת הסער:
ז'ודיק אינדיק נישאת לעשיר קנדי

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. טען למברקיס: "עולמפרט" המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהט בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

מינוי שנתי בדאר-אויך

- ל"א
- לקפריסין 30
- לכל ארצות אירופה (כו"ל תורכיה), פרס ומושב בת הכתר 40 עדו
- לארצות הברית קנדה קובה ומקסיקו 60
- לארצות דרום אמריקה 70

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן
עורך משנה: רוב איתן

עורך כיתוב: סלבי קשת

כתב בכיר: אלי תבור

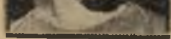
עורך תבנית: זקי
צלם המערכת: אריה ערו

חברי המערכת:

שווע נלור, לילי נלילי, רויד הורוביץ, רוני ורר, יוסף אברוסקי, דן סרגלית, אביבה סטו, אבנר פרי, עמוס קינו, שלמה קרו.

השבוע התכנסו במשרדי המערכת ארבעה אנשים וחידה אחת. הארבעה היו מאיר הרמן, חנה פיטרמן, אליהו לוי ויוסף אלביט. שברון, שבאו לקבל את חלקם בפרס הגדול של טוטו בחירות. החידה הייתה שייכת ליוסף אלכסנדרוני.

אלכסנדרוני, תל-אביבי בן 30, קיבל 200 לירות למרות שלא שלה טופס-ניחושים לטוטו. אך טופס כזה, ובו רשומים הניחושים הנכונים, הגיע להנהלת הטוטו, כשעליו מצויינים בי מירוש שם השולח וכתובתו: יוסף אלכסנדרוני, מרחוב קורלנקו 4 תל-אביב, מי, אם כן, שלח את הטופס הוויכוח? לאלכסנדרוני הייתה גירסה משלו: לפני הבחירות, בהיותו בשירות מילואים, הודמן לבאר-שבע, שם קנה את גליון השבוע של הטוטו הזה וכש גמר לקרוא השאיר אותו לחיילי היחידה. "חברה מהסדר, לא היה להם כסף לקנות עתון", סיפר.

פיטרמן

מה קרה לעתון אחרי שאלכסנדרוני העביר לוי ליד חבריו ליחידה? האם השאיר בי טעות את שמו על הגליון? או שמא מילא מישהו את טופס הניחוש, ובהיכרחו כי הי עתון שייך לאלכסנדרוני החליט שהצדק מחייב לשלוח את הטופס על שמו של אלכסנדרוני? פתרון לחידה זו לא נמצא עדיין. אמנם, משנודע לחברי אלכסנדרוני כי זכה בטוטו הודות לטופס שאחר שלח בשמו, החלו מצלצים אליו ומספרים כי הם שמילאו את הטופס בהעדרו. אך אלכסנדרוני אינו נוטה להאמין להם, ונראה לו כי אין הם אלא חובדילצין.

כל זה, כמובן, לא הפריע לו לקבל את הכסף בשמחה רבה. האם הוא זקוק לז? "צריך? ועוד איך שאני צריך את זה?" השיב. כי למרות שגם הוא וגם אשתו עובדים, רווצים עליהם חובות למכביר. 200 הלירות יעזרו להקל מעט על המעמסה של מכבידה עליהם.

כאשר סיכמה הנהלת הטוטו את עבודתה לקבעה את הזוכים, בלט פרט מעניין אחד לגנדי עיניה: כל חמשת הטפסים הזוכים הגיעו למשרדי הטוטו באותו משלוח-דואר, ומספרו במספרים סידוריים כמעט רצופים. גם פרטי הניחוש השונים היו זהים לחלוטין. בין חברי ועדת הטוטו התעוררה איפוא השאלה כמעט באופן ספונטאני: האם החמישה מילאו את הטפסים שלהם בזהות ואף השליכו אותם יחד לדואר או שהיה זה רק המקרה העיוור, כפי שקורה לעתים נדירות?

לנו טופס של אלכסנדרוני, הסתבר כי אין זה כך. אך לגבי שני זוכים אחרים — מאיר הרמן מנס-ציונה וחנה פיטרמן מתל-אביב — הסתבר כי חברי הנהלת הטוטו ניחשו נכון. שניהם מילאו את טפסיהם באותו משרד, בו הודמנו במקרה. סיפרה חנה החניניה: "הכרתי את מר הרמן מקודם, ידעתי שהוא אדם ציבורי, בעל הבנה בפוליטיקה. לכן החלטתי למלא את הטופס שלי בהתאם לניחושיו."

הרמן הוא מנהל מחלקת הכספים של המועצה המקומית בנס-ציונה (כסף הולך אל כסף!) קרא אלכסנדרוני בהתפעלות, בעל עבר מגוון וממושך בארץ. הגבר בן 46 זוכר את גליון העולם הזה, בו מלא את הטופס. היה זה גליון העולם הזה 1151, שעל שערו הופיע אדולף אייכמן. "בקרתי כי אייכמן היה בשרונה", סיפר, "וזכרתי את תקופת הנאצים שם, כשהייתי נוטר. אז זכרתי איך סרבו להכניס יהודים למושבתם או למכוור להם בקר". בתפקידו כנוטר נפצע הרמן קשה ממוקש בידו הימנית.

מה יעשה בכסף? "הבטחתי לתרום חלק ממנו לקבוצת בית-ר נס-ציונה. אקנה להם נעלי-התעמלות". ומה תעשה חנה פיטרמן ב-200 הל"י שקיבלה? "התחנתני רק לפני חצי שנה. עדיין גרים אצל ההורים ודרוש לנו הרבה כסף לרכוש דירה. הפרס של הטוטו יעזור בכיתון זה."

מתוך חמישה זוכים שהוזכרו לקבל את חלקם בפרס, באו עד כה רק ארבעה. הרביעי היה אליהו לוי, 56, מרמת-גן. לוי הגו כבר מרכז תנועת החירות, שימש לפני כן כמנהל העתון הערבי של תנועתו. "את החישוב שעשיתי", סיפר הוא, "עשיתי מתוך ידיעה — לא ניחוש."

אליהו לוי, שעלה ארצה לפני שמונה שנים מעיראק והמעורה היטב בנעשה בארץ, יודע בדיוק מה יעשה בכסף: בקרוב תינשא בתו חנה — "זאת תהיה מתנה יפה מאד בשבילה."

יום לפני בואו לקבל את הפרס, השתתף אליהו לוי בישיבת מרכז תנועת החירות, לפני פתיחת הישיבה העביר ליושבי-ראש התנועה מנחה בגין את מכתב מערכת העולם הזה, בו נתבשר על זכייתו. בגין הקריא את המכתב באוזני כל חברי המרכז, ואלה בירכו את הזוכה על מזלו הטוב. יורשה גם לי לצרף את ברכתי לכל הזוכים המאושרים, ולהביע את תודת המערכת לחברי הנהלת הטוטו, עורך-הדין שמואל רחביה ורואה-החשבון יעקב היגר, על עבודתם המסורה והנאמנה במפעל הראשון מסוגו שנערך בארץ.

איש כסף

אלכסנדרוני

לוי

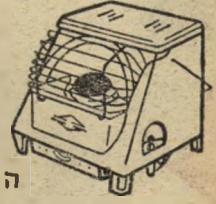
הרמן

סודו של תנור...

פרפקט" כלבד. וכת דלק מיוחד זה אשר מיוצר לפי התקן של מכון התקנים האמריקאי, מבטיח יציבות הטמפרטורה בדירה. כמות החום המופקת מן התנור נשמרת במלואה ע"י המקרין (הרפלקטור) העשוי מ-99.99% אלומיניום טהור בלתי מחליד. כמיכונן שאין התנור מיועד לשנה אחת של שמוש כלבד. לכו דאגה חב' "פרפקטש" ע"י זה שהנה מייצרת את התנור מפלדת נירווסטה אל חלידה. מתכת יקרה ביותר

המבער

הפירפרפקט

המבער נחל בזמן האחרון קראנו בעתונות פרסימים וגלויי דעת תפלים של חברות שונות לייצור תנורים דומים ל"פירפרפקט". חברות אלו מנסות לשכנע את הצרכן שהנן יחידות סגולה כתכונה זו או אחרת. לאהר שאפשרויות יביא החמרים מחו"ל הן מוגבלות ושוות לכל היצרנים, יוצא שההבדל בתנורים אינו בחומר ממנו הם מיוצרים. אלא במתקנים ובשכלולים שכל ביח"ר מוסיף לפי הידע המקצועי ויכולתו הטכנית. כגון: וסת דלק ומיכל מיוחד ל-40 שעות בעירה וכו'.

מיכלי זכוכית ל-40 שעות בערה

תנורי ה"פירפרפקט" צבועים בצבעי Hamerton ועוברים תהליך של חווק הצבע בחם של 300° צלזיוס. תהליך זה מקנה לתנור חסינות מוחלטת בפני חלודה. ה"פירפרפקט" הנייד מסוגל לחמם בקלות דירה שלמה. אם נוסיף לכל אלה את העובדה שחברת-פרפקטשן נותנת אחריות לתנור לתקופה של 3 שנים בהסתמך על טיבו, הרי שלפנינו תנור הראוי להמלצה.

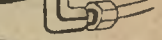
עד לפני שנים מספר, לא הייתה נהוגה כארצנו שיטת חימום סדירה. כל אחד העלה את הטמפרטורה בדירתו בימי החורף בצורה שונה. אולם בשלושת השנים האחרונות לבשה הכעיה צורה חדשה לגמרי עקב התפחחות השיטה של תנורי "פירסייד". ההצלחה הגדולה של תנורי ה"פירסייד" סייד" באנגליה הטריצה את החברות המקומיות לייצר דגם זה ולשווקו גם בארץ. אולם מסיבות שונות לא כלם הצליחו בכך, אלא יחידים כלבד.

המיוצר ע"י החברה הישראלית "פירפרפקט" (Perfection) וה"דגמא טובה לדגם מוצלח המהווה תוצאה ישירה של שקדנות מומחים ויצירת שיטות ייצור אנגליות. תנור זה אשר הגיע לשיאים בשוק הישראלי, נבדל מהדומים לו כתכונות המשותפות לאלו של ה"פירסייד" האנגלי.

ועתה מספר מילים על שיטת ה"פירסייד". שיטה זו מתבססת על שריפת הגזים העודפים הנוצרים כתוצאה מבעירת הנפט גזים אלו נשרפים ע"י רשת סבוכה העשויה מפלדת כרום ניקל העומדת בטמ-פרטורות גבוהות ביותר. כתוצאה מכך מת-חסלים ריחות הלואי הלא נעימים וגובר החום הנובע מן התנור. ה"פירפרפקט" מצויד במיכלי דלק מיוחדים העשויים זכוכית בניגוד למיכלי מתכת המחלידים. כן מאפשרים מיכלי הזכוכית לראות את כמות הדלק הנוותרת בתוכם. מיכלים אלה בנויים כך שמלוי הנפט נעשה רק פעם בכל 40 שעות. בו בזמן שתנורים אחרים הגיעו כקושי ל-36 שעות כלבד. כמובן שזמן הבעירה קשור גם בוסת הדלק (ראה ציור) המיוחד ל"פירי-

וסת הדלק

וסת הדלק

עור הפקיד

הרשימה, ניתוח האמירה" (העולם הזה 1160), על הספר "חוק פרקינסון" עוררה בי עניין רב. קראתי את הספר ונהייתי הנאה מרובה לניתוחו הנוצץ של הפרופסור הנכבד את האמירה הכיורוקראטית.

לאור הנסיון שרכש המחבר, האם לא כדאי להזמין ארצה, כדי שחוקר ויספר לציבור איר ובאיוו צורה משתמש השלטון בכסף, ומאי מידת יעילותו של שלטון זה?

רמי שניידרמן, תל אביב

המחקרים בספר "חוק פרקינסון" שהוויים אמת מחרידה. הם חושפים את הדרך בה החוק הוא, "לא חוק" כמו למשל במינוי מנהלים ודרך "התי" פוסטריותיהם" אורה שיש בכוחו לקבוע העמדת פקיד במקר מו הנכון, חייב לקר רוא ספר זה.

פרקינסון

ארגנס אשכנזי, ידאליהו

ההומור של פרקינסון אינו במקומו. כתבתם כי מראהו של הפרופסור הנכבד רומה לכלבים. האין הוא מזכיר ל... כס כלבים בקרקס העושה הכל כדי ל... צוא חו בעניי משלמהמיסים? מדוע אין פרופסור פרקינסון נכנס לרעו לעורו של הפקיד?

אהוד לביא, באר שבע

... כל ישראל חייב לקרוא ספר זה אמת לארבע שנים, לפני שהוא הולך לקלפי.

דליה קריק, חיפה

שורש הסכנה

הניעו ימי המשיח: "העולם הזה" הכיר בעובדה כי נצח מפא"י לא יסקר. 40 אחוז מכני האומה הישראלית הכירו בכך בבחי רות האחרונות. האומה כולה תכיר בכך בעוד ארבע שנים או פחות.

יהודית נהרדאי, ירושלים

שכנעתם אותי, לאחר שקראתי את תצפית הנצחון של מפא"י, מיהרתי לסניף המפלגה הקרוב ביותר להחזיר את פנסם החבר האי דום שלי. אם מוכירות המפלגה עומדת להיר ציא מליונים על קנייתם של הבלתימפלגי תיים, מדוע שלא אהנה גם אני?

א. גלעד, רמת גן

... שדוש נקודות...

האמנות קיבלה בימינו מושג רחב מאד. הופעתה על כן לקרוא במשאל על הסטריפ סיו (העולם הזה 1160) כי אנשי רוח מכי

הניעו ימי המשיח: "העולם הזה" הכיר בעובדה כי נצח מפא"י לא יסקר. 40 אחוז מכני האומה הישראלית הכירו בכך בבחי רות האחרונות. האומה כולה תכיר בכך בעוד ארבע שנים או פחות.

יהודית נהרדאי, ירושלים

שכנעתם אותי, לאחר שקראתי את תצפית הנצחון של מפא"י, מיהרתי לסניף המפלגה הקרוב ביותר להחזיר את פנסם החבר האי דום שלי. אם מוכירות המפלגה עומדת להיר ציא מליונים על קנייתם של הבלתימפלגי תיים, מדוע שלא אהנה גם אני?

א. גלעד, רמת גן

... שדוש נקודות...

האמנות קיבלה בימינו מושג רחב מאד. הופעתה על כן לקרוא במשאל על הסטריפ סיו (העולם הזה 1160) כי אנשי רוח מכי

הניעו ימי המשיח: "העולם הזה" הכיר בעובדה כי נצח מפא"י לא יסקר. 40 אחוז מכני האומה הישראלית הכירו בכך בבחי רות האחרונות. האומה כולה תכיר בכך בעוד ארבע שנים או פחות.

יהודית נהרדאי, ירושלים

שכנעתם אותי, לאחר שקראתי את תצפית הנצחון של מפא"י, מיהרתי לסניף המפלגה הקרוב ביותר להחזיר את פנסם החבר האי דום שלי. אם מוכירות המפלגה עומדת להיר ציא מליונים על קנייתם של הבלתימפלגי תיים, מדוע שלא אהנה גם אני?

א. גלעד, רמת גן

... שדוש נקודות...

האמנות קיבלה בימינו מושג רחב מאד. הופעתה על כן לקרוא במשאל על הסטריפ סיו (העולם הזה 1160) כי אנשי רוח מכי

הניעו ימי המשיח: "העולם הזה" הכיר בעובדה כי נצח מפא"י לא יסקר. 40 אחוז מכני האומה הישראלית הכירו בכך בבחי רות האחרונות. האומה כולה תכיר בכך בעוד ארבע שנים או פחות.

יהודית נהרדאי, ירושלים

שכנעתם אותי, לאחר שקראתי את תצפית הנצחון של מפא"י, מיהרתי לסניף המפלגה הקרוב ביותר להחזיר את פנסם החבר האי דום שלי. אם מוכירות המפלגה עומדת להיר ציא מליונים על קנייתם של הבלתימפלגי תיים, מדוע שלא אהנה גם אני?

א. גלעד, רמת גן

... שדוש נקודות...

האמנות קיבלה בימינו מושג רחב מאד. הופעתה על כן לקרוא במשאל על הסטריפ סיו (העולם הזה 1160) כי אנשי רוח מכי

Kissable

ה ש פ ת ון
של האשה המודרנית
נרתיק חדיש, אלונסי,
נוסחה חדישה.

מניק

אימפרסריון. ה. רוברט
מתכבד להציג את
גדול רקדני ספרד

לואיסירו

עם תיאטרון הבאלט שלו
25 רקדנים ורקדניות
באלט וריקודי צוענים
זמרי פלמנקו ומנגנים

היכל התרבות
9.1.1960

כרטיסים: החל מ-27.12.59 ברדיו
אוניון; כנף; רוקוקו; לאן; במה.

Luisillo y su TEATRO
DE DANZA ESPAÑOLA

דגל

מסרתם במדור תצי פית (העולם הזה 1159) כי נציג חרות בנסיציונה תמור ב' מועמדותו של נציג מפא"י כראש המועצ' צה המסופית. ישי' בת המועצה המקור' מית, אשר על סדר יומה בחירת ראש המועצה, נערכה ב' תאריך 13.12.1959. בישיבה זו לא הצבעתי בעד ראש העיר, שלמה אפרתי, נסיציונה

עורך הכיתוב טעה במפה הפוליטית החדשה, נסע חחנה אחת צפונה, ציין את נסיציונה במקום רחובות.

מועמקים

כאחת הנמצאת במוסד לחוליניפש קראתי בענין רב את מאמר העורך, "משוגעים" (ה' אליהו, מתנוללת ברחוב, מאחר ואין מספיק עולם הזה 1158). שאלתי היא: כיצד אפשר שאחת כמו עזיה צדקה, שחטפה את דליה מקום בבתי החולים המתאימים, ובאותו זמן יש מספיק מקום בשביל אנשים שאף פעם לא היתה להם נטיה למחלה כזו. מספיק רק שמישהו יהיה מעוניין להתפטר מביארו'הו מפריע לו במשהו, וימסור למישהו שאותו בויאדם ניסה להתאבר, וכבר יכניסו את ה' אדם הזה למוסד לחוליירות — ועליחשבון הממשלה, ולא תהיה לו כל אפשרות לצאת משם.

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

עגולה
שטוחה

שתיהן באריזה כפולה
20 סיגריות 280 פד

בדים ענו בכובד ראש ובחוב על השאלה אם הסטריפסיו היא אמנות. כל ילד יכול לראות מה מסתתר מאחורי המערומים של הסטריפסיוזאית.

אליהו שרון, פתח תקוה

אכו, עברתם כל גבול: התפשטות הסטריפסיו סיו בישראל שיכת למועדוני'ילה ממדרגה מוקפדת מאד ולא לשובעו רציני, המכבד את עצמו...

אראלה רון, ירושלים

לפני אלפיים שנה או יותר חיפש ארכיו מדם נקודת משען כדי להפוך את העולם על ראשו. עכשיו מצאתם שלוש נקודות בעזרתו הפכתם אותו על ראשו.

ירוחם לבקוביץ, נהריה

יד על הצוואר

לא הצלחתי להבין לאן רוצה העורך לה' נייע במאמרו, "בוגדלרים" (העולם הזה 1159). אם מדינת ישראל היתה יכולה לוותר על הדולרים היקרים האלה, היא היתה עושה זאת מוסו. אחרי הכל, הכבוד הלאומי הוא מוצדק יקר מדי מכדי שיובנחו סתם...

אריה שפירא, רמת גן

... ישריכוה עבור ה, בוגדלרים".

ח. ס., קרית פרוטטיב, נהריה

המפלגות הישראליות יונקות את כוחן בי מושריו מהדולרים של המנבית. כל נסיון לככור את זרם הדולרים האלה פירושו למע' שה: יד חונקת על צווארו. אולם האם רוצה העורך לזרוק את התינוק יחד עם האמבטי' יה? אחרי הכל — הדולרים מניעים, בכיסוי מו של דבר, אל האורח.

רות אורנשטיין, יפו

... כל נסיון, ויהיה אשר יהיה, להצטית את כוחה של המפלגה הישראלית, הוא מבו' רד. על כן איני חדל מלשבח את הסנטור האמריקאי הנכבד שמען כי יש לפקח על זרימת הכסף מיהודי ארצות הברית למפלגות הישראליות. לדעתי חייבים היהודים האמרי' קאיים בעצמם לפקח על הוצאת כספיהם אלה.

ד"ר יהודה ליב שפירא, רמת גן

הקטנטנה הממיקה

כתבתם (העולם הזה 1159) כי דליה לויני בוק לא הסכימה ל' מלא את תפקידה ב' לבוש חסר, וכי היא הסמיקה מאד כשנדר' רשה לעשות כן. תמי' הגי כיצד אותה נעי' רה קטנטנה ומסמ' קה הופיעה. לצורך' מיסכום הסרט, בת' מונות הרבה, ותר' חשופות מאשר לבוש' חסר סתם.

אליהו סלונים, גבעתיים

דליה לביא (לוינבוק), שחקנית הסרט היש' רגלי חולות לוחטים, מתרחצת באחת מ' מעיינות עין גדי — ראה תמונה.

הדרך צפונה

מסרתם במדור תצי פית (העולם הזה 1159) כי נציג חרות בנסיציונה תמור ב' מועמדותו של נציג מפא"י כראש המועצ' צה המסופית. ישי' בת המועצה המקור' מית, אשר על סדר יומה בחירת ראש המועצה, נערכה ב' תאריך 13.12.1959. בישיבה זו לא הצבעתי בעד ראש העיר, שלמה אפרתי, נסיציונה

עורך הכיתוב טעה במפה הפוליטית החדשה, נסע חחנה אחת צפונה, ציין את נסיציונה במקום רחובות.

מועמקים

כאחת הנמצאת במוסד לחוליניפש קראתי בענין רב את מאמר העורך, "משוגעים" (ה' אליהו, מתנוללת ברחוב, מאחר ואין מספיק עולם הזה 1158). שאלתי היא: כיצד אפשר שאחת כמו עזיה צדקה, שחטפה את דליה מקום בבתי החולים המתאימים, ובאותו זמן יש מספיק מקום בשביל אנשים שאף פעם לא היתה להם נטיה למחלה כזו. מספיק רק שמישהו יהיה מעוניין להתפטר מביארו'הו מפריע לו במשהו, וימסור למישהו שאותו בויאדם ניסה להתאבר, וכבר יכניסו את ה' אדם הזה למוסד לחוליירות — ועליחשבון הממשלה, ולא תהיה לו כל אפשרות לצאת משם.

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

אני אחת מקרבנות אלה. אני כבר אשה מבוגרת, ובכל זאת, אחרי שכבר קרוב לשנה אני נמצאת במוסד כזה. אני חושבת את עצמי לשפויה. אני מפתרת שכלליות אניע למצב כזה... אדם צריך להיות מברול כדי להיות יחד עם אנשים כאלה ולא להשתגע. וזה הכל בגלל שהאח שלי רצה להיפטר ממני, מפני שזה נוח לו. הממשלה דואגת לי ולא עולה לו שום פרנסה...

מעולם לא ניסיתי לשים קץ לחיי. רק כאן בארץ, עם קצת פרונקציה, אפשר לעשות כל דבר.

השם והכתובת שמורים במערכת

(כל הזכויות שמורות)

• דויד בן גוריון ירפה את מתח העבודה הנכונה שלו. הטיבה בריאות. בקשר לכך יתכן כי בקרוב יודע לציבור שניעתו המפורסמת לצרפת היתה אף היא קשורה בסיבות אלה.

• היכון לשמוע על חיכוכים פנימיים במפ"ם. חוגי השמאל ימשיכו במלחמתם הפנימית נגד השתתפות מפלגתם בממשלה. טענתם העיקרית של המתנגדים, שיפעלו בקיבוצי השומר הצעיר: הרוב במפ"ם נכנע ללחץ אחדות העבודה, ששאפה להיכנס לממשלה בגלל המשבר בקיבוץ המאוחד.

• על אף ההכחשות יתפטר נחום גולדמן מתפקידו, ינטוש את העסקנות. גולדמן יכתוב את תולדות חייו, ידרוש כי חלק מהספר יודפס רק אחר מותו.

• גם דויד בן-הרוש יפרסם בקרוב ספר רווי חומר נפץ. בן-הרוש, החייב לרצות עוד את מחצית עונשו, כותב ספר על מאורעות ואדי סליב.

• שקלים ציוניים יודפסו בשפה הגרמנית. השקלים, שיופסו בירושלים, נועדים לטניפים הציוניים החדשים בגרמניה, ישאו כתובות בעברית ובגרמנית.

• משרד החוץ עשוי להפעיל לחץ רציני ובלתי-ירשמו כדי למנוע את הסרמת "אקמורם", או לפחות לרכז את נימתו האנטי-בריטית. אישיות אנגלית רשמית-למחצה, שסיורה בארץ אורגן רשמית על-ידי הצירות הבריטית, נפגש בקשר לכך עם נציגי גופים ציבוריים בעלי עמדת מפתח, רמז להם בברור על הצורך בכך.

העם

אך, אזון וגרון

באחד מימי השבוע הוציאו שני עתונני הערב של ישראל הוצאת מיוחדת. הכרזת הרשית סיפרה על נצחון נוסף של נבחרת הכדורגל במישחקי אסיה (ראה עמ' 17-16). בתחתית העמוד הודיעה ידיעה צנועה שהוקמה ממשלה חדשה בישראל.

אופטימיסטים יכלו לפרש תופעה זו כי התעניינות הגוברת של אזרחי ישראל ב"מרחב האסיאתי, לפסימיסטים היה פרוש פשוט יותר: עסקי הקואליציה הממשלתית יצאו לכולם מן האף.

שתי אוניות מלחמה. בעוד האף היה עסוק בממשלה והאזון הקשיבה לידיעות על התקומות הנבחרת, צפתה העין בשמיים, חיפשה ענני גשמים. כאשר ירדו סוף-סוף מטרות קלים והפריכו במקצת את חששות הבעצות ודילדול מקורות המים, נשמו רבים לרוחה. ליצנים ראו בכך סימן לכך ששרי-התקלות החדש, משה דיין, משפיע על הזקן של מעלה כמו על הזקן של מטה.

היה זה אופייני שפחות מן הכל ענינה הידיעה הפוליטית העיקרית של השבוע: שיגור אוניה יוונית קטנה עם מיטען מלט

במפלגות השמאל אין זה נהוג כי ראשוני רשימת-המועדים יהיו גם מועמדים אוטו-מטיים לתפקידי שרים. מס' 1, ישראל גלילי, לא רצה להיות שר — וגם לדעת חבריו אין זו כהונה המתאימה לאופיו של מי שהיה סגן שר-הבטחון הראשון של ישראל.

שני השרים בממשלה הקודמת יצאו מן החשבון. ישראל ברייהודה, שרהפנים ה"מציטין בממשלה הקודמת, לא רצה לרדת בדרגה, לקבל תיק משני. שרה-החבורה ה"קודם, משה כרמל, לא נראה לחבריו כמתי אים לשמש נציג יחיד של המפלגה בממשלה. "הוא לא מספיק איש פוליטי", אמר אחד מחבריו.

נשאר יגאל אלון, מס' 2 ברשימת-המועמי דים, והאיש שדחף את המפלגה להיכנס ל"קואליציה. אלון סירב. הסיבה לדבריו: הוא לא רצה כי יתקבל הרושם שציוד הבעטרפות רק כדי להיות בעצמו לשר.

זכרונות היטדראיים. עם חיטול כל המועמדים האלה, הגיע תורו של מי שהיה סגן בחיל-החפרים בצבא הבריטי, והגנו חבר קיבוץ גבעת-חיים, להתחפר בעמדה החדשה, הוא הסכים. האיש התוקפני, הממהר להתרנו, אמר למחרת בבחירות שהן מזכירות לו את הבחירות בגרמניה בשנת 1932, הבחירות שהכשירו את עליית היטלר לשלטון. כתגובה לכך זכה לכמה משפטים בלתי-מחמיאים במאמר-הנצחון הגדול של בן-גוריון.

אולם הריב בין שני האנשים לא נראה חמור ביותר. השבוע היה חשש הפוך: אנשי מפ"ם חששו כי בן-אהרון, עמו יצטרכו להחת גוש שמאלי בממשלה, לא יהיה משענת חזקה. הם לא היו בטוחים לאן יוביל שר התחבורה ולמי יתחבר.

חזרה לאותו שולחן

היום הגדול הגיע. על מפ"ם היה להחליט לכאן או לכאן. רבים ממנהיגי מפ"ם קיח כי יהיו פטורים בכלל מהחלטה. למחרת הבחירות היו בטור חים שבן-גוריון לא ירצה בהם בממשלה, יעמיד להם מראש תנאים שלא יוכלו לקבל בשום פנים.

אולם כאשר נכשל ביגוי בנוסיונו להקים קואליציה ימנית-אגודאית, פנה שוב שמאלה, הכיין כסאות לאותן המפלגות אשר חצי שנה קודם לכן הודיע שלא ישב עמן לעולם ליד שולחן אחד.

פרוזה ב"בית-הסופר". במפ"ם היה ההיסוס רב. נגד ההצטרפות קמו הפעם לא רק אנשי-שמאל מובהקים, כמו יעקוב ריס-תין, אלא גם אנשים יהודעים כימניים במפ"ם לגה, כגון המשורר אבא קובנר. טענתם: בממשלה הבאה לא תשיג מפ"ם דבר, תצטרך לשאת באחריות עבור מעשים שיגנודו כמעט בכל השטחים את דעות המפלגה.

טענה נגדית נוספת: עד כה היתה המש' מעת הקואליציונית רק תקנון פנימי, הכיל חורים רבים. הפעם תהיה מבוססת על חוק שיסתום גם חורים אלה.

אולם הנהגת המפלגה, בראשות מאיר יערי ויעקוב חזן, עמדה על דעתה: להיכנס. בישיבה מתוחה, שנערכה בבית-הסופר ב"תל-אביב, העלו ארבעה נימוקים פרוואיים: הצטרפות מפ"ם תמונע את כניסת המפ"ם לממשלה,

• מבחינה פורמלית לא השתנה כמעט דבר ביחס למשמעת הקואליציונית, וגם הפעם אפשר יהיה לגלות חורים בהסדר, • ייצוג מפ"ם לא יקטן למעשה, פרט לכמה קיצוצים (למשל: הוצאת אילת מ"משרד-הפיתוח).

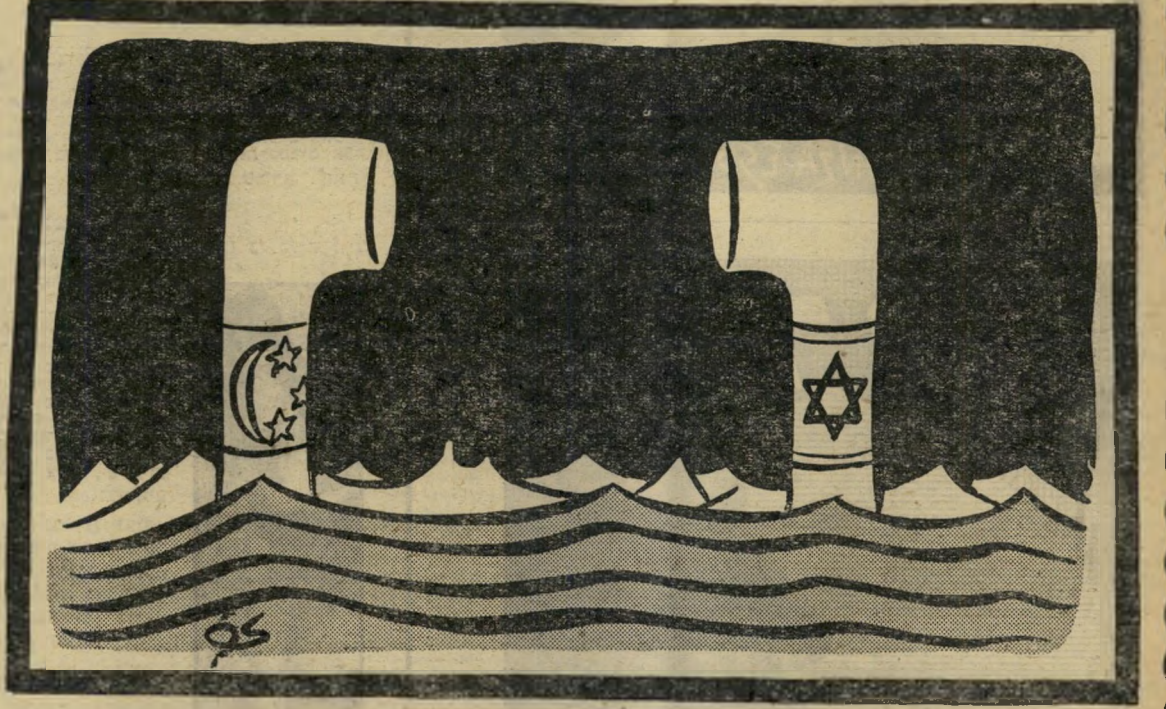
• בוחרי מפ"ם רצו בקואליציה פועלית. אולם הנימוק העיקרי לא נשמע: החשש מפני החושך של ישיבה בקואליציה, והנוק שהרבר יגרום לקיבוץ הארצי.

פצצת זמן. כאשר קיבל מרכז מפ"ם את דעת המנהיגים ברוב של 72 נגד 42 ידעו הכל כי עמדתה הטאקטית של המפלגה בכנסת תהיה קשה.

יריביה הבחינו בכך מיד: כבר בויכות ה"ראשון הציע מנחם בגין לבטל את המימשל הצבאי, דבר העשוי לפוצץ את הקואליציה עוד בראשיתה. כי יעקוב חזן נאלץ להצהיר, כפי שהצהירה מפלגתו עוד קודם לכן: אם יוצר בכנסת רוב למען ביטול המימשל, תצביע גם מפ"ם נגד הממשלה, תפרוש ממנה.

לפי כל הסימנים, תשתדל האופוזיציה ליצור בריוק מצב כזה.

• שהט 62%, בדיוק נמרץ כמו הרוב ב"אחדות העבודה (ראה לעיל).

"היי!"

• ג'ון קמחי עלול להעתיק את מקום עבודתו לישראל. משא ומתן על כך מתקיים בינו לבין אחד היומונים הישראליים החשובים, שקמחי רוצה להיות ראש המערכת שלו.

• החוק לעירוד משפחות מרובות ילדים יעורר סערה לכשיעלה שוב, בקרוב, על שולחן הכנסת. אחרי שהכנסת הגלישית העבירה את החוק, בקריאה ראשונה, בחפזון, יעלה ח"כ חרות חיים מגוריכהן שורח של הצעות-תיקון מהפכניות בתוכן החוק.

• תתפוצצנה האשמות חמורות על מכירת משחקי כדורסל. אחרי ששחקני מכבי קרית-מוצקין פנו בענין הצעת שוחד לבית-הדין המחוזי בחיפה, ישו נציגי הפועל בועדת הכדורסל את אישור נאחזן הפועל אשדות יעקב על הפועל חולון, יעלו את הטענה כאילו משחק זה נמכר.

• משרד מחסר והתעשייה ישקיע מיליון לירות במזבלה בתל-אביב, אחרי שמשרד החקלאות לא היה מוכן לממן כנית מכונות מיוחדות להפיכת הפסולת לקומפוסט. לפי התוכנית תוכל חברת גרין, שקיבלה זכיון ל-27 שנים על המזבלה, ליצור בעוד שנתיים זבל אורגני, שערכו גיע ל-100 אלף לירות בחודש.

• מפעל מיוחד לייבוש ירקות ושימורם יוקם בכרור-חיל. יהיה זה הפרתון לגביית עודפי-הירקות הנזקים כל שנה למזבלות.

• חברת חכפס "קונטיננטל" עלולה לחזור לשטח הקידוחים בכרדני ליד חיפה. דיונים על כך מתנהלים בחברה, המתיעצת במומחים ידועים לגיאולוגיה.

• יומה חופשית עשויה לחדור למשק התחבורה הציבורית. שלושת הקואופרטיבים, אגו, דן והמקשר יציעו לממשלה כי אחרי ההעלאה הקרובה של מחירי הנסיעות — שתסתכם ב-16 אחוזים בקירוב — יבוסל הפיקוח הממשלתי על חישובי הקואופרטיבים והם יפעלו לפי שיטות קפיטליסטיות רגילות של רווח והפסד. כל העלאה נוספת במחיר הנסיעות תהיה צמודה למדד יוקר-החיה, מבלי לקחת בחשבון אם הקואופרטיבים מרוויחים או מפסידים.

הממשלה

האיש שהסכים

"למה שונא אותי בן-אהרון?" שאל פעם דויד בן-גוריון ח"כ יריב, "האם זה מפני שהוא מסכים לכל מה שאני עושה?"

בן-גוריון נשאר בלי מענה. אולם בקרוב יוכל לחקור את הדבר בעצמו, כי החל מן השבוע הצטרף יצחק בן-אהרון, ליד אוס"ט טיה בן 53, לשורת שרי ישראל, קיבל לידיו את התיק היחיד של אחדות-העבודה ה"מצומקת — תיק התחבורה.

יגאל אינו רוצה. אחרי שמרכז אחי-דות-העבודה החליט ברוב דעות (62 נגד 37) לקבל את תנאי בן-גוריון ולהיכנס ל"קואליציה עם מפ"ם, הרתיים-לאומיים, ה"פרוגרסיבים ומפ"ם, נתעוררה הבעיה מי ייצג את המפלגה בממשלה. היתה זאת בעיה חמורה.

עוונת הרבנים

חלקאות בהונולולו. מפרסמים מיכרו הוגן. מציינים שהנתונים הם: בן 30 עד 30 וחצי, צריך לשלוט היטב בשפת הסאני סקריט, חייב להיות בעל קרחת ושתי שיני זהב.

מה אפשר לעשות אם האדם היחיד בכל ישראל המתאים לתיאור זה הוא במקרה גיסו של בעל-המכרז, שכבר מכר דירתו וקנה כרטיסיסה להונולולו?

בשוק הרבנים אין מפרסמים מיכרזים. לכן נקטה מפא"י, באמצעות שר הדתות, בשיטה המקורית של מיכרז-הסוף. השר הכין תקנות שפירטו למי אסור להיות מועמד.

התקנות היו קצרות, אך כל פגיעה היתה בול.

תקנה מספר אחת: אסור שהמועמד יהיה מעל לגיל 71. הקרבן: איסר יהודה אונטרמן, 75. המועמד הראשון יורד מן הפרק.

תקנה מספר שתיים: אסור שהמועמד יהיה אורח זר. הקרבן: יוסף דוב סלובייצ'יק, אורח אמריקאי. המועמד השני יורד מן הפרק.

נשאר רק שלמה גורן. תקנות אלה לא יכלו להיות ברורות יותר אילו נאמר בהן: "יובא כחשבונו רק מועמד ששרת לפחות 11 שנים בצה"ל, שעבר קורס צנחנים ושבר שם רגל, והידוע להחזיק בשעת התפילה בתת-מקלע מרגם קארל גוסטאב."

★ ★ ★

ק נודע על הכנת תקנות אלה, וכבר פרצה סערה בשוק הרבנים. בראש הצועקים היתה "הרבנות", שהחלה מודיעה הודעות ומכריזה הכרזות.

"הרבנות" פירושה כיום יצחק ניסים, משם ש"הבטחון" פירושו דוד בן-גוריון. לנסים לא היה איכפת שייבחר גורן. אולם נסים דאג לעצמו.

רב ראשי נבחר לתקופה של חמש שנים. אמנם, בדרך כלל נבחר רב ראשי כמעט אוטומטית מחדש בתום תקופת כהונתו, כמו נשיא המדינה. רק פעם אחת, עוד בימי השלטון העותומאני, סולק רב ראשי בתום כהונתו. היה זה הרב יעקב מאיר, שנבחר מחדש רק כעבור שנים, בימי הבריטים.

אולם לגבי נסים נוצר מצב חסרת-תקדים. הוא השניא את עצמו על העסקנים הדתיים ועל מפא"י גם יחד, לסיכוי להיבחר מחדש היו קרובים לאפס. לכן רצה לעשות עיסקה עם מפא"י: עזרו לי להיבחר שוב לראשון-לציון, ואני אעזור לבחירתו של גורן.

כך נוצר הרקע לשלישייה קדושה: המשולש טולידאנר-גורן-נסים, אשר במרכזו עומד דוד בן-גוריון.

יתכן שבונה היה מסתים הענין לולא נאלץ בן-גוריון, בלחץ נסיבות שונות לגמרי, לוותר על הקואליציה הממשלית תחת סרצה בה (מפא"י-פרוגרסיביים-ציונים-כלליים-אגודת ישראל) ולהכניס לממשלה לא רק את השמאל אלא גם את המפלגה הדתית הלאומית. כתוצאה מכך הוקפאו התקנות של טולידאנו, וחלה הפוגה בשוק הרבנים. העסקות יעברו עתה לחזרי הממשלה, לסיכוב אחרון וסופי.

★ ★ ★

ז זה יבול היה להיות מחוזה משעשע, אלמלא היה בו צד עקרוני אחד שצריך להדאיג כל בר-דעת: דתיים ובלתי-דתיים כאחד.

טובת המדינה וטובת הדת עצמה מחייבות הפרדה מוחלטת בין השתיים.

טובת המדינה מחייבת כי הרב הראשי לא יתערב בענינים שלה. טובת הדת מחייבת כי הרב הראשי לא יהיה פקיד המדינה וממלא שליחותו של שליט פוליטי אלא סמכות מוסרית והלכתית.

משתי בחינות אלה יש משהו מדאיג בתופעה זו של כיבוש הדת בידי מפא"י ומינוי רב ראשי מטעם השלטון.

אדם אנטי-דתי יכול להתפתות לחשוב כי מינוי רב-מטעם הוא דבר טוב, כאשר הוא מערער את אשיות הסמכות הדתית ומרוקן את מוסד הרבנות מתוכנו. אולם זוהי גישה קצרת-דואי.

אם השלטון הפוליטי - היינו מפא"י - ממנה רב ראשי משלו, הרי יצטרך הוא לדאוג לרב זה, לבסס את עמדתו ולאפשר לו לרכוש לבבות דתיים. הדבר יגרום בהכרח להידרוק גובר והולך של היחסים בין המדינה והרבנות, וכסופו של דבר ימצא הכובש את עצמו נכבש.

שוק הרבנים אינו מפרע לאיש - כל עוד אין הוא הופך לחלק מן השלטון הפוליטי.

אמריקאי בן 59. מכיון שהוא אישיות עצמאית, הוא רצוי לעסקנים הדתיים פחות. אולם יש לו תומך גדול בדמותו של שר-הפנים החדש משה שפירא, לו עוד מאד באוסף כספים באמריקה.

יתכן כי שפירא לא היה מצטער אילו ויתר סלובייצ'יק מרצונו על המשרה הרמה. אולם כל עוד נמצא סלובייצ'יק בשוק, חייב שפירא להפיץ את מנייתיו.

הרב שלמה גורן, בן 43, הרב עם התת-מקלע, בן חבורתם של משה דיין ושמעון פרס.

בחירת גורן היתה רצויה לדוד בן-גוריון מכמה בחינות. זה טוב למפא"י. זה טוב לאותה

מועמד גורן

פיעה במפא"י שדויד בן-גוריון רוצה ביקרה ונשען עליה. וזה טוב גם לרעיונות הלאומניים והמיליטריסטיים הקרובים ללבו של בן-גוריון.

★ ★ ★

תכן שגורן היה נבחר לתפקיד גם ללא אינטריגות. כי גם אויביו מודים שהוא ילד-פלא בשטח הדתי, עם כל הסיכויים להיות לגדול-תורה בזכות עצמו.

אולם גורן, על אף היותו דתי, אינו סומך על פלאים. הוא יודע כי בשוק הרבנים אין אדם נבחר בשל סגולותיו, אלא כתוצאה מאינטריגות מפלגתיות מסובכות.

אם רוב המשתתפים באסיפת-הבחירה הם פקידים-בשכר של הפועל המזרחי, לא יכול גם אליהו הנביא בכבודו ובעצמו להיבחר, אלא אחרי שהצטרף למפלגה הנכונה.

לכן סמך גורן על שיטות שאינן מפורטות בתלמוד דוקא. מפא"י השתלטה על עמדת-מפתח: כהונת שר הדתות. שם יושב אדם התלוי כל-כולו בחסדיו של דוד בן-גוריון.

מה היה טבעי יותר מאשר להפעיל את שר הדתות כדי להבטיח לגורן את הדתיקאן?

★ ★ ★

ז מפא"יניק טוב יודע איך בוחרים בארץ פקיד בכיר באמצעות מיכרו. למשל, דרוש נציג למשרד ה-

רין כל הפסקים המסותרים בתלמוד, ישנו אחד המעורר סקרנות מיוחדת. במסכת בבא מציעא, דף כ"ד, עמוד ב' נאמר כי: "רבא הוה שקיל ואזיל בתריה דרבי נחמן בשוקא דגלזאי, ואמרי לה בשוקא דרבנן". היינו: רבא היה הולך וזן עם רבי נחמן בשוק הרצענים, ויש אמרים בשוק הרבנים.

איזה מין שוק רבנים היה זה? מה היה לרבנים למכור? אילו נכתבו מלים אלה כיום, בתלמוד חדש, לא היה איש מתפלא. כי כמדינת ישראל אמנם התפתח שוק של רבנים.

מה יש לרבנים למכור? רוע המזל, שום דבר לא - זולת את עצמם.

★ ★ ★

רגע מתכוננים הכל בשוק זה לעיסקה גדולה באמת: בחירתם של רבנים ראשיים חדשים. הביקוש קטן. לא דרושים אלא שניים - אחד אשכנזי, אחד ספרדי. אולם ההיצע גדול מאד. לפחות חצי תריסר רבנים חשובים, ועוד כמה וכמה פחות חשובים, היו רוצים להשתלט על הרבנות הראשית.

וזה די מוזר, כי בחוקי דת ישראל אין בכלל רבנות ראשית. החוק היהודי יודע רק על רבנים מקומיים בערים הנושאות את התואר "מרא דאתרא" ("אדון המקום"). כל מרא הוא סמכות דתית עליונה, ואין עליו עוררין.

על כן אין בדת היהודים מקום למוסדרה ש' שמו רבנות ראשית, וגם לא לבית-דין עליון לערעורים, שהוא חלק מן הרבנות הראשית. להיפך. פסקי-דין שניתן על-ידי שלושה רבנים, אין להרהר אחריו ואין לערער עליו.

השלטון העותומאני בארץ-ישראל לא הכיר בשום רבנות ראשית, אלא רק בחכם-באשי, רב ראשי שתפקידו היה חילוני בעיקרו. מטשר השולטאן היה בנוי על עדות, והחכם-באשי היה אחראי על עדתו בפני "השער הגבוה" באיסטנבול.

רק הבריטים שינו מצב זה. הם רצו להחליש את ההנהגה הפוליטית העברית שהחלה מת' גבשת בארץ. הם הקימו רבנות ראשית כדי להעביר את כובד-המשקל למוסד דתי, שלא יעשה להם צרות.

זאת היתה הרבנות אשר מדינת ישראל ירשה אותה, עם היחסה, יחד עם מחנות-הצבא, חוקי-החירום ומדי-המשטרה.

★ ★ ★

חילה לא חירבה איש לחשוב על ירושה זו. המצב היה שקט. שני הרבנים הראשיים היו איזניק הלוי הרצוב ובן-ציון מאיר חי עוזיאל, אנשים נוחים לבריות, שלא הרגיזו איש. הם היו קישוט נאה, לא מכשיר פוליטי. השלטון היה בידי עסקני המפלגות הדתיות, שהיו חברים בממשלה ושהתיחסו אל מוסדות הדת כאל חלקם בשלל הלאומי.

יתכן שמצב זה היה נמשך, אלמלא קרו כמה דברים. הם לא היו קשורים זה בזה. אך יחד יצרו מצב חדש. העיקריים שבהם:

● יצחק רחמים נסים, אדם בעל אמיביציות רבות, נבחר לתפקיד הראשון-לציון. הוא פיתח פעילות ציבורית, הרגיו את מפא"י בשורה של הפגנות.

● החיים הדתיים של יהדות הפזורה ירדו לשפל ה' מדרגה, עם מותם של גדולי-תורה במיוחד, הפכו, כמעט בעל-כורחם, לבעלי מרות דתית בכל העולם היהודי. הבנין המפואר החדש של היכל שלמה הוסיף משקל למיתוס חדש של אטיקאן יהודי.

● בגלל הסיכסוך על "מיהו יהודי?" סולקו הדתיים מן הממשלה האחרונה והחלו מנהלים (זמנית) פוליטיקה אנטי-מפא"יית חריפה ביותר. הם נעזרו ברבנות והתבצרו מאחוריה.

כתוצאה מכל אלה החלה מפא"י מכינה לפתע את חשיבותו הרבה של המשלט הרבני. כחלק ממסעיה-כיבוש הכללי שלה במדינה, ה' חלה יוזמת את כיבושו של שטח זה ושילובו במערך השלטוני הכללי שלה.

★ ★ ★

ותו של איזניק הלוי הרצוב סיפק את העילה למסע הכיבוש. מפא"י החליטה לשים את ידה על עמדה זו.

בשוק הרבנים עלו מניותיהם של שלושה רבנים אשכנזיים:

● הרב איסר יהודה אונטרמן, הרב האשכנזי הראשי של תל-אביב. הרב הקשיש, בן 75, רצוי למנגנון המפלגתי של הדתיים הלאומיים מפני שהוא חבר המפלגה ומפני שגילה עד כה משמעת מפלגתית למופת.

● התומך הגדול של אונטרמן הוא זרח תרהפטיג. הרב יוסף דוב סלובייצ'יק מבוסטון, אורח

כל הארץ קיבלה בשאחה את פני „תנין“

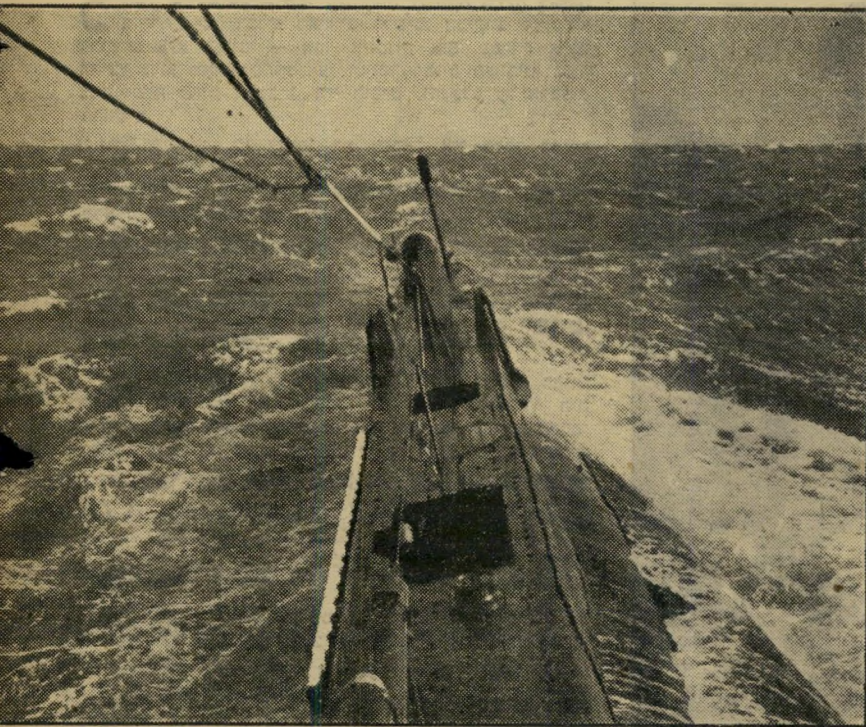
מטוסים טירטרו בשמיים. בתוף פרצו מחיאות כפיים טוערות. מאות הנוכחים במלחמה, ומאות האלפים שעקבו אחרי המאורע מעל דפי העתונות או ליד מקלטי הרדיו, הרגישו: זהו רגע גדול למדינת ישראל.

לתוך נמל חיפה נכנס באיטיות דגהפלדה הקטן שגרם לתרועה לאומית זו. אנטי-חיל-הים תיג, הצוללת הראשונה של צה"ל, הצטרפה למשפחת כלי-הנשק הישראליים. הרב הצבאי הקדיש לה תפילה מיוחדת. לפחות אב אחד קרא על שמה את בנו, שנולד באותו יום. היתה זו שמחה ספונטאנית. מקורה היה פשוט ומובן. היא לא נבעה מניתוח קר ומעמיק של בעיות איסטרטגיות מסועפות. האומה העברית — המצטיינת בתודעה צבאית חזקה מכל אומה בעולם המערבי — שמחה פשוט מפני שנוסף למדינה סוג חדש של כלי-נשק, אופיו הרומנטי של כלי זה הוסיף להרגשת הסיפוק. גם אנשים הרחוקים מענייני צבא ידעו כי תיפעול צוללת הוא תפקיד קשה במיוחד, המחייב כושר טכני גבוה. 54 צעירים ישראליים, שגילם הממוצע הוא 23, התגברו על תפקיד זה תוך כמה חודשים. היה זה אישור מזהיר לכך כי הגורם המכריע של המלחמה המודרנית — הכושר הטכני של הפרט — עדיין נתון לישראל יתרון גדול על מדינות ערב.

ההשוואה עם הערבים היתה טבעית. מזה שנים הגיעו לארץ ידיעות מדאיגות על גידולו האיטי אך המתמיד של צי-צוללות מצרי, המופעל בהדרכת מומחים סובייטיים. בואה של תנין לחיפה נראה כתשובה הולמת לאיום זה. לגבי האיש הפשוט, נסתם הפער בשטח היחיד בו היתה עד כה למצרים שליטה בלעדית.

עצם השמחה ההמונית על בואה של הצוללת, הצביע על יתרון אחד הסמוך ברכישתה: ההשפעה הפסיכולוגית כלפי פנים. כי בישראל, בה תופס הצבא מקום כה מרכזי בחיים הלאומיים, אי-אפשר לדון על שום בעיה צבאית מתוך שיקולים צבאיים-מקצועיים גרידא. שיקולי המוראל חשובים אף הם.

אולם בתוגים האורחיים המצומצמים, המתעניינים בצד המקצועי של המערך הצבאי הישראלי, לא נסתים הויכוח על תנין במהירות כה רבה. שם נפתח ויכוח נוקב ורציני מסביב לשאלה: מה ערכה של צוללת במציאות הצבאית המיוחדת של ישראל? אילו תפקידים

בביסקאיה — „תנין“ מתכוננת לצלילה

היא יכולה למלא — ואילו לא? מה החשיבות היחסית בין סוגי-הנשק השונים, ואיפה צריך להיות ריכוז-המאמץ של הרכש הצבאי? ככל שהלך הויכוח והתפתח, כן התברר כי אין כל אפשרות להגיע לתשובה פסקנית. כי עדיין מטוסים בישראל האנשים, הבקיאים במעלות ובמגרעות האופייניות לצוללת.

הטביעה הראשונה

כבר בשנת 1880 תיכנן קצין ימי בריטי בשם ויליאם בורן מעין צוללת. הוא חשב על סירת-עץ הסגורה מכל הצדדים והמכוסה מבחוץ בעורות, שאפשר יהיה להצלילה ולחזור בה במשטחים מתחת לפני המים. מלאכת הצלילה היתה צריכה להיעשות על-ידי צימצום באמצעות קיפול הרפנות פנימה.

בורן לא בנה את צוללתו. אך כעבור 40 שנה עשה זאת מגנוס פגליוס. לרוץ מולו, שכח לקחת בחשבון את הבוץ התת-ימי. בשעת הניסוי נקברה הצוללת שלו בתחתית הנהר. אך כבר כעבור עשרים שנים נוספות הפליג המלך הבריטי גיימס הראשון בצוללת טובה יותר, מעשי ידי קורגוליוס ואן-דר-דיבל, כחמשה מטר מתחת לפני הסמוה.

למרות זאת לא עוררה הצוללת תשומת-לב רצינית. רק משוגעים-לדבר החלו משכללים דגמים חדשים. לפני מאתיים שנה כבר היו רשומים מאות פטנטים. אחד מהם צייד את הצוללת בשקיות-עור, שעם התמלאותן היא היתה צוללת, ועם הרקתן היתה צפה ועולה על פני המים. היה זה שימוש ראשון בעקרונן מיכלי-הכווץ, על-יפי בוגיה הצוללת החדישה. במלחמת-השיתרוור האמריקאית כמעט הצליחה צוללת בשם „צב“ להטביע אונית-מלחמה בריטית. הצוללת, שהמדחף שלה הופעל ביד, התקרבה לאונייה מתחת לפני המים. אך הצוללת היחיד שבה לא הצליח לקרוע חור בדפנות האונייה, לחבר אליה מוקש פרימיטיבי. היום הגדול של הצוללת הגיע ב-1864, בימי מלחמת-האזרחים האמריקאית. צוללת בת ששה צוללנים מצבא-הטביעה קורבטה צפונית, שהטילה מצור על נמל צ'ארלסטון. ההטבעה בוצעה באמצעות טורפדו קשור מתוך לגוף הצוללת, אשר התנגשה בקורבטה. כל אלה היו נסיונות-ילדות. כי הצוללת האמיתית נולדה רק כאשר נפתרו שתי בעיות-יסוד: הנהיגה יעילה וראיית האויב. מכונות הקיסור, החשמל והדיזל פתרו את הבעיה הראשונה, הפריסקופ את השנייה.

בראשית המאה החלו כמה מדינות לפתח צוללת מודרנית. לפחות מדינה אחת תלתה בנושק זה תקחת גדולות. היתה זאת גרמניה. היא ראתה בצוללת נשק-הכרעה, וכשרצה מלחמת-העולם הראשונה היתה מוכנה להעמיד תחתן זו מבחן.

תכופה בשתי מלחמות

רחשבוני הגרמני היה פשוט. האויב העיקרי שלה היה בריטניה. האיים הבריטיים היו זקוקים לייבוא עצום כדי להתקיים, וגם לייצוא עצום כדי לפרנס את עצמם.

במדינה

מפלגות

מאובנונים לויצמן

הברי-הכנסת ישבו דרוכים. מדוכן-הנור אמים ירד דויד בן-גוריון שפוף, כשסימני המחלה ניכרים בו. הוא מיהר לעזוב את האולם, בלי לשמוע את החיכוך על הממד של אותה הציג כמה דקות קודם לכן. אחרי עלי גבר אלגנטי בעל משקפיים. כולם התכוננו להתקפה רטורית חריפה נגד הממשלה. כי מתוך נסיונם בעבר ידעו הח"כ שמנחם בגין אינו נוהג לדבר בלשון מתונה בבקרו את מעשי קודמו על הדוכן. אולם ההפתעה היתה גדולה. הוא התחיל נאדמו באוקטבה נמוכה. אהבי השטרוריות, שקיח כי בגין יתלהט בהמשך נאדמו, הת אכזבו. הוא התקיף בשקט, ורק רק פצצה אחת, כשנוכר בהצעות המפלגות. לפני הב-חירות, לבטל את המימשל הצבאי.

יחס חדש למפא"י. לא כולם התפלאו שבגין דיבר בקול נמוך, אף שקולו הבריא כבר מאז צרידותו המפורסמת לפני הבחירות. כי מאז השלישי נובמבר מתכנס מרכז חרות יותר מכל מרכז מפלגה אחרת, מנסה לנתח את סיבות הכשלון היחסי.

אחת מן המסקנות הברורות של המפלגה: הציבור פחד מהופעותיו ההמוניות של בגין, שהגיעו לשיא במסע רעשני בליחי 12 אוקט-נועים בשכונת-התקווה, חשש כי חרות עלולה באמת להגיע לשלטון, בחר במפא"י. הנאדמו האחרון של בגין בכנסת היה פרי דיונים אלה, בהם התגלה כי רבים מח"כי חרות, ובראשם יעקב מרדור ובנימין אבי-ניאל, מגלים יחס מתון למפא"י. שבוע לפני נאדמו של בגין נפגשו ראשי חרות במצודת זאב בתל-אביב, דנו על פעולת סיעתם ב-כנסת הרביעית. כמעט בנוסח מפא"י דיברו המתונים על גישה קונסטרוקטיבית חדשה, שינוי היחס למפלגת השלטון.

הברדל קמץ. „כנראה שנסיונו של פנחס לבון להפריד בין בגין וחרות היה די הגריוני“, סיכם אחד הח"כים.

בגין עצמו לא פצה את פיו בישיבה. בכל זאת סיכם אותה. כמעט בפעם הראשונה גילה לידידיו נוסח של נאום, אותו עמד לשאת. „אם אתם רוצים“, קבע מנהיג חרות, „אני יכול לנאום כמו וייצמן!“

השאלה היתה אם הורדת טון הדיבור אינה נושאת בחובה הורדה כללית של מתח המאבק הפוליטי. מבקרי הקו החדש יכלו לטעון שאם ימשך תהליך זה, שוב לא יהיה הבדל בין חרות והצ"כ המוכים, וכי ההבדל בין „אופוזיציה אחראית“ לבין הסכמה אילמת עם השלטון קטן מאד.

שר במקום

הטלפוניסיות בסוכנות היהודית ובמרכז מפא"י היו עסוקות למעלה מראשן באחד הבקרים הנאים של השבוע שעבר. הן קישרו בלי הרף את זלמן שור ומשה שרת, בדחיפות, עם משרד ראש-הממשלה, ביתו של דויד בן-גוריון ומכון וייצמן.

לשני העסקנים הוותיקים של מפא"י היתה סיבה טובה לטלפן בדחיפות. באותו יום הופיעה בהארץ ידיעה מפתיעה, גילתה כי אבא אבן יטפל בענייני יהדות העולם.

לא יכלה להיות ידיעה מרטיטה יותר עבור העסקנים החתקים. אילו בוצעה התוכנית, היה השר-בליתיק האלגנטי תופס את מקומה של הסוכנות היהודית.

בדרכי בן-גוריון. נגד הפרסום הבלתי-צפוי נוצרה קואליציה רחבה. ח"כ הפרוגרסיביים רצה קול שלח מתב הרף אל בן-גוריון, רצה לדעת אם התוכנית תוגשם. קול הקרח איים כי הפרוגרסיביים ישקלו מחדש את יחסם לממשלה, בהתאם לתשובה. גם חרות לא התלהבה מן ההצעה. ח"כ חרות משושן וייצמן הכין שאילתה.

ההתנגדות למסור לאבן תפקידו של מקשר בין ישראל ויהדות-העולם לא הפריעה לשר המיועד להמשיך את תוכניותיו. הוא הכין לו משרד מיוחד של שר בליתיק, התכונן למסור את תפקיד ראש הלישכה לדובר מפא"י השחום משה גלבוץ, שכבר רמו על כוונתו לעזוב את תפקידו במפלגה.

אולם אבן לא יכול היה להתחמק משאלות יריביו, שלא ידעו אם כוונת בניג למסור לו את התפקיד, או שהוא עצמו הדליף את הידיעה, לבחינת דעת-הקהל.

אבן הממושקף, שעדיין עסק השבוע ב-ענייני מכון וייצמן, שהוא מכהן כנשיאו, נאלץ להכחיש את הידיעה. לא הוא מסרה. בכך חיקה אבן את ראש-הממשלה, הנוהג להדליף ידיעות, אחר כך מכחיש אותן. ל-מעלה מעשרה אנשים ידעו השבוע את הי-עובדה שאבן הדליף את הידיעה במו פיו ל-אליהו סלפטר, כתבו המדיני של הארץ.

פרטום תנא

פקידים!
תלמידים!
סטודנטים!
הרשמו עוד היום לקורס ל-
קצרות
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב.אולסן גרגי- (GREGG)
המנהל: ת. ברקאט (קמשינסקי)
תל-אביב, רחוב גורדון 5.
ח צ ל ה ח מופפתח!

מסמר העונה

„מיקולינסקי באופנה“

בית האופנה לנעל
מיקולינסקי בע"מ
תל-אביב, רח' אלנבי 45

צוללות - לעולם הזה?

זאת פרשן צבאי

ימי אך גם הם החלו כנראה לרכוש את עיקר מאמצם התחמימי בכיוון של מלחמת-טילים.

רע"ם אינה זקוקה לצוללות

על כן אין עליית קרנו של נשק הצוללות בעולם מחייבת בהכרח כי נשק זה יעיל גם במלחמה ישראלית-ערבית. כי במלחמה זו לא ישגר שום צד טילים אטומיים נגד רעהו. ואף אילו רצו לשגר טילים, אין המרחקים הקטנים ויעילות אמצעייהם נגד מחייבים את שיגורם דחוק מן הימים.

השאלה היא: האם יכולות הצוללות במלחמה ישראלית-ערבית למלא תפקיד טרום-אטומי, היינו, אותם התפקידים בהם שימשו בעבר, בימים בהם החלה בנייתה של תנין (1944)? אפשר היה להניח כי גמאל עבד אל-נאצר סבור כך, כי אחרת אין טעם צבאי ביצירת צי-צוללות רע"מי. אולם שיקול צלול מערער הנחה זו.

כי כל מלחמה ישראלית-ערבית כפופה לגורם מכריע אחד: גורם הזמן. אם בכלל אפשרית מלחמה כזאת בעתיד (דבר המוטל בספק, לאור המציאות הבינלאומית) הרי יצטרך הצד היוזם לסיים את המיבצע במהירות כדי להשיג את מטרותיו לפני התערבות הגושים הגדולים. אם יוזם גמאל עבד אל-נאצר מלחמה כזאת, אין הוא יכול לקחת ברצינות כי יכריע את ישראל על-ידי הטבעת אוניוטהסוחר שלה. בתקופה הקצרה של המלחמה, לא תהיה ישראל זקוקה כלל לאספקה מן החוץ. המלאי השמור בה תמיד, יספיק בהחלט עד לסיום הקרבות. יתר על כן, ספק גדול אם צוללת מצרית תעזו אי-פעם להטביע אוניה ניטראלית הנמצאת בדרכה לחיפה.

אפילו אם יטביעו המצרים את אוניות צ"מ, אין בכך משום הכרעה צבאית. לפיכך נראה כי צי-הצוללות המצרי אינו מבוסס על שיקולים צבאיים. קרוב לוודאי כי הוא נוצר לצורך עשיית-רושם על המוני העולם הערבי. מכיון שרע"ם אינה משלמת לגוש הסובייטי במטבע של ממש עבור הצוללות, אין זאת אפילו הפגנה יקרה במיוחד.

החזית הימית של ישראל

גם בצד הישראלי אין איש יכול לקחת להכריע את האויב הפוטנציאלי על-ידי הטבעת אוניותיו. כשם שהטבעת חצי תריסר אוניות-סוחר ישראליות בידי הערבים לא תכריע את הכף נגד ישראל, כך לא תכניע ישראל אותם על-ידי הטבעת כמה אוניות. קו התבורה ימי חשוב של רע"ם עובר על פני החוף הישראלי — הקו המחבר את סוריה עם מצרים. אולם כדי לפגוע בקו זה אין צורך בצוללות. בטח קצרו זה, יעילים הרבה יותר מטוסי חיל-האוויר.

אפילו התיחס מישורו ברצינות-יתר לאיום הצוללות המצריות, אין פירוש הדבר כי צוללת ישראלית היא התשובה לצוללת רע"מית. בעוד שמטוס מפיל מטוס, ואוניה מטביעה אוניה, אין הצוללת יעילה בהשמדת צוללות.

האויבים הגדולים של הצוללת הם המשחתות והמטוס. שניים אלה מגלים את הצוללת בעזרת המג"ץ, ומג"ץ ואיתור השידור, מטביעים אותה בעזרת פצצות-עומק. אף שהיו מקרים בהם הוטבעו צוללות על-ידי צוללות, הרי היה הדבר בבחינת יוצא-מן-הכלל, והיה נעזר בנסיבות איסטראטגיות מיוחדות שאינן חלות על מלחמה ישראלית-ערבית. תנין ורהב לא יוכלו לשחרר את מטוסי חיל-האוויר ואת משחתות חיל-הים מן התפקיד למצוא ולהשמיד בשעת הצורך את צי-הצוללות הרע"מי.

תפקיד-משנה המוטל מדי פעם על צוללות הוא הנחת מוקשים במימאיויב. לתנין, שהיא צוללת-שינור קטנה יחסית, יש ששה צינורות-טורפדו, המסוגלים להטיל מוקשים בקוטר מתאים (520 מ"מ). אמנם אין מקום במרחב אשר בו אין מטוס ישראלי יכול להניח מוקש מן האוויר — אולם בעוד שהמטוס נראה בראדאר ונשמע באוזניים, יכולה הצוללת לבצע את התפקיד הזה בחשאינות גמורה.

עד כה לא הונחו מוקשים ימיים במאבק הישראלי-ערבי. קשה להניח כי מצב זה ישנה בעתיד. כי המוקש עשוי לפגוע באוניות של מדינות אחרות, מהן נותח-בריתה של המדינה הממקשת. באחירה הפוליטית המיוחדת בה תתנהל בהכרח כל מלחמה ישראלית-ערבית אפשרית, קשה לשער כי הנחת מוקשים-ימיים תהיה תפקיד ממש.

נשק פסיכולוגי

דיון רציני על כל כלי-נשק שהוא במערך צבאי מסוים חייב להתבסס על הנחת-יסוד הנשכחת לעיתים קרובות מלבם של חובבים: שום מדינה אינה די עשירה כדי לקנות את כל כלי-הנשק העשויים להביא לה תועלת. היא חייבת לבחור. היא מצויה להתרכז באותם כלי-הנשק המבטיחים יעילות מכסימלית במחיר הזול ביותר.

במלים אחרות: המתכנן הצבאי חייב לשאול את עצמו באיזה שטח יכולה לירר אתה של השקעה לקנות את כמות הבטחון הגדולה ביותר. בלשון פשוטה עוד יותר: באיזה שטח יכולה ישראל במלחמה הפוטנציאלית להשיג הכרעה צבאית של ממש לטובתה?

מבחינה זו, היתה מלחמת-סיני מיבצע-לדוגמה. היא היתה מבוססת על ההנחה הצבאית הנכונה, כי ישראל יכולה לנהל רק מלחמת-בזק, וכי במלחמת-בזק מרחבית הזרועות המכריעות הן חיל-האוויר וגייסות-השריון, כשהם נעזרים על-ידי חיל-הרגלים. החזית הימית תהיה תמיד חזית-משנה, בה שום צד לא יוכל להשיג הכרעה צבאית מלאה.

אין פירוש הדבר כי אין תפקידים צבאיים בחזית זו. אולם גם תפקידים אלה יפלו במידה רבה על חיל-האוויר, אשר המצב הגיאוגרפי המרכזי של ישראל בעולם הערבי מעניק לו יתרונות בלתי-רגילים. יחד עם המטוסים, ישא המשחתות בתפקידים האלה, היינו הבטחת התחבורה הימית הישראלית, פגיעה בתחבורה ובחופים עוינים.

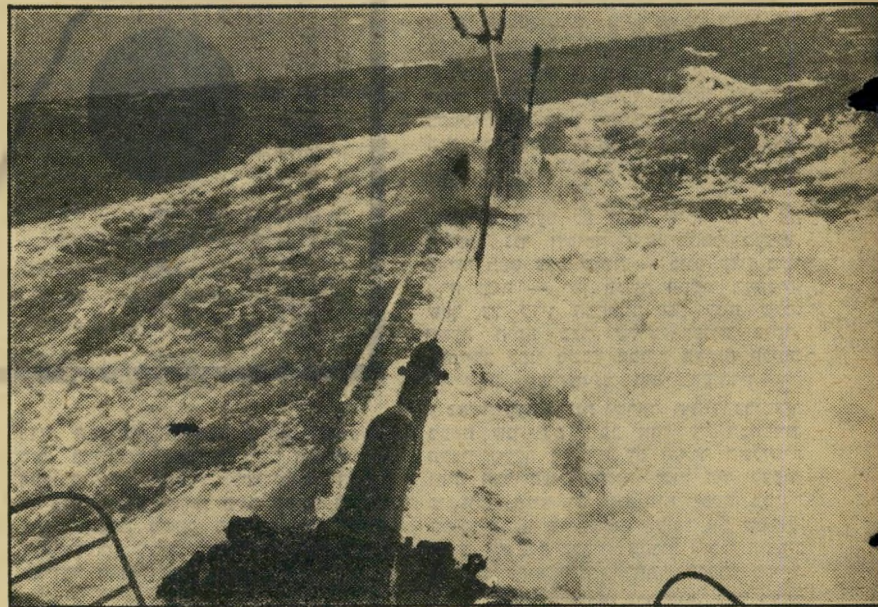
אין ספק כי המוח הצבאי הישראלי הידוע בכישרו האיתור וההמצאה שלו, ימצא לצוללות תפקידים חדשים ובלתי-אדוקים. אולם באופן כללי יש לקבוע כי הצוללת — כלי יקר מאד מבחינת התיפעול והתחזוקה — נופלת בחשיבותה מן המשחתות ומן המטוס גם במלחמה ימית טהורה בכל מלחמה ישראלית-ערבית הנראית לעין.

לפיכך נראה כי הערך העיקרי של תנין ורהב למען ישראל לא יימדד באמות-מידה צבאיות-מקצועיות. לגבי ישראל, זהו בעיקר נשק פסיכולוגי — נשק שערכו העיקרי הוא בהשפעתו על מצב-רוחו של האזרח הישראלי, הרגשת בטחון וגאחתו הלאומית. ערך שני טמון בהשפעתו הפסיכולוגית על מדינות ערב, שיצטרפו לקחת בחשבון חזית-מלחמה נוספת. במצבה המיוחד של ישראל, קשה למדוד נעלמים פסיכולוגיים כנגד יתרונות צבאיים מקצועיים. אלה גם אלה חייבים להילקח בחשבון כאשר מדינה עניה משקיעה את אמצעייה הדלים בקניית כלי-נשק יקרים, וכאשר היא שוקלת מה ההשקעה הטובה ביותר, היעילה ביותר והכדאית ביותר בתקופה הקצרה אשר ההחלטות המהירה של כל כלי-נשק מודרני קובעת מראש לחשבון כזה.

ניתוק האיים מן העולם היה מוכרח לגורם למשבר כלכלי, להכניע אותם כליל. במשך ארבע שנים במלחמת העולם הראשונה הטילו הצוללות הגרמניות מצור על בריטניה. לעיתים היה נדמה כי הן עומדות להכריע את הקו. כמויות הסונאג' היו עצומות. אולם במאמץ נואש התגברו הבריטים. הם אירגנו שיירות-אוניות, שאפשר היה להגן עליהן ביעילות. המשחתות צוידו במנגנונים פשוטים לקליטת קול הצוללת מתחת לפני המים. במלחמת-העולם השנייה כמעט ונשנה אותו תהליך. שוב הטביעו הצוללות הגרמניות כמויות עצומות של-טונות. שוב הגיעה בריטניה לעברי פי פחת. אולם שוב הוכרעו הצוללות אחרי מאבק נואש. גורמי ההכרעה:

● שיטת השיירות, בה הופעלו משחתות ומטוסים בתיאום הדוק לשם ציד הצוללות. ● שיכלול המכשירים לגילוי הצוללות, כגון המכ"ם (ראדאר) שגילה אותן על פני המים, מגלה-הצוללות שגילה את נוכחותן והמכשיר שאיתר את שידוריהן למפקדותיהן וגילן על-ידי כך.

גם הצוללות לא שקדו על שמריהן. יעילותן הלכה וגברה. הוכנס לשימוש טורפדו משוכלל יותר, שלא הפליט עוד בועות אחר, כך ששוב לא ניתן לגילוי ממרחקים. מנגנון מיוחד איפשר לטורפדו להדריך את עצמו אל המטרה, גם כשהיא ניידת ומנסה להתחמק. ההמצאה החשובה ביותר הולידה את השינור ("שנורקל"), סמוך לסוף המלחמה. עד אז יכלה הצוללת להישאר רק זמן קצר-יחסית מתחת לפני המים. על פני המים הניעו אותה מכוונות-דיזל, שגם מילאו באותה שעה מצברי-חשמל גדולים. בשעת המילוי הפליטו מצברים אלה גזאים שהרעילו את האוויר בצוללת, חייבו איחורר מדי שהיה אפשרי רק על פני המים. המצברים הפעילו את המנוע החשמלי ששימש להפלגה תת-ימית. משום-כך יכלה הצוללת להישאר מתחת למים רק עד שהמצברים התרוקנו. אז נאלצה לעלות, ותגלתה בנקל

הצוללת מתכסה בגלים בשעת הצלילה

על-ידי הראדאר של מטוסי האויב ומשחתותיו. השינור שינה מצב זה באופן קיצוני. הוא המצאה פשוטה להפליא. עיקרה: שני צינורות אחרי, הקבועים סמוך לפריסקופ. הם מצויינים בשסתום פשוט, הסתום את הצינור אוטומטית כשהוא בא במגע עם המים. צינור אחד קולט אור, השני מפליט את האוויר המושמש. כך יכלה הצוללת להשתמש במכוונת-הדיזל שלה גם מתחת לפני המים (עד לעומק של 15 מטרים) ורק בשעת סכנה, כשיש צורך בצלילה עמוקה, היא נזקקת למצברים החשמליים.

צוללות משגרות טילים

מאז בריאת הצוללת ועד לסוף מלחמת-העולם השנייה, היה לצוללת רק תפקיד עיקרי אחד: להטביע את אוניות-הסוחר של האויב, על מנת להרעילו ולהכניעו. כל שאר התפקידים (הנחת מוקשים, התקפת אוניות-מלחמה) היו משניים. כי הצוללת נמנעת, בדרך כלל, מהתמודדות עם אוניות-מלחמה אויבת, החמושה טוב יותר ובעלת מהירות וכושר-תימרון רבים יותר.

בסוף מלחמת-העולם, כשהיה נדמה כי בתקופה האטומית מתקרב קיצם של חילות-הים, נמצא לצוללות לפתע תפקיד מהפכני חדש, העשוי להפכן לירשות היחידות של העוצמה הימית של ימים עברו: להתקרב ליבשת אויבת, לשגר טילים אטומיים לעברה.

מכיון שהצוללת ניידת, נעה בחשאינות ומופיעה במפתיע, היא כלי אידיאלי למטרה זו. בניגוד לסוללת-טילים הקבועה ביבשה, אי-אפשר לגלות ולחסל את הצוללת לפני שיגור הטילים, וגם לאחר מכן היא יכולה להסתלק במהירות.

אפשרות זו גרמה לכך שהאמריקאים, שאין להם כל ענין להבל בציהי-סוחר הסובייטי בעת מלחמה, החלו ממריצים את בניית הצוללות ומקדישים אמצעים ניכרים לבניית צוללות המופעלות בכוח אטומי. הסובייטים אמנם מחזיקים עדיין בצי-צוללות גדול גם למטרת מצור

הפיתול שהודלק עליידי הבוחר בשלישי בנובמבר עוד הוסיף השבוע לפוצץ פצצות. אולם התהליך של הרכבת הקואליציה ב-21 העיריות וב-76 המועצות המקומיות של ישראל... התקרר לסימום. הסיכום: השתלטות כמעט מוחלטת של מפא"י.

מבין 1,197,000 התושבים של ערים אלה, אשר הגדולה בהן היא תל-אביב—יפו (380,000 נפש) והקטנה בתים (18,250 נפש), רק 104,000 אינם כפופים במישרין לראשי ערים מפא"יים. היוצאים מן הכלל: 33 אלף תושבי בני-ברק, בה נבחר ראש-עיר אגודאי בתמיכת מפא"י ו-71,500 תושבי רמת-גן, העיר היחידה בה נשארה מפא"י באופוזיציה. בסך הכל עברו, כתוצאה מן הבחירות האחרונות, 440 אלף נפש בשלוש ערים (תל-אביב—יפו, נתניה וראשון-לציון) מידי ראשי-ערים אחרים לראשי-ערים מפא"יים.

המיליונרים. כדי לעמוד על חשיבותו של הכיבוש המפא"י, מוטב להעריך את הישג בסכומי-כסף. לרשות 19 ראשי-ערים המפא"יים עומדים תקציבים שנתיים שהגיעו במשנה האחרונה ל-120.5 מיליון לירות. לראש העיר הצ"כי של רמת-גן יש תקציב שנתי של 8.5 מיליון לירות בלבד, ואילו בארבע מיליון הלירות של בני-ברק ניתן למפא"י מן הסתם, חלק הגון.

להשוואה: לפני ארבע שנים הגיע התקציב של כל הערים רק ל-70 מיליון לירות, מהן עמדו לרשות ראשי-ערים אחרים 30 מיליון. חלקם של ראשי-ערים אחרים ירד מ-43% ל-9%, בעוד שהתקציב הכללי עלה ב-70%. ברית המועצות. תמונה דומה מציינת לגבי 76 המועצות-המקומיות, שלא זכו עדיין למעמד עיריה. מספר ראשי-המועצות המפא"יים עלה מ-61 ל-66, השולטים על אוכלוסייה של 337 אלף נפש, מתוך כלל 357 אלף התושבים של המועצות. תקציבם הגיע במשנה האחרונה ל-28 מיליון לירות מתוך כלל תקציב המועצות, שהגיע ל-29 מיליון. בארבע מועצות נוספות, השולטות על עשרת אלפים נפש ועל תקציב של חצי מיליון לירות שותפת מפא"י בקואליציה, ורק בשש, השולטות על רבבת תושבים ועל חצי מיליון לירות, נשארה באופוזיציה. סכום השלטון המקומי של ראשי הערים והמועצות של מפא"י: מיליון ו-434 אלף נתינים (מתוך מיליון ו-554 אלף האזרחים הכפופים לעיריות ולמועצות העבריות והמעורבות) ותקציב שנתי של 148.5 מיליון לירות מתוך כלל העוגה של 162 מיליון. היתה זאת ריבית נאה על ההשקעה שהשקיעה מפא"י בבחירות.

ארגונים

למי בותר הלפיד

ההודעה היתה תסומה. היא התפרסמה במקום לא בולט בעמוד האחרון של הבוקר, יומון הציונים הכלליים. נאמר בה כי: "ב-אולם קופת-חולצת מכבי יתכנסו חברי מרכז המכבי בכל הארץ לדון על דרך המכבי. לאור ההתפתחויות האחרונות בדרך, כן ידונו גם על עניני המכביה."

הנושא נראה משעמם, אולם הכותרת שהודבקה לידעיה, סיפרה כי תהיה זו ישיבה דחופה, ואמנם בשעות אחר הצהריים התכנסו באולם שברחוב בלפור חברי מרכז המכבי הנהגת מכבי צעיר והנהלת מכבי עולמי. הפורום היה רחב שלא כרגיל.

ראשון המדברים היה שלום זיסמן, יו"ר הנהלת מכבי וסגן ראש עיריית רמת-גן מ-טעם הצ"כ. הוא טען שבעוד מפלגת הציונים הכלליים נוזקה קשה בבחירות, הרי שהמכבי לא ניזוק ועוד הגביר את כוחו. הוא תבע להדק חוקא עתה את היחסים עם המפלגה. קרא זיסמן: "צריך לקבץ את הנוער סביב דגל המכבי, אחרת עלול ציבור זה להתרגל ללא קושי לדגל האדום."

דביו עוד לא נזמו כשמיד אחריו קם איש מכבי ותיק, דוד אבני מחיפה, השמיץ את התיכף הגמור. היתה זו קינה מרה על גורל המכבי, המתדלדל מנכסי החומר והרוח שלו. אבני רק קבע עובדות. הנואם שבא אחריו הלה אף הצעות מהפכניות.

מכביה של "הפועל". שמעון כספי, מראשי המכבי העולמי, נשם עמוקות ופתח מידי בהפגנה כבדה. "מקור ההתדלדלות ר-הירידה במכבי הם בקשרים עם הציונים ה-טוריות.

ישראל אמנם זכתה באליפות, מסרה הידיעה, אולם התוצאה היתה תיקו 2:2. מכונות ידעיות אחרונות נכנסו לפעולה. אותה שעה כבר הדפיסו מכונות מעריב שלוש אלפים טפסים. היה צורך לעצור מיד את המכונה, לסדר את החומר מחדש ולהדפיס שוב. שלוש אלפים גליונות מעריב נזרקו לפח האשפה. התוצאה המיוחדת של ידיעות אחרונות הקדימה את זו של מעריב בחצי שעה.

שליחות בלעדית

אין עתון ישראלי אחד, אשר נמצא במצב כספי טוב עד כדי שיוכל להרשות לעצמו לשלוח כתב מיוחד שיכסה את משחקי הבית המערבי של אליפות אסיה, בהן השתתפה ישראל. ההוצאות למשלוח כתב כזה היו צריכות להסתכם בכמה אלפי ל"י, שכללו 1800 ל"י דמי-טיסה להודו וחזרה, שהות ב"מלון במקום, ושירותי טלפוניות, במחיר של 19 ל"י בערך לשיחה בת שלוש דקות. הפתרון היה פשוט. כתב אחד כיסה בעת ובעונה אחת את המשחקים עבור כמה עתונות. אחריו להב, כתב הספורט של דבר, דיווח על המשחקים לדבר ולידיעות אחרונות. יוהר ברנר, איש חדשות הספורט, דיווח לחדשות הספורט, למעריב, הארץ ו"למרחב. אולם כדי להעלים עובדה זו, נבחר יוהר לחתום עבור כל עתון בשם אחר. לחדשות הספורט וללמרחב הוא חתם בשמו המלא. בהארץ הופיעו ידיעותיו בחתימת י. ברנר. במעריב הופיע כ"ב. יוהר. משום מה היו בטוחים במערכת כל ה"עתונות כי הקורא הישראלי, שאינו קורא בדרך כלל יותר מיומון ועתון ערב אחד ליום, לא יבחין בזוהר בין החותמים. כך קרה שבכל עתון, ליד כל חתימה, הופיע התואר "שליחונ המיוחד לקוצ'ין".

משטרה

המפקח הלך

עוד בימים שהמשטרה כונתה "החגורות האדומות" היה לוי יצחק דרברנביקר שוטר. הוא שמע את קריאת הנציב הראשון ליהודה, הרברט סמואל, למתנדבים יהודיים לגינור מריה הפלסטינאית, והחליט כי ילבוש את מדי החאקי ואת האבנט האדום.

כאשר נוסדה משטרת תל-אביב, היה לוי יצחק מראשוניה. כשוטר פשוט, ואחרי-כך כסמל, שירת תחת הקצינים האנגליים. אבל הוא הראה להם שהשוטרים העבריים בעיר אחד מחבריו-למדמים.

מעולם כמעט לא הביא שוטר לדין. את תלונתו נגד השוטר היה מחסל בעצמו. כאשר תפס פעם שוטר — כיום קצין מ"ש טרה גבוה — ישן בשעת תפקיד במאפיה, שפץ על מדוי הכחולים שק קמח שלם. השעה היתה כבר שלוש לפנות בוקר. "התייצב לפני בשבע בבוקר באותה חליפה — נקיה ומצוחצחת" היה פסק-הדין.

כאשר קמה מדינת ישראל, היה דרברנביקר מפקח שני, עם כוכב אחד על הכתפיים. הקציני שעלה מרוסיה עם העליה השלישית והיה חבר פעיל בהגנה, יכול היה לצפות כי יימו הגיע וכי גם הוא יטפס בסולם הכוכבים. אך לוי יצחק, שעבר את שמו ל"רחום, לא עלה בדרגה. אחרים קיבלו כוכבים וכותרים, "הוא קיבל קדחת" כדברי מכריו. הוא נשלח לתחנות מרוחקות, ורק לאחר שנות נדודים הוחזר למחוז תל-אביב. התקפילב ראשונה הוזירה אותו כי הקריירה המשטרית שלו מתקרבת לקצה. הקצין בן ה-60 פנה אל מכרו הותיק, סגן המפקח יקותיאל קרן, ביקש ממנו חסד ראשון ו"אחרון: להיטוף כוכב שלישי לשניים ש" קיבל משך 35 שנות שירותו. "תן לי לגמור את הקריירה בתור קצין עליון", בקש. הע" לאה כזו היתה גם מוסיפה כמה עשרות ל"י לגימלתו החודשית. אך הבקשה נדחתה. השבוע, חצי שנה אחרי שיצא לפנסיה, לקה לוי יצחק רחום בהתקפת-לב שלישית ואחרונה. הוא גמר את חייו כמפקח ראשון, בעל שני כוכבים.

דרכי חיים

בן האחרת

כתביהם של העתונים היומיים בבאר-שבע נצטח לשלוח סיפורים מלאים. צלמי יומני החדשות ונציגי חברת הטלוויזיה הצרפתית עשו על שתי המשפחות מרובות הילדים, מלאי מרץ למצות את הסיפור האנושי הגדול. שתי נשים, אחת יוצאת הודו והשניה עולה מתימן, ילדו באותו יום בבית-החולים הדסה בבאר-שבע, קיבלו, כשעזבו את בית החולים, כל אחת את התינוק של האחרת.

כלליים, קבע. הוא דרש לבטל את הסכם עם הצ"כ, לפנות לציבור בבקשת סיוע. (תק ציב המפלגה למכבי: 2500 לירות לחודש). הצעתו של כספי פרצה את הסכרים. גובר מכבי נתנאל מטלון הסכים לוותר גם על מקור הגאחה של המכבי בישראל וב"עולם: המכביות. אין כל טעם לקיים את המכביות, אם הן מביאות לנו רק הפסדים, טען הגובר. קמה סערה גדולה.

כאן קם שלום זיסמן, רמז כי אמנם קיימת תכנית למסור את המכביה לידי גוף שיהיה מורכב מנציגי העיריות והממשלה. זאת אומרת להעביר את המכביה לידי הפועל". כמעט ככה מכבי ותיק, "נראה מי יצביע בעד הצעה נבזית כזאת?".

להבה נממיר

אולם לידי הצבעה לא הגיעו. גם השאלה של ניתוק הקשר עם הצ"כ נשארה מרחפת באויר. נשיאות ה"אסיפה, שחשה במשב הרוח הבלתי-רצוי, סיימה את הדיון לפני שהספיקו הנוכחים לדבר ולפני שהגיעו להצבעה.

"אני קורא לכולכם להשתתף אתנו ב"הגשת הלפיד לנשיא המדינה, ובמיוחד לנמיר בתל-אביב, על מנת להוכיח שהמכבי עדיין קיים", סיים זיסמן בפאתוס.

עתונות

תיקו ככל הארץ נצמדו אלפים אל מקלטי ה-

כותרות העתונים קבעו כי הן אינן חפצות להחזיר את הילדים. האמת היתה אחרת. לפחות אחת משתי האמהות כן רצתה להחליף את התינוק שהחזיקה בזרועותיה. "פחדתי ממשפחות". חממה יחיא הי' אמינה בלב שלם כי בנה הוא התינוק שהנמיט לחנה אהרון מנבטים. היא הרגישה מהרגע הראשון כי הילד שהושם בזרועותיה לא שלה הוא. אם אחרת היתה הופכת ער למות. אולם חממה היא שקטה וביישנית. "חממה אף פעם לא יוצאת מהשורה", אומרים כל שכניה ביכני, "ובשביל זה לא טוב לה היום".

כשהיא יושבת עצובה במיטתה, חובקת בידיה את התינוק הזר, המטופח, סיפרה חממה בקול רועד לכתב ה"עולם הזה":

הכל בא לי מפני שלא שמעתי בקול הרגש שלי. עוד כשהייתי בהריון אמר לי הרגש שלי שלא כדאי שאלך ללדת בבית החולים בבאר-שבע. זכרתי את הטיפול שקיבלתי בארבע הלידות הקודמות שלי, וחסבתי שהפעם אלה בבית. פחדתי מפני האחרות. הן היו לא אדיבות, צעקו והיכוני.

אבל כשסיפרתי לבעלי ולשכנים שאני רוצה ללדת בבית, צחקו ממני. כולם אמרו שלא אעשה חכמות כי זה מסוכן ללדת בבית. בערב התגברו הכאבים שלי אבל לא צעקתי. הייתי בבית החולים ופחדתי מפני האחרות שהיו מכות את הנשים שצעקו. הלידה עצמה היתה קלה מאד. שמעתי את האחרות אומרות "יש לך בן" וראיתי רק שיש לו מעט שערות על הראש.

רק למחרת בערב הביאו לי את התינוק בפעם הראשונה. ראיתי ששמו לי בידים כושי קטן. כשראיתי את הילד לא היו לי כל כך הרבה שערות. איך צמחו לו פתאום? אבל לאחות לא אמרתי אף מילה. פחדתי שהיא תתן לי סטירות. רק לאשה ששכבה על ידי אמרתי שיש לי עוד שני בנים, והם לא שחורים. היא צחקה ואמרה שזה יסתדר. רצייתי להניק אותו אבל לא היה לי חלב. בפעמים הקודמות תמיד היה לי מיד חלב. אבל הפעם כנראה שהרגשתי שזה לא בסדר.

"אני רוצה את הילד". אחרי ארבע ימים בא בעלי לקחת אותי. במסדרון הוא ראה אשה שצעקה שהחליפו לה את הילד. האחות מסרה לה תינוק והיא יצאה. קראו לי מהמקלחת ושאלו אותי אם זה הילד שלי. קראתי לבעלי ואמרתי לו שזה לא בנינו. אבל גם הוא לא עזר לי. הוא אמר שהוא לא יכול לדעת, מפני שלא ראה אותו קודם.

האחות צעקה עלי: "מה יש לך, את רוצה ילד גינני?" לקחתי את הילד ונסענו בטכסי הביתה. הראשונה באה לבקר אותי השכנה נדרה חשבי, שמשקת את כל הילדים שאני מביאה מבית החולים. הפעם היא לא נשקה אותי. גם אני לא מנשקת אותו. מטפלת בו יפה, אבל לא מנשקת אותו. במקום זה אני בוכה כל היום והי' לילה. האם אני צריכה לסבול מפני שאני שקטה ולא יודעת לעשות צעקות? אני לא אוכל לחיות ככה. אני רוצה את הילד שלי!

מוצגים מגאנה ושבדיה ואלופי ידעיהעולם* בתחרות הרוטארי

באיזו שפה שרים את ה"ידישע מאמע"?

הוא היה משלם לה במכות על נאמנותה. גם אשתו ומשפחתה איימו על סגולה שיר צוהה נפש אם לא תעזבו. האשה מכרה את כל תכשיטיה כדי להחזיר לסגולה את הכסף שנים שנתנה לבעלה.

פרנסה חדשה ליצאניות. הצעירה השלישית היתה, כרחל, עולה ממרוקו, לילי חייק, המכונה ריצי, שלא כמו שתי חברותיה עסקה ריצי, מחוץ לעבודתה במקצוע הנשי העתיק, גם במסחר בסמים משכרים.

בינתיים התברר לשלוש הפרוצות כי הן הן הולכות וגדלה. עובדות חדשות מילאו את יפן ושלוש הצעירות החליטו למצוא לעצמן פרנסה אחרת.

הן היו משיגות עבודה כעוזרות בית, מתקינות מפתחות כפולים לדלתות, או פורצות אותן בכוח. לא היה סיכוי רב שמישהו יגלה אותן. כל הסימנים הראו כי היתה זו עבודת גברים.

לעזרת המשטרה באה דוחק המנהיגה רחל אוהיון. היא החליטה יום אחד להקפיד את הכספים שקיבלה עבור הסחורה הגנובה, לא חילקה אותם בין חברותיה. הסכסוך פרץ, אחת מהשלוש דיברה ולמשטרה נשאר רק לאסוף אותן כאסוף ביצים עזובות.

תזכיר

שרות דוד

פלסטין עצמאית היתה אחד הנושאים בשיחותיו של עורך העולם הזה עם שרי החוץ העיראקי האשם ג'מאל, לפני שנה. כפי שזיחה העורך בשעתו (העולם הזה 1114), הסביר לג'מאל את רעיון הקמתה של מדינה ערבית פלסטינית, שתהיה מורכבת מממלכת הירדן ומרצועת עזה, תוך קשר עם ישראל. השבוע השמיעי עבד אל-כרים קאסם רעיון כמעט זהה, דרש את החזרת העצמאות לערביי פלסטין והקמת מדינתם בחלק המערבי של ממלכת הירדן ורצועת עזה, וגירוש המצרים והעבר ירדנים. תוך כדי כך הקפיד קאסם להתקיף גם את יש-ראל... **דברי השבוע** של בן-גוריון לי קאסם המריצו את העולם הזה (1158) לציין לפני שלושה שבועות כי דברים מסוג זה עשויים להביא נזק חמור למשטר העיראקי במאבקו עם עבד אל-נאצר. בשבועיים ה' אחרונים הוסיפו דברי בן-גוריון לשמש נושא עיקרי ומתמיד לשידורי קול ערב נגד עיראק... **פרישת דירתו** של יושב-ראש ירושם ד"ר אריה קובובי, שגרמה להתמרדות רבה אחרי שהמוסד הוציא סכומים מופרזים לרכישתה (העולם הזה 1156) הגיעה לשלב נוסף, כשקובובי הודיע כי יקנה חלק מן הדירה ב'2 אלף לירות. הבעלות על החלק העיקרי של הדירה שעלתה 52 אלף לירות תישאר בידי ירושם... **לשבת** **מזדהתחן** הציג השבוע קאדי מנצרת לצעירי רים הערביים. הצעתו זו באה בתשובה למכתבי מחאה של צעירים רבים שהתלוננו על גובה המוהר שאינו מאפשר להם לשאת נשים (העולם הזה 1149)... **תעודת עולה** הוענקה השבוע לפיליפ אלן גולד-סטון, ששר הפנים עמד לגרשו מהארץ בגלל הסתבכו עם החוק האנגלי. העולם הזה (1150) קבע כי אין כל אסמכתא חוקית לגירושו של גולדסטון, מאחר ולא הורשע מימיו על ידי בית-דין אנגלי.

רקוד הדגימה רקודי פולקלור. נערות הש' מיצו שירים בשפות שונות, בני עמים שונים דיקלמו את סיסמת הרוטארי בכמה שפות. הנבחנים היו צריכים לזהות את העמים בהם היו קשורים הקטעים שהוצגו.

השגרירים בילדנו. שיאו של המבחן היה בעת שעל הבמה עלו בזה אחר זה נציגי עמים שונים בתלבושותיהם הלאומיות. לא היו אלה שחקנים. בתו של הציר הי' שחודי הדגימה את הלבוש הלאומי של ארצו, בנו של השגריר הבורמאי בלחית אשת המזכיר הראשון בשגרירות בורמה בישראל, ייצגו את תלבושת ארצם. בנו הי' צעיר של השגריר האמריקאי אוגון ריד, עלה על הבמה בתלבושת שחקן בייסבול. את שיא תצוגת האופנה היוו שני גנאים קטנים, ילד וילדה, בני הציר הגנאי.

על היציע ישבו הוריהם של המציגים, אנשי הסגל הדיפלומטי ומחאו כף לתלבושות עמיהם. באולם ישבו אלפי תלמידי בתי-הספר שבאו לחזות בחבריהם הנבחנים. הי' זרקורים סינורו, המצלמות טרטרו. במצב זה לא היה פלא בעובדה שמרבית הנבחנים התרגשו, התקשו לענות על שאלות פשוטות ביותר. היחידה שלא התרגשה היתה חוה קורה, הנערה היחידה בין שמונת הנבחנים, שהתנהגה על הבמה כאילו כל העסק אינו נוגע לה. אולם בסיכום הנקודות התברר כי היא צברה את מספר הנקודות הרב ביותר, מספר שהיה שווה למספר הנקודות שצבר גדעון רמז, בנו של האלוף אהרון רמז. אולם השופטים הכריזו על חוה, בת הרצליה, כא' לופה ועל רמז כסגנה. הסיבה: חוה צברה את נקודותיה בשאלות מסובכות יותר ובי תשובות מפורטות יותר.

פשעים

הסוואה מינית

ששה שבועות חיפשו טובי החוקרים הי' משטרתיים אחר כנופיה מצומצמת של פורצים, שביצעה פריצות נועזות, לאור היום, בכתים פורצים בתל-אביב. השבוע התברר כי חיפושיהם אלה היו יכולים להימשך שנים, וללא תוצאות. כי החוקרים חיפשו אחר פורצים ממין זכר. הפריצות בוצעו על-ידי כנופיה של שלוש נשים. צעד אחר צעד עשו השלוש את הדרך עד שהגיעו למעמד הנכבד של פורצות. הי' מפקדת רחל אוהיון הגיעה ליפו לפני חודש דשים מספר מטבריה, אחרי שהספיקה להי' נשא ולהתגרש שם. העולה ממרוקו הסי' תובכה בחברת צעירים ערביים, הפכה עד מהרה לפילגשו של אחד מהם, סמיר אבו חסירי. סמיר לא החזיק בה זמן רב. אחרי שהיכה אותה פעם קשה, היא עברה אל אחיו אחמד אבו חסירי, וממנו אל בנו של בעל בית קפה ערבי, אצלו קיבלה עבודה. הבן, ראגיב חמדן, שכר עבורה חדר ב' דירתה של צעירה אחרת בשם סגולה שרי' עבי. סגולה, ילידת שכונת התקווה, עזבה את בית-הספר ובית הוריה לפני שסיימה את לימודיה היסודיים. היא רצתה להיות עצי' מאית. אולם עז שהכירה את חברותיה לא היתה מעולם עצמאית. תמיד היה מישהו שנטל לעצמו את כספה, תמורת התסות שנתן לה.

לידידה האחרון, ערבי נוצרי בשם פואד חילו, קנתה סגולה מוגית, היתה מוסרת לו את כל הכסף שהיתה משתכרת בעבודתה כפורצת. אולם הגבר לא העריך את שירותיה.

"לא נחזיר אותנו!" במושב נבטים הסתגרה משפחת אהרון בביתה וסרבה להרשות לראש להיכנס. "לא נחזיר אותנו", אמר משה אהרון הבעל כששפתיו רועדות מהתרגשות. "יעשו מה שיעשו, לא נחזיר אותנו". סיכם את המצב ד"ר אליהו ליהמן, מנהל בית-החולים הדסה בבאר-שבע: "הטעות אר' עה ביום הראשון, כשהביאו לראשונה את שני התינוקות להנקה. רק לאחר ארבעה ימים, כשעמדה חנה אהרון לצאת מבית החולים, הבחינו האחיות לפי תויות הוהות, כי חלה טעות. אז כבר לא הסכימה האם אהרון לחילופים. ערכנו בדיקת דם והעברנו את המסגנות ליועץ המשפטי של הדסה. הוא כבר יחליט".

נוער

הנעליים היו גדולות מדי

אלכסנדר רכטר, תלמיד כהן ב' בבית-ספר גרץ בתל-אביב, ישב השבוע על במת קולנוע תל-אביב, כשגרוננו חנוק ועינו מלאות דמעות. כמה דקות קודם לכן שמעיה נערה בפניו את מנגינת השיר ה"ידישע מאמע". רכטר, אחד משמונת התלמידים שקיבלו ציון מצוין במבחן המוקדם של אורחות עולמית טובה שנערך על ידי מועדון רוטארי. לא הצליח לזהות לאיזה עם שייכת מנגינת השיר, "הודי", הוא ניסה לנחש פעם אחת. "רומני", הוא ניסה בשניה. הקהל באולם צחק. אלכסנדר כמעט ופרץ בבכי.

היה זה הקטע הסראגי היחיד במבחן הסופי של מבעצ בנינויהם הנערך על ידי מועדוני רוטארי בעולם. כי שאר הקטעים היו קטעי בידור מובהקים. שמונת הנבחנים הסופיים התבקשו לענות על שאלות הקשורות בהיות העמים שהוצגו בפניהם. להקת

אם יחיא זה הילד המוחלף

מי רוצה גינני?

• אחרונה מימין: חוה קורה, אלופת החידון. קיצוני משמאל: גדעון רמז, סגנה.

הייצוא המשגשג בישראל - ייצוא הזוהר על-ידי נשואין

ח ת ת ו נ ו ת

כ ס כ ו ר מ

אותה כתוצאה של רגש עמוק, אינה משנה את הדבר. כסידרה הנפתחת בעמודים אלה, אין מטרתו של "העולם הזה" להטיל דופי בשום צעירה מסוימת. יתכן כי כל אחת מן הכנות שיוזכרו בסידרה זו פעלה אך ורק מתוך אהבה טהורה, ללא חשבון של דרכון. אולם תדירותם הגוברת והולכת של נשואין מסוג זה, וריכוזם באזור חברתי ואפילו גיאוגרפי מסויים, הופכים אותם לתופעה המחייבת ניתוח והתעמקות בנושא.

ניתוח זה אינו כא לתת ציונים לחיוב או לשלילה. הוא כא להפנות את תשומת-לב הציבור לתופעה, לפני שהזרם הנוכחי ייהפך למפל של ירידה.

האהבה עוברת גבולות. כאשר נערה ישראלית מתאהבת בלב תמים בגבר שהוא אזרח-חין, ואפילו מוכנה למען אהבתה לעקור לארץ אחרת, אין איש מאשים אותה.

אולם כאשר שכבה שלמה של נערות שמה לה כייסוד בחיים לצוד גבר זר, הופך הדבר למחלה ציבורית הרתיסכנות, שגם היא רק מהווה סימפטום למשבר נפשי עמוק עוד יותר. כי כאשר מטרה זו אינה קשורה כלל בגבר מסויים, אלא רק בהיותו זר, מתעורר החשד כי לא האהבה היא המטרה, אלא הדרכון הזר, המהווה גשר לירידה מן הארץ. העובד דה שזו ירידה שאינה נראית כירידה, ושאפשר לתרץ

דו זיק אינדיק התחנה עם מיליונר קנדי" קראה בשמחה כותרת גדולה בעתון-ערב.

מתוכן הידיעה, ומצורת ניסוחה, היה ברור לכל קורא, וביחוד לכל קוראה: לגבי עוד נערה התגשם חלום הנרקם בלב רבות. כי לשון המתמוגגת מהתפעלות, תיארה הידיעה כיצד השיגה, מי שהיתה שוליה במכון-יופי, ולאחר מכן סגנית מלכת-היופי, את אשר נראה כמטרה עליונה. היא התחנה עם "מיליונר קנדי". כתבה שהופיעה על אותו נושא בעתון-נשים נסתיימה אף היא במשפט רחי קנאה והערצה: "צריך מזל בחיים!"

יהיה אשר יהיה הסיפור האמיתי על אהבתה ונשואיה של דו זיק אינדיק (ראה תמונה מימין) - דבר אחד ברור. הן לגבי הכותבות והן לגבי הקוראות, לא היה חשוב כלל מי האיש שנשא לאשה את דו זיק (שעירבה את שמה לשרה אלימור), מה דמותו האנושית, מה תכונותיו ומה רגשיו תיה של הכלה אל החתן. לגבי הידיעה קבעו רק שתי מילים: "מיליונר" ו"קנדי". לא היה זה מקרה. היה זה בטוי אמיתי לתופעה לאומית חדשה שהשתקפה בשפע הסיפורים שפורסמו על נערות ישראליות שהצליחו בחייהן ונישאו למיליונרים זרים. כי לגבי שכבה גדולה והולכת של נערות ישראליות, וביחוד השכבה המתרכזת מסביב לאורות הניאון של רחוב דיזנגוף התל-אביבי, האידיאל שוב איננו להתחתן עם גבר אהוב, העשוי להביא אושר, עם שותף נאמן ומתאים לבנין משפחה. האידיאל הוא להינשא למיליונר זר.

בין שתי המילים יש דירוג מסוים. המלה השניה חשובה מן הראשונה. היות האדם "מיליונר" חשוב פחות מהיותו "זר". וזר במקרה זה, פירושו בעיקר: זר מארץ אנגלי-סכסית, לפי סולם העדיפויות הבא: אזרח ארצות-הברית, קנדי, דרום-אפריקאי, בריטי, אוסטרלי. רק אחר כך בא תירו של זר צרפתי, דרום-אמריקאי או בעל נתינות אירופאית אחרת. בני שאר המדינות אינם באים בחשבון כ"זרים".

גם למלה "מיליונר" יש משמעות מיוחדת, שונה מזו המוגדרת במילון. "מיליונר" כי מקרה זה הוא תואר נרדף לאמיד. ברור כי אין כל דמיון בין עשיר זר לבין עשיר מקומי. העשיר המקומי יכול להיות חתן רצוי, אך הוא חסר הזוהר המיוחד של "עשיר זר". בתחרות בין השניים, מנצח הזר לא רק בין שני עשירים בעלי הון שווה. זר אמיד מנצח גם גבר מקומי עשיר ממנו. על כן אין חלום זה של נשואין ל"מיל-יונר זר" זהה עם החלום השיגורתי, הקיים בכל התקופות, של נשואין לעשיר. לכלוכית ישראלית אינה חולמת על נסיך סתם. היא זקוקה לנסיך בעל פספורט זר. נסיך החלומות של לכלוכית ישראלית אינו חייב להיות בעל מיליון ל"ש או דולארים, כדי להיות "מיליונר". התואר "מיליונר", במקשור זה, הוא מעין תואר-כבוד שאינו תלוי בדבר. הוא כא להגדיר אדם החי ברמת-מחיה גבוהה יותר מהמוצע הישראלי, אפילו אם אין רמה זו עולה על הממוצע בארץ מולדתו שלו.

כך, למשל, עורך-דין משיקאגו, בעל מ' כונית מדגם חדיש, הכנסה רגילה (לגבי אמריקה), בית קטן בעיר ואולי גם מעון קיץ כפרי צנוע, הוא "מיליונר" בעיני נערות הזוהר הישראלית - אפילו אין הוא נחשב בשיקאגו אלא לאדם ממוצע מאוד בשכבתו החברתית.

דג הזהב

בעולם, אין לכלוכית אלא גיבורה של אגדה - הקיימת בכל השפות בי גירסות דומות. לכלוכית הישראלית היא בשר ודם. כל נערה ישראלית קראה סיפורים רבים על נערות אחרות שהצליחו. כל אחת מכירה לפחות חברה אחת שהגשימה את החלום. על כן אין היא מתיחסת עוד אל נסיך-החלומות כאל דבר בלתי-מיציאותי, יצור אגדתי שאפשר לחלום עליו אך לא לקחתו בחשבון בחישוב העתיד. הנסיך הוא יעד מעשי שיש לחתור אליו ולפעול למען השגתו.

איפה נמצא יעד זה? גזע המיליונרים הזרים מתחלק לשלושה שבטים: (א) תיירים רבים, לרוב יהודיים, שחלקם מבקרים ביש ראל מתוך מטרה ברורה מראש לשאת כאן אשה, (ב) דיפלומטים זרים, לעיתים קרובות לא יהודיים, המתאבכים בנערות שהכירו כאן. שבת זה כולל את אנשי האו"ם, (ג) גברים, שהנערות הישראליות הכירום בחוץ לארץ, שעה שנסעו לטיול באירופה או בי-אמריקה.

טיול כזה, לצורך מטרה ברורה למצוא גבר זר ולהינשא לו, אינו תופעה נדירה.

בסקרין לרו... סעה נא... אותם תקנה... אלה מעין... אותן בש... צוע... הבעל... כך, ל... ראשון... חדש... נערות... מאשר... בקרב... מקרה... מעין... מטרה... לא... מנות... ולחבר... המיוחל... הנהירו... הארץ... הבידור... במספר... במלונות... כל אלה... עצמו.

ה תו... ה שב... הבוק... הפוגשת... תרוץ... עוד בטר... לעומת... בעלה...

דב... על...

פילצרוואלדר, כפי שצולמה ביום נשואיה לתייר האמריקאי העשיר מייק ואלדר. בשעתו עוררו נשואים אלה סערות רוחות כללית בשל סרובו של ואלדר לשלם את זמי השדכנות למדריך התיירים שהביאו אל נורית והכיר לו אותה. רק במאוחר יותר התברר שמייק אינו מליונר כפי שתואר.

נורית

פחה אמידה, שהוא כיום סטודנט וכתב של אחד העתונים בירושלים. עד שבא היום. אלא שהפעם לא היתה זו אהבה ממבט ראשון, אלא אהבה שלפני ה' מבט הראשון. "המיליונר הזר", מייק ולדר, ראה את נורית בחוברת תעמולה של לשכת התיירות הממשלתית. בבואו לארץ כתייר לפני פחות משנה, היתה אחת ממטרותיו — לראות את הנערה אותה הכיר מהתמונה. בחיפושיו אחרי הנערה, "שידעתי כי היא נועדה לי מהרגע בו ראיתי", כפי שסיפר, הגיע עורך-הדין האמריקאי הצעיר אל מדריך התיירות עמנואל דהאן. ביקש ממנו למצוא עבורו את הנערה.

מה שארץ אחרי-כך יכול לשמש נושא לי רומן מפולפל. בסערה שקמה מאוחר יותר, עקב סירובו של ואלדר לשלם לדהאן זמי שדכנות, נשכה כמעט לגמרי הצד האנושי של הפרשה — כיצד נקשרו השניים זה לזה. ההתחלה היתה בסגנון ספורי שלום-עליכם. המתחן הופיע בבית אמה של נורית, בעלת סלון היופי הכפורסם שבטרקלינה עובדו ושופרו מספר רב של נערות-זוהר, סיפר לה על התייר המבקש להכיר את בתה. הפגישה הראשונה עם ואלדר נערכה בבית-המשפחה, במסיבה בה נכחו ההורים והשניים. היתה זו פגישה קרה שלא דובר בה דבר על נשואין. השניים נפרדו. נורית מצדה לא חש בה כי תפגוש שוב באיש. סיפרה היא ליי דיה אחרי הפגישה: "הוא עשה רושם של פרופסור". אולם מייק לא יתיר על רעיונו המקורי. כעבור ימים מספר הופיע בבית הפילצריים, ביקש לפגוש את הבת שנית. לפי ני השפגישו אותו עם בתם, ערכו ההורים חקירה קצרה אודות האיש, קיבלו אישורים לכך כי משפחתו היא מכובדת ועשירה. כאן שר החלה נורית עצמה לבלות עמו, היא היתה סבורה תחילה שהוא קרוב רחוק של משפחתה, שעליה לארחו בעת בקרו בארץ. אחרי ימים מספר של בילויים משותפים, התודה ואלדר באזני האיש שהפגישו עם נורית: "זה לא בריוק כמו שחשבתי כש ראיתי את התמונה. תיארת לי שהיא טיפוס יותר סוער". מייק עמד לעזוב את הארץ, להודות לנורית על אירוחה. אולם אותה שעה הפך כבר מצידו לניצוד. "איך זה באת לביקור בישראל ולא ביקרת באילת?" שא ליהו הוריה של נורית. הם שכנעו אותה לנסוע לאילת, צירפו אליה את נורית כמי ליהו. כאשר חזרו השניים מהטיול הם הור דיעו שהם עומדים להינשא. לשמחת ההור רים לא היה קץ. מייק עצמו הבריק להוריו באמריקה — "אני מביא אתי אשה!"

לנורית היו נשואים אלה אפקים חדשים שנפתחו לאפשרויותיה. סיפרה היא באחד מרגעי גילוי הלב שלה: "מה אני כבר יכולה

היתה סגנית מלכת היופי של ישראל לפני שנתיים. זיוזיק, עולה מרומניה, שעבדה כספרית מתחילה במכון ליופי דיאנה, עד שנבחרה כסגנית המלכה, הפכה מאז בחייתה לאחת מנערות הזוהר המפורסמות ביותר בישראל. למרות שהתגיסה לצבא, שירתה בחיל-הים, לא הוריד הדבר מזוהרה. להיפך, במדי חיל-הים, שימשה זיוזיק אחת האטרקציות הבולטות של רחוב דיזנגוף. זיוזיק לא השתעממה, לא בחופשותיה ולא בעת שירותה. מיטב נערי הזוהר של תל-אביב חיזרו אחריה. לא חסרו בילויים ו"בידורים. היה לה גם חבר קבוע. במשך תקופה ארוכה יצאה זיוזיק בחברת בנו של אחד מעשירי תל-אביב, בעל חנות הלבשה מפורסמת. אולם כנראה שלא היתה זו אהבה אמיתית.

יום אחד הופיע הגבר האמיתי בחייה. היה זה צעיר בן 31, גבה-קומה וחסון בשם היי בורשטיין. הוא היה בעל דרכון קנדי. הוא היה גם, כפי שסיפר, בעל חות סוסים ענקיות בקנדה, המשתרעות על פני שטחים נרחבים. הם הכירו זה את זה במסיבה פרטית. הוא כא בעצם כמלחה של חברתה ה' טובה של זיוזיק. היתה זו אהבה ממבט ראשון. "ברגע שראינו אחד את השני", סיפרה זיוזיק אחרי-כך, "הרגשתי כאילו אנחנו האנשים היחידים בעולם. אחרי-כך הוא סיפר לי שזאת היתה גם הרגשתו".

עוד באותו ערב התחדו השניים זה באזני זו על אהבתם. עברו רק 48 שעות והיי בורשטיין הציע לזיוזיק לתת לה את שמו. היא הסכימה. החתונה הרשמית התעכבה במקצת עד שהגיעו התעודות. שהוכיחו ל"רבנות הישראלית כי היי אמנם רווק. כי שלושה שבועות אחרי היכרותם הראשונה, נישאה זיוזיק להיי, בחתונה מפוארת, במלון דן בתל-אביב. היי חזר לקנדה. זיוזיק נאלצה עוד להמתין כחודשיים בארץ, עד שיסודרו ניירותיה בקנדה. השבוע היא הפליגה אל בעלה, שהבטיח לה בילוי ירח-דבש בסידור תענוגות לארבה של ארצות-הברית.

★ ★ ★

אהבה מזפני המבט

סידרת התזונות-הבזק שייך ללא-ספק גם סיפור נשואיה של נורית פילצרוואלדר, שהיה סיפור הנשואין המרעיש והמסעיר ביותר של השנה. היכה גלים בדעת הציבור מעל גבי העתונות, בעת שהגיע עד לערכאות משפטיים. נורית, בתה של בעלת סלון ליופי בתל-אביב, היתה יפהפיה צברית טיפוסית, בעלת עיניים ירוקות. על אף היותה נערת זוהר, לא היתה מאוהב סוג המטופפות על מדרכות רחוב דיזנגוף. משך שנתיים יצאה נורית עם צעיר תל-אביבי רציני, בן למשך

אהבה ממבט ראשון, והנשואין הבאים א' חריה הם נשואי בזק. יהודית הדני, אחת הדמויות הבולטות ביותר בין נערות הזוהר הישראליות לפני כחמש שנים, מי שהיתה דוגמנית וחברתה של זיוה שפיר, הכירה את ברני כהן, אלוף שחיית הגב של המכביה השלישית, בעת ששהה בישראל בתקופת המכביה. היתה זו אהבה ממבט ראשון. כעבור שלושה ימים החליטו השניים להתחתן.

מרתה ליאופולד היתה עולה חדשה מרו' מניה, שרק החלה לעסוק במקצוע הדוגמנות. כאשר הכירה לפני כשנה תייר אמריקאי צעיר בעל תצוגת אופנה שנערכה בקולנוע תל-אביב. מרתה עלתה מטרנסילבניה עם אמה האלמנה, התגוררה בחיפה, נאלצה לעבוד קשה כדי להתפרנס. יום אחד החליטה לשנות את צורת חייה. היא עזבה את אמה בחיפה, עברה לתל-אביב, התגוררה במעון העולים שברחוב בול. לא היו לה ידידים ולא מכרים. היא הצליחה, בשל נתוני גופה, לקבל עבודה כדוגמנית, הספיקה להופיע רק בשתיים שלוש תצוגות. באחת מהן היא משכה את תשומת לבו של תייר מיאמי ביץ', בעל כמה בתי-מלון. האיש לא היסס, ניגש אליה אל מאחורי הקלעים. היתה זו אהבה ממבט ראשון. עבר רק שבוע עד שהוגו החליט להינשא.

שולה בק (20), מי שהופיעה בלהקת ה' פנטומימה של ג'וקי ארקין, הכירה את בעלה במסיבה פרטית. הצעירה היפהפיה, בעלת העיניים הגדולות, שהתחנכה בדגניה א', חבת התנועה המאוחדת, היתה באותה תקופה באמצע שירותה הצבאי. אולם הצעיר שהכירה, שהתגלה כבנו של בעל בתי-מסחר במונטריאל, קנדה, מצא חן בעיניה. כעבור רק ארבעה ימים עד ליום בו נערכה חתונת השניים. אחר כך נאלצה שולה להמתין שלושה חודשים, עד שתוכל להצטרף לבעלה, שנסע לפניו לקנדה, לסדר את כל הסידורים הסכניים.

אולם לשיא הגיעה זיוזיק אינדיק, מי ש'

יא מעטים, אוספת נערה ישראלית בעלת כוחות עצמי הנובע מהור' — את כל חסכוניתיה, משקיעה לייך ארוך בכמה ארצות, מתוך אהב דג-הזהב במים זרים. מינן יכולות להרשות לעצמן סיור נוקטות באמצעים אחרים שיקרבו היעד. דבר זה מתבטא, בעיקר האחרונות, בנהירה ההמונית למק' ומרכיבים בהם קל יותר להכיר את פוטנציאלי — "המיליונר הזר".

משל, הפך מקצוע הדיילות לאמצעי מעלה בכחן זה. לכל קורס דיילות נפתח, מציעות את עצמן מאות כרוז שחלקן יש מטרות אחרות יד בעל, אולם אחוז הנשירה הגדול יילות, והעובדה שכמעט ככל ה' ליה נשירה זו קשורה בנשואין על כך שהדיילות לשמה אינה ה' קרית הניצבת ליעני נערות אלה. רב-סיכויים הוא מקצוע הדוג' מקרב גם הוא את הנערה לאזור ה' תוכל למצוא את "המיליונר

הגדולה של נערות מכל רחבי וכל מקיבוצים ומושבים, לאזורי הנוצצים בתל-אביב, העליה הגדולה במבקרים במועדוני-הילה הנמצאים הפאר והמיועדים בעיקר לתיירים, מושפעים במידה רבה מאותו הגורם

★ ★ ★

אהבה ממבט ראשון

נעה הבולטת והמרשימה ביותר ישואין עם "מיליונר זר" הם נשואי יירים המקרים שצעירה ישראלית צעיר ישראלית המוצא חן בעיניה, למשרד הרבנות ותרשם לנשואין ח' חלף שבוע מאז הכירו זה את זה. אה, כאשר המדובר הוא בור ועוד אהבה זו היא כמעט תמיד

מרתה ליאופולד, נישאה למיליונר אמריקאי מבו' גר ממנה, אותו הכירה בתצוגת אופנה.

מזניק, רבקה-לה מהציזבוטרון, בתמונה שצולמה בנשף פורים.

רמתי, בת למשפחה מוכרת בחיפה, שסיימה בית-ספר לאחיות בתל-אביב, אשר נישאה לאיש עסקים לונדוני צעיר ועשיר, יהודי ממוצא גרוזי, אחרי תקופת הכרות ממושכת בארץ.

ריכה במוסד גוער וכשחקנית בתיאטרון יל- דים. לפני זמן קצר, הכירה שושנה, שהיא דמות מוכרת ברחוב דיזנגוף, באמצעות צלם עתונות ידוע, בחור אוסטרלי, בעת שישבה בקפה רוזל. הצעירה, שהציג את עצמו כבעל נכסים, השווה רק ימים מספר בארץ, יצא עם שושנה כמה ימים, הציע לה נשואין, אולם הוא היתנה תנאי שהנשואין לא יערכו בארץ, אלא רק אחרי ששושנה תבוא אליו לאוסטרליה. שושנה היססה, דחתה את הצע- תו. כעבור זמן קצר הסתבר שהאוסטרלי הכיר צעירה תל-אביבית אחרת, לקח אותה לאוסטרליה למטרת נשואין.

★ ★ ★
מוות מאהבה נכזבת

רחלק קטן יותר של נשואי-הבוק אין קודמת לנשואין אפילו היכרות מוק- דמת. אלה הם הנשואין הנעשים באמצעות קורספונדנציה. אין כמעט מוסד צבורי בארץ שלא קיבל ביום מן הימים מכתב מתושב חוץ, המבקש לקשר אותו קשר-מכתבים עם נערה ישראלית. בהרבה מקרים מתפתחת התכתבות זו של אלמונים, לידידות קרובה. הם מכירים זה את זה באמצעות מכתביהם והתמונות שהם מחליפים. לפעמים מסתיימת ההתכתבות בכך שהזר בא לארץ, במטרה לשאת את הצעירה הישראלית, או שהצעירה הישראלית נוסעת אליו להתחתן בניכר.

המקרה המפורסם ביותר במקרים אלה הוא סיפוריה של עליזה שפירוב (העולם הזה 1118). הצעירה שמתה אחרי שחלתה מאזכובה כתוצאה מקשר-מכתבים מעין זה. חבר לעבודה סיפק לה כתובת של גבר אמריקאי לצרכי התכתבות. במשך למעלה משנה התכתבה עליזה עם בנימין סלמן, מהנדס אוירונים מצפון הוליווד. מכתביהם, שהיו רשמיים תחילה, הפכו למכתבי אהבה ונהייתו. עד שיום אחד הודיע בנימין לעליזה כי הוא בא לארץ לשאתה. אולם במציאות לא הייתה האהבה כפי שנראתה על גבי ה- מכתבים. בנימין חזר בו מהבטחת הנשואין, עליזה חלתה ומתה כעבור חודשים מספר.

אולם לא בכל המקרים התוצאה מהיכרות- מכתבים כזו היא אכזבה. ידוע מאוד הוא המקרה של אחת הפקידות הותיקות באל- על. יום אחד קיבלה מכתב מאיש-עסקים אמריקאי, שביקש ממא-לעל לקשר עם צעירה ישראלית להתכתבות. במקום להעביר את המכתב לכתובת מתאימה, בחרה הפקידה לענות לאיש בעצמה. משך חדשים ארוכים התפתח ביניהם קשר מכתבים, עד שיום אחד הודיע האמריקאי כי הוא בא לארץ לשאתה לאשה. הוא הגשים את הבטחתו. אולם הוא הספיק לשהות בארץ יומיים. מבצע סיני שפרץ, חייב אותו, כאורח אמריקאי, לעזוב את הארץ. הוא חיכה הנערה באירופה עד שהסתיימה המלחמה. היא נסעה אליו לצרפת. אולם שם סירבו הרבנים להשיאם. הם נסעו לגר- מניה, נישאו שם בנשואים אזרחיים, חזרו לצרפת ואז נישאו כדת משה וישראל. כיום הם חיים חיי-אשר בדנבר שבארצות-הברית.

★ ★ ★
נשואים דיפלומטיים

חלק אחר של הנישואות לזרים הן נערות שנישאו לזרים אחרי תקופת היכרות ממושכת, בצורה שלא הייתה שונה מנישואין בין בת הארץ לבן הארץ.

שה ריגר (24), ילידת קרקוב שבפולניה, שעלתה עם הוריה בגיל צעיר ארצה, היא בתו של בעל בית-החרושת לדבק ורוזיס. שרה נמוכת-הקומה והבלונדית, חניכת גמ- נסיה גאולה ובוירת הסמינר למורות על- שם לוינסקי בתל-אביב, הכירה בארץ את חוזה גרסיה גראנדוס, בנו של מי שהיה נציג גוטמלה בארץ, המועמד כיום לנשיאות בארצו. משך זמן-מה שימש גראנדוס הצעיר כממונה על צירות ארצו בישראל. הרומן בין השניים נמשך כמה שנים, אולם הוריו של גראנדוס התנגדו תחילה לנשואין. לבסוף ניתנה ההסכמה, הזוג נישא ברומא, נמצא עכשיו בארצות-הברית, שם יש לגראנדוס משרה דיפלומטית.

עלמה רמתי, מי שהיתה סגנית צברית 56, סיימה בית-ספר לאחיות בתל-אביב. עלמה החיפאית, בתו של פקיד בעיריית חיפה, הכי- רה בעת היותה בתל-אביב צעיר יהודי אנגלי ממוצא גרווי, שהיה אחד מבעליו של המלון גורדאו פאזיז. אף הם יצאו יחד תקופה ארוכה, נישאו לבסוף, מתגוררים בלונדון. אולם מקרים כגון אלה, של היכרות ממו- שכת לפני הנשואין, הם נדירים ביותר. יותר מקובלים נשואים עם זרים, אותם הכירו צעיר- רות ישראליות בחוץ-לארץ. מי הן צעירות אלה? מדוע רב מספר הזרים המעוניין לשאת צעירות ישראליות? מה סיכויי הצלחתם של נשואי-בזק עם זרים? התשובה לשאלות אלה בהמשך הסידרה, שיפורסם בשבוע הבא.

(המשך מעמוד 11)
להיות בארץ? במקום או במאוחר היית נוסעת לחוץ-לארץ. אין כאן מספיק אפי- שריות לבחורה עם שאיפות!

★ ★ ★
"סיבות פרטיות"

רק סיפורי הנשואין של נערות מפור- סמות באמת, אלה שזכו בפירסום קודם כמלכות-יופי או דוגמניות, הגיעו אל ה- ציבור. אולם אלה אינם מצביעים בדיוק על ממדי התופעה. הרשימה המלאה של כל ה- צעירות, שירדו מהארץ באמצעות נשואין, לא תיודע לעולם, שכן אין בשום מוסד רשמי רישום מדויק על מספר הצעירות שנישאו בארץ ובחוץ-לארץ לזרים.

רק לגבי שנת 1956 קיימים מספרים חל- קיים, המעידים על תופעה זו. באותה שנה נערכו בישראל 13,724 חתונות. ב-136 מק- רים מהם היו החתנים אזרחי חוץ-לארץ. כלומר, באותה שנה, נישאה אחת ממאה בנות לזר. באותה שנה לא נרשם אף מקרה אחד, בו התחתנה אזרחית-חוץ עם אזרח ישראלי. אולם ברור שמספרים אלה אינם מלאים. במציאות גדול אחוז המתחתנות עם זרים, שכן חלק נישאות בחוץ-לארץ.

למרות שחסרים נתונים סטטיסטיים מפור- רטים, ניתן ללמוד באופן כללי, לפי הפרי- סומים על ירידה מהארץ, על ממדי התופעה. פרסומים אלה, שאינם מצביעים על סיבות הירידה, המעידים לפי גילם של היורדים ומינם. בכל שנה, מאז קום המדינה, תופסת את המקום הראשון בין היורדים מגיל 15 — עד 65, השכבה של בני 20—35. זוהי ה- שכבה בה גדול אחוז המתחתנים. כי גיל הנשואים הממוצע בישראל הוא 29 לגבי הגבר ו-24 לגבי האשה.

וכאן מתגלה תופעה מענינת מאוד. בעוד שבארבע השנים, בין 1948 ל-1952, היו הנשים רק 40 אחוז מהיורדים בשכבת גיל זו, הרי בשנת 1954 הן היו כבר 50 אחוז. ב-1955 כבר עבר מספר הנשים היורדות ושוללו בשנתונים אלה את מספר הגברים היורדים. באותה שנה ירדו 368 נשים לער- מת 328 גברים. בשנה שאחריה, ב-1956, גדל הפער בין הגברים לנשים עוד יותר. בשנה זו ירדו כבר 578 נשים לעומת 469 גברים בני שנתונים אלה. ואילו ב-1957, השנה האחרונה לגביה קיימים נתונים רש- מיים, ירדו 568 נשים לעומת 432 גברים בגילים שבין 24 ל-34. כל הנתונים מצבי- עים על כך, שדווקא בשנתיים האחרונות, לגביהן אין עדיין נתונים, התרחב הפער. נכון אמנם שלא כל היורדות בשנתונים אלה נישאו לזרים. אולם כמעט תמיד, מסרו דווקא הנשים שירדו, ודווקא בשנתונים אלה, כסיבה לירידתן "סיבות אישיות ופרטיות". ברוב המקרים הייתה הסיבה המשפחתית אישית נשואין לזר.

★ ★ ★
נשואי בזק באוסטרליה

רחובה במקרים אלה. היו הנשואין נשואי בזק.

ירדנה מנדלבאום, נערת-זוהר תל- אביבית ידועה, נישאה לאיש השגרירות הקנדית, אחרי היכרות קצרה. צפורה אליסון, אף היא נערת-זוהר תל-אביבית, חניכת הגמנסיה הרצליה, ש- היתה בומנה חברתו של הכדורסלן ארו- לוסטיג, נישאה לאיש עסקים אמריקאי, אחרי שבועות-הכרה קצרים.

רבקה-הילה מדניק, דיילת אל-על, שהיתה בזמנה אחת הנערות הפופולריות ביותר בי- ארץ, הייתה מוכרת כרבת-הלה מהציבור-ה- נישאה לאיש-עסקים דרום-אפריקאי, אותו הכירה במשך שבועות מספר.

חנה גיל, בתו של מי שהיה הרב ה- צבאי של הבריגדה היהודית, הקפטן יעקב גיל, אף היא נערת-זוהר ידועה, מצפה עתה לאשרת-כניסה לדרום-אפריקה, שם היא עומדת להינשא מצוע עסקים דרום-אפריקאי יהודי, אותו הכירה במשך זמן קצר בארץ.

אילנה פלקוביץ, החיפאית הבלונדית הדיפלומטית, שהתפרסמה כולו בעת שצולמה במדי "חיל-הים בשתי הצעדות בהן השתתפה, ושנבחרה כמלכת המכביה הרבי- עית, עומדת להינשא בימים הקרובים לתמר דרום-אפריקאי, רופא לפי מקצועו.

חנה זונרייך, דמות ירושלמית מוכרת, שחזרה לפני זמן קצר מטיוול של חודש באירופה, עומדת להינשא בימים הקרובים לאיש-עסקים בריטי-יהודי שיבוא לארץ כדי לשאתה, יקח אותה לבריטניה, שם ישתקעו. ואלה רק הבולטים שבנשואי-הבזק לזרים, שהתפרסמו משום שהכלות הן דמוי- יות ידועות בחברה הזוהרת. כיצד נערכים נשואי-בזק כגון אלה? את הסיפור על כך יוכלו לספר שושנה ממן, 22, בת צפת שעברה לגור בתל-אביב, אחרי ששירתה בצבא בלהקה צבאית, ועבדה כמד- י

כולם נמשכים לטוס בשחקים

לטבריה
מביתך בשעה אחת עם מטוס "ארקיע"

פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות ובמשרדנו:

ארקיע

תל-אביב, רח' מזא"ה 42
טלפון: 5-61562

חנוכה הוא נס

חוגגים אותו פעם בשנה.

"קויק" אבקת הכביסה המכבסת בעצמה ולא מזיקה לכביסה. פלא הוא כמה אפשר להקל על עקרת הבית. עקרת הבית חוגגת עם "קויק" כל השנה.

המינוי -

קיבלת חשבונך, נא פרט אותו בחקדם.

25 years of Madimatz

מדימאטז
HEMDENMATZ

- מכירות יובל
- מתנות שימושיות לכל קונה.
- פרסים יקר-ערך לזוכים בתחרויות הלון-הראחה השבועיות

בית האפנה לגברות וגברים

מדימאטז
HEMDENMATZ

רח' אלנבי 56, ת"א

גורלו של אדם (צפון, תל-אביב; ברית המועצות) הוא גורל חייו של אחד, אנדריי סוקולוב, אורח סובייטי רגיל, פשוט ואפור. עד לפרוץ המלחמה התנהלו חייו בשלוה שיגרתית, עבד כפועל-בניין, נשא אשה, גידל בן ושתי בנות. כשפרצה המלחמה יצא לחזית. כאן החלה דרך היסטוריה של סוקולוב. הוא נפצע בקרב, נפל בשבי, הועבר ממחנה ריכוז למחנה שבויים, סבל מרעב, קור והת-עלות. מספר פעמים עמד פנים אל פנים מול המוות: כאשר ניסה להימלט ממחנה ה-שבויים ונתפס, וכאשר רטן במחנה נגד עבודת הפרך, נפל קרבן להלשנתה. אולם בכל סבלותיו קיימה אותו בחיים התקווה כי הוא עתיד לחזור אל משפחתו.

היום המיוחד בא. במבצע נועז הצליח סוקולוב לברוח מהשבי. הוא חזר לעירו, גילה כי אשתו ושתי בנותיו נהרגו בהפצצה. תקוותו האחרונה נשאר בנו, סרן בחיל התותחנים. אולם ביום הנצחון, בעת שהמו-נים חגגו ברחובות, הביא את בנו לקבורה. הוא נשאר בודד וחסר אמונה. עד שיום אחד פגש בוואניה, ילד יתום שחי באשפתות אחרי שהוריו נהרגו וכל משפחתו אבדה. סוקולוב גילה את יעורו. הוא הופיע בפני הילד כאביו האבוד, אימץ אותו לו לבן. כמו החיים עצמם. זהו סיפור חיים פשוט המסופר בפשטות ונוגע ללב באמת החיים שבו. מיכאיל (הדון השקט) שולחוב כתב אותו בצורת מונולוג בסיפור קצר. סרגיי בונדרצ'וק, השחקן והבמאי, שה הסרט הראשון בכיכומו, הפך אותו לאחת ה-יצירות המצוינות של הקולנוע הסובייטי. הסיפור, שהוא כמעט חסר דיאלוגים, מבר-סס על פעילות בלבד, בנוי שלבים שלבים כמו מסכת חייו של סוקולוב. מדי פעם הוא מגיע לשיא, מתנפץ ושוקע עד שהוא מתעלה לשיא נוסף, ממש כמו החיים עצ-מם. הוא נראה על הבד לא כסרט עלילתי אלא כסיפור דוקומנטרי שצולם במציאות. משום כך הוא חודר עמוק ללבבות הצופים. כבמאי מתגלה בונדרצ'וק, שהוא שחקן תיאטרון גאוני, כבעל כשרון נידר בהבנת הפעלת המצלמה, בבנין סצינות דרמטיות מוזעזעות ובתשומת לב לפרטים קטנים ה-משויים לסרט אופי תעודתי.

הקטע בו מובלים השבויים הרוסיים למח-נה ריכוז, לצלילי מוסיקה רוגעת מצד אחד, ולמראה ילדים הנלקחים מאמותיהם בכח בכניסה למחנה מצד שני; תמונת השבויים המתרכזים בכניסה הרוסה, הנראית כלקוחה מתוך ציור של הגיהנום של דנטה מתקופת הרנסנס; הסצינה בה מציל סוקולוב את נפ-שו הבהותת יכולתו בשתייה — מהיום כל אחד שלימות אמונותיו בעצמו. גורלו של אדם הוא יצירה אמנותית מוע-צת ונוגעת ללב, נעדרת כל סממן תעמור-לתי, שאסור להחמיצה.

הרוץ שליחים מכדח

הפרישים (זון, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא סרט שנועד לגדולות. ביים אותו ג'ון פורד הגדול. מופיעים בו שחקנים גדולים כג'ון ויין ויליאם הולדן, שאיש מהם אינו מוכן לקחת פחות מ-400 אלף דולר שכר טיחה לטור. הוא עוסק בנושא גדול כמו מלחמת האזרחים האמריקאית. הוא בוצע בתקציב גדול, עם מספר סוסים גדול, בקי-צור, לא דבר זועק בו גדולה ומרוב גדלם של העצים אין רואים את היער.

ג'ון ויין הוא מפקד פלוגת חבלה של צבא האינדיים היוצא בראש פלוגתו לחבל בעורף האינדיים. ויליאם הולדן הוא רופא מצוחצה, שהמצויא בין השאר גם את הפניצילין, היוצא למלחמה בסינור לבן והמסופח לפלוגתו של חיין. חיין אינו אוהב את הולדן. להיפך, הוא מתעב אותו. אי אפשר לדעת למה. רק בסופו של הסרט, אחרי כמה קרבות מצחיקים, מתגלה הסוד הנורא. אשתו של חיין מתה בקבות יתוה שביצעו רופאים בגופה בגלל אבחנה מוטעית. מאז אין הסרן האמין מאמין ברופאים. אבל מה שלא יעשה השכל עושה הזמן.

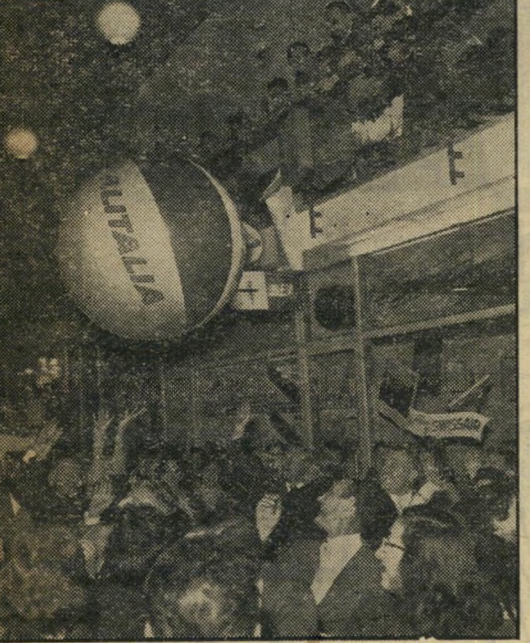
בכל הזמן, ויין נמצא במצוקה. האינדי לוחץ מכל צד ואילו לו יש כדור ברזל. הוא שב להאמין ברופאים. נתון להולדן להוציא את הכדור מגולו, ללא הרדמה, ממהר מיד להס-תער על האינדי. נוסף לניתוח פסיכולוגי עמוק זה כונפם של לוחמי מלחמת האזרחים האמריקאית, אפשר למצוא בסרט זה יפהפיה שאינה יודעת לשחק, המתלווה לפלוגת הקומנדו האינדיית כשבויה, משתכנעת לבסוף בנימוסיהם וטיב כוונותיהם של האינדיים, נשארת לצידם. אם-

כדי לאסוף כסף עבור צעצועי ילדים דרוש לספק קודם כל צעצועים למבוגרים!

מדורי נשים וטוריאופנה ורכילות בעתונים. זוג נעלי אשה מלכה נמכר ב-20 ל"י. חיים חפר נאחז: "הלואי שהם היו אצלי מתחת למיטה". הצעה רודפת הצעה. לילה עם אייבי נתן מוצע למכירה ב-5 ל"י. אין קופי צות. לפחות לא כפומבי. בילוי סוף-שבוע במלון אכדיה יחד עם פתק "לא להפריע" נמכר ב-85 ל"י. בקבוק יין קימל "עם שיר חים מהנגב ומאיבנים אמיתיים" נמכר ב-6 ל"י. תקליט של הדודאים "הטוב שבו ש-

של חברת אלאיסליה" הודיע דן, "שנתרם עליידי אלעל וציו"ם. הכדור הזה שחה לנו 10 ל"י. אבל נהיה מוכנים לקבל גם 25 מ-אדם בעל מעוף". האדם בעל המעוף התגלה כמנהל הסופר-מרקט, ששילם בעד הכדור, אחרי תחרות, 48 ל"י. "זה אדם שלא איכפת לו מה זה כסף", ציין דן ומסר לו את הכדור. הקהל התחיל לתפוס את הפרוינציפ. "קול" נזע גת מציע למכירה שלושה זוגות כרטיי

רעיון היה כמעט גאוני. איך עושים די נשף צדקה, למפעל הצעצועים למען יל-די המעבורות, שאנשים ישתגעו לבוא אליזו-אברהם ("אייבי") נתן, בעל מסעדת קליפור-ניה, מצא את התשובה. לקחו את הפסגה הגדולה שבפינת פרישמן-דיינגוף, חסמו את כל פתחיו בקורות עץ, הציבו במעבר החציה כסאות ושולחנות והודיעו על עריכת הנשף. מי לא רצה להיות שם? לא כל כך בשביל לתרום למען ילדי המעבורות, רכמו כדי להיות

קהל משחק בכדור-ענק... עם שיחים מהנגב ומאיבנים אמיתיים

דן כראמוץ מוכר בגדי-עבודה... כותונות-לילה ותחתונים שקופים...

שומעים ולא רואים אותם נמכר בעשר ל"י. ★ ★ ★

טיוד לירושלים העתיקה

לתקליט רגיל אחר אין קופצים. "לא רוצים? לא צריך!" התרגז דן ושובר את התקליט על ברכיו. זוג נעלי גומי לילד "שבזמן שמרכיצים לילד הוא יכול לברוח בהם טוב", נמכר במחיר הגדול פי שלוש משחיו. עוגת-פאר של רוזל נמכרת ב-40 ל"י. האיש שקנה אותה החזיר אותה למכירה נוספת. "מחייאות כפיים לגנדיב", תבע דן. "לא בעד זה שהחזרת את העוגה, אלא בעד זה שאתה יודע שלא בריא לאכול עוגות". סל סופגניות נמכר ב-25 ל"י לאריה סילק. אולם שאי המכירה הפומבית היה בעת שהוצעו למכירה שלוש מעטפות סגורות ש-איש לא ידע מה נמצא בתוכן. "עשר!" היתה ההצעה הראשונה. "עשרים!" עלה מיד ה-מחיר מהאופוויציה. לבסוף נקנו המעטפות ה-3 סגורות ב-80 ל"י עליידי גרי מלמד. פילץ שילם עוד 3 ל"י כדי לדעת מה יש בתוכן — שני כרטיסים זוגיים לטיולים בארץ, ו-כרטיס זוגי אחד לטיור בעיר העתיקה בירוש-לים. רק הולך, בלי חזור. לא נשאר עוד מה למכור. דן הציע למ-כירה את חולצתו. היא נמכרה לאייבי נתן ב-11 ל"י. דן הסיר את החולצה ומסרה ל-קונה. ניגש הציידה, הוציא את אותה החולצה בגדיוק, רק נקיה יותר, ולבש אותה. המכירה נגמרה. יצר הסקרנות של אלף איש בא על סיפוקו. ולמפעל הצעצועים נכנסו 2000 ל"י.

סים זוגיים לשלושה סרטים. מי קונה? אלה כרטיסים לטרטים שהמבקרים הנמצאים כאן יכתבו עליהם רק טובות".

"אין לך לבית-העם?" שאג קול מקצה ה-אולם. הכרטיסים הלכו ב-12 ל"י. המוצג הבא היה כותונת לילה שקופה ל-בחורה ותחתונים שקופים. שניהם בצבע אדום. דן הציג את הסחורה: "זה כובע לר-חיצה בים. סליחה. מעירים לי שזאת כותונת לילה. ואלה הם מכנסי עבודה." מישהו מציע 20 ל"י. "שמע, בעד 25 אני נותן לך אותם עם הבחורה. זאת כותונת לילה מ-ניילון עשויה מסיבי נייר, מתאימה גם ל-הריון. רגע, רגע, אל תתחיל עוד!" בסוף נמצא קונה. בעל הוצאת הספרים שמואל פרימין רכש את הסט השקוף. הוא זכה ב-מתנה נוספת: "הגבר הזה שהיה לו אומץ, מקבל גם מבנית קטנה לביצים". על הבמה מופיע תנור גז קטן לחימום. דן מתלהב: "בעל הבית משוגע, ימכור ב-20 ל"י לאדם שיוודע להעריך גאווים. אתה מדליק את זה ושומע את קולי-ישראל. תנור כזה לא תמצאו בכל הארץ. אין לו גם חלקי חילוף. כל מה שאתה צריך לעשות זה לס-גור את החלונות, לפתוח את הגז ולנשום עמוק." מישהו השתכנע. קונה את הצינור ב-27 ל"י. לאט-לאט מתברר גם מי הם הלקוחות ה-עיקריים. המאבק נטוש בין קבוצה הכוללת את בעל הסופרמרקט, את גרי מלמד, בעל דפוס האופסט, ואת אריה פילץ, לבין קבוצה אחרת, המורכבת מבעליהן של כמה כתבות

נוכח בנשף המזור ביותר של השנה. בלי פירסומת נמכרו 500 כרטיסים. שאר 500 הנוכחים נכנסו בפרוטקציה או בהתפלחות. כל הכסאות היו תפוסים. המעבדים היו חסר-מים. האנשים מלאו את הגלריה שמעל ה-מעבר ולא היה חסר הרבה שיפרצו לכמה חנויות בפסג' כדי לתפוס מקום. "בשבוע הבא אפשר יהיה לערוך כאן עוד נשף צדקה אחד", העיר אחד הנוכחים חדי-היעין, נשף צדקה לשיקום הפסג'.

הבטיחו שיהיה שם כל מי שהוא משהו בחיי הבידור בארץ. אולם האסרקציה העי-קרתית התחלקה לשתיים. הראשונה היתה מר-שב של כל הדיינים. ממש בית-דין גבוה, מסכים לשולחן אחד: משה, יעל ורות דייך. האסרקציה מספר שתיים היה דן כראמוץ בתפקיד מנהל הסרט. היתה זה לו הופעת בכורה בתפקיד מנהל מכירות כלליות והיא היתה משעשעת בדיוק כמו הופעות הבכורה הקודמות של דן, לפני שהפכו נדושות. "למי שאין כסף, שישלם בציקים", הודיע דן, "ולמי שאין ציק, שיתן התחייבות. ה-גירוזלם פוסט ידאג כבר שישלמו. הוא יפר-סם את המשות בשני המקרים. ועכשיו תר-שו לי לתרגם את דברי לאנגלית לאלה ש-"אינם מבינים עברית: "Israel is the land of the Bible".

★ ★ ★ **תבנית ביצים לבעד אומץ**

מוצג הראשון שהוצע למכירה פומ-ית בית היה כדור צבעוני ענק. "זהו כדור

- **הציידים** (אופיר, תל-אביב) — שארל אונבור וזאק שרייה בחיפוש לילי אחרי האשה האידיאלית ברחובות פאריס.
- **מקום בצמרת** (ארמון, חיפה) — דרכו של צעיר זועם לצמרת החברתית של עירה בריטית, דרך מיטתה של בת החברה ושכירת-לבה של בת מעמדו. סימון סינורה.
- **בני טובים לאן?** (אורה, חיפה) — מה מריץ את בני הדור האבוד בצרפת, מגסה להסביר מרסל קארונה. פסקל פטי.

ליות בנושאו וכוכביו, היא הסיבה להסרתו. **תדרוך** אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם: ● **סיפוריה של נזירה** (ארמונדו, תל-אביב; אדיסון, ירושלים) — אודרי הפ' בורן מתאהבת, מתחתנת, סובלת ומתגרשת כשהחתן הוא ישר, בסרט המנסה לחשוף מה מסתתר מאחורי גלימותיהן של הניזירות.

שר למצוא עוד הרבה ליקויים כסניים מגוחכים כמו הסתערותם של החיילים ה-דרומיים בה נראית התמונה הבאה: נושא דגל רץ, מקבל כדור, גופל. חברו מוציא את הדגל מידו, רץ וגופל גם הוא. נושא הדגל הראשון לוקח שוב את הדגל, חוטף את אותו הכדור שחטף תחילה וגופל. זה שהחליפו תחילה מחליפו שוב מבלי לשנות את תלבושתו וממשיך לרוץ. מה שאי אפשר למצוא בסרט מעורר-אש-

איזו הפתעה הבאתי לך אחי?

תיאטרון

12 הבלשים

12 המושבעים (הבימה) הוא מחזה, שאם כי נכתב במקורו במיוחד כמחזה טל-ביזיה, נמנה על הטובים שבמחזות האמריקאים שנכתבו בשנים האחרונות. ביסודו הוא מחזה מתח בלשי בלתי מסובך. נער פורטוריקאני, בן שכונת עוני, נאשם ברצח אביו. קיימות גנדו הוכחות מרשיעות. קיימת עדותה של אשה, שראתה את מעשה הרצח, מבעד לחלונות הרכבת, שהפרידה בין חלונה לחלון הדירה בה בוצע הרצח. קיימת עדותו של שכן זקן שראה את הנער ברח אחר הרצח. קיימת עדותו של זבן שזיהה את הסכין בה בוצע הרצח, כסכין שמכר לנער. הנער עצמו אינו יכול להוכיח את האליבי שלו.

להגנתו של הנער אין שום עדות. אף על פי כן אין אשמתו של הנער ברורה. לאט לאט מתגלות סתירות בין העדויות השונות, והן מופרכות מעיקרן. ולמרות שלא נתגלה מי הוא הרוצח האמיתי, נהנה הנער מהספק — יוצא זכאי.

תפקיד הבלש נמסר לידיהם של 12 אנשים, אזרחים רגילים, שאינם חוקרים מקצועיים. בכך שיפוטם האנושי, בכשרם להבחין בין אמת ושקר, ובמצפונם, תלוי גורלו של הנער. 12 אלה הם המושבעים, המסתגרים בזרז בית-המשפט כדי לחרוץ דין.

זכיו עם גרגיר ספק. אולם העלילה הבלשית היא רק יסוד המחזה. עליה בנה המחזאי רגיינאלד רוו דגם בזעיראנופן של החברה האמריקאית, צייר ביד אמן את הטיפוסים האופייניים לה, ניתח את מניעיהם, את רמת מוסרם ותרבותם. מתוך כך יכול היה להגיע בנקל לבהינת מהותה של הדימוקראטיה האמריקאית, המשאירה את חריצת הצדק בידיהם הבלתי-אזמנות של אזרחים פשוטים.

כל זה, המצטרף למחזה-מתח העולה משיא אל שיא, הנה בין הומור לטרגדיה, והמתחבל גם בשפע של פסיכולוגיה, שימש לרגיינאלד רוו כמכשיר להוקעת הדעות הקדומות וקטנות-המוחין בחברה האמריקאית. הוא מגסה להוכיח במחזה זה כי די בלוחם צדק אחד, שיהיה עקבי וישר עם עצמו, כדי להביא לנצחונם של הצדק.

במקרה זה הנצחון הוא יותר נצחון הדימוקראטיה מאשר הצדק. כאשר מסתיים המחזה, אין כל בסחון, לא למושבעים ואף לא לצדק פים, כי הנער אמנם לא רצח את אביו. אולם גרגיר הספק באשמתו מוכה אותו מכל אשמה.

השוואה עם סרט. לפני שנתיים הוצג מחזה זה בישראל על בד הקולנוע כסרט משפט צדק. לצופה הישראלי ניתן איפוא להשתחף בין שני ביצועים שונים. הבימה אינה מפסידה מהשחאה זו. ביומו של אברהם ניניו הוא חלק ונקי, ותפאורתו של אונן אדר, שהשתמש בצילומי מגרדי-שח"קים כדי לבנות רקע למתרחש על הבמה, היא מצוינת.

בתפקידים הראשיים מצטיינים בעיקר יהושע ברטנובו ושמואל רודנסקי. בתפקיד האב המתוסבך, המתקשש לשלוח את הנער ל"כיסא החשמלי, כדי לנקום בבנו, שניהם גוזלים את המחזה מידיו של הגיבור הראשי משה אשורוב, כאדריכל השקול, העומד תחילה לבדו מול 11 איש, מצליח לבסוף לשכנע את כולם. שאר השחקנים, כולם גברים, צולעים בעקבות תפקידיהם, חלקם מתוך הפרות-יתר וחלקם מתוך הצטנעות-יתר.

האח! הידד! מי יתן ויהיו הומירות הללו כצרי על לבכם ונשמחכם תדושן עונג. נוסף להוראות מכלל התקליט גם אזהרות לרוכשיו: שמור על הפלאטא כעל בבת עיניך! נקה תנקה בשרחל לפני הקונצרט ואחרי! לא תשימנה עלי כיריים ותנור פן תאבד צורתה והיתה כחומר באין יוצר! לא תשאלנה לריעך גם אם אהבת אותו כמור, פן ישרוט בשרה לאין מרפא והעלטה קולות נכאים! לא תניח עליה מגהץ שקורין ביגעל-איון אלא אם כן פג חומו והצטנן! לא תפרוס עליה לחם כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם!... בתיה ורפנו, מי שהיתה ילדת הפלא הישראלית בשדה הרקודים הספרדיים, קיבלה לאחרונה הזמנה מענינת מהרקדן הספרדי המפורסם אנטוניו. בתיה, שהיא כיום בת 20 וחיילת כצה"ל, שמה עד גיוסה לצבא את קשריה עם אנטוניו, נסעה אליו מדי שנה להשתלמות. החודש קיבלה בתיה הומנה להשתתף ב"פסטיבל ריקודים ספרדיים שיתקיים ביוני 1960 בספרד, בו ישתתפו רקדנים מכל ה"עולם במחנה הזמנות יתן לה אנטוניו ל"תאמן בבית, ולהקדים את בואה אליו מאחר שהוא סבור כי רבים סיכוייה לזכות במקום הראשון. עתה מחכה בתיה לשתרר מוקדם מזה"ל... מבצע הנוכה מיוחד על ידי תיאטרון הילדים המאוחד — תילו-תליל: התיאטרון הרכיב לא פחות מחמש להקות, בהן משתתפים 40 שחקנים מבוגרים ו-60 ילדים, אשר יציגו בעת ובצורה אחת חמישה מחזות במקומות שונים... עזרד קולטר, שחקן הקאמרי המשתתף גם בסרט חולות לנהיטס, גרם השבוע כאב ראש רציני למנהלי התיאטרון. הוא היה צריך לטוס באחד מערבי השבוע מאילת, שם נערכו צילומי הסרט, לתל-אביב, כשי לפתע התברר שלגלגל המטוס אירע תקר. מאחר שבאילת לא נמצא גלגל רורבי בוטלה הטיסה. במקומה של האד, הופיע באותו ערב, בהצגת מלאך האבן, אילי גורליצקי, שלא היה לו כל מושג קודם על תפקיד זה. חצי שעה לפני ההצגה נתנו לו לשנן את הטקסט בעליפה, אולם אילי ביצע אימפרו-ביצוע על הבמה, שיעשע לפחות את השחקנים בשינויים השונים שהכניס לטקסט המקורי של ההצגה... הבאתו של התיאטרון היהודי הממלכתי מפולין ע"כ הנהלתה של אידה קמינסקה לא היתה בט כל כך רע כפי שאפשר היה לחשוב תחילה. מאחר ששחקני התיאטרון מקבלים את משי כורתם מממשלת פולין, הם מקבלים בארץ 14 ל"י ליום דמי כלכלה לאיש. מזה הם מוציאים במלון 13 וחצי ל"י, וחצי לירה נשארת להם כדמי כיס. מאחר שהוצאות הנסיעה שלומו על ידי הממשלה ולא הוטלו מיסים על הכרטיסים, עשויה הופעת הדימוקראטיה להכניס רוח של כמה רבבות ל"י לאמרגן קלמן גינצבורג, שאירגן את ביקור התיאטרון... השבוע תתקיים הצגת המאה של העצים חיים זקופים בתיאטרון הבימה. עד כה ביקרו בהצגה זו כ-150 אלף איש. במסיבה שתיערך אחרי הצגת המאה, יקבלו השחקנים תעודה שתוכיח כי עצים חיים זקופים ניטעו על שמם.

פיטום טל-אריא

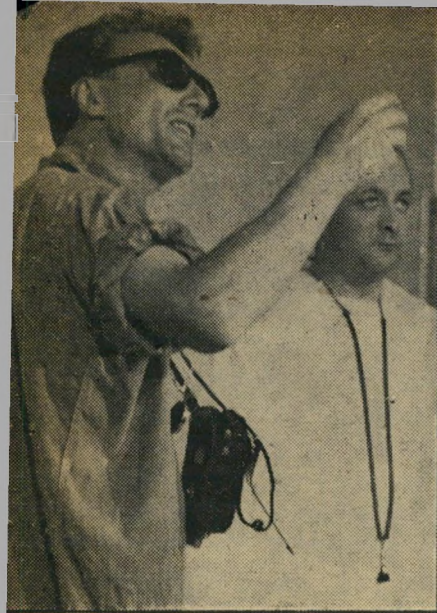
Advertisement for 'סינטבון' (Sintabon) featuring a cartoon cat character holding a box of the product. Text includes 'עקרות הבית מתלהבות מהאריזה החדשה. התיכות הבודדות הן שימושיות וחסכוניות.' and 'כשר. מחיר החפיסה 325 פ"ר תוצרת נקה - תוצרת איכות.'

Advertisement for 'תאם' (Taim) featuring a stork carrying a bundle. Text includes 'חליפות הריון' and 'ת"א שדו חסדיק 19'.

תדרוך הצגות עזר נהר אחד (אהל) - רב-חובלה של אניתימשה, התקועה במעלה נהר אפרי קאי, נופל קרבן למיריות מלחיו ולסילוף מושגי הדמוקראטיה. הסובה בהצגות האהל בשנים האחרונות. ביקור הגברת הזקנה (הבימה) - בדיחתו האכזרית של פרידריך דירנ מאט על מיליונירית זקנה הקונה את מצי פונה של עיירה שלמה. ביום מזהיר של יוסף מילוא. הדליה השני-עשר (התיאטרון הקאמרי) - מתלתו העליונה של שקספיר, בביצוע נוסח בצל-יוזק. 12 המושבעים - (הבימה) - ראה לעיל. תערוכות ציורי ופסלי הקיבוצים (מוזיאון תל-אביב) - 80 ציירים ו-16 פסלים מקי בוצי כל הזרמים מדגימים את המהפכה בציור הקיבוצי, בו תפס הציור המופשט את מקומו של הציור הריאליסטי. מקם קוזק (גנריה כ"ג) - ציוריו המופשטים אשר במשך ג' ימים מלאה את הארץ בקול תרועה ומצהלות חוגגים. שחקן ורקדן לשעבר.

Advertisement for 'ויסומט' (Vismot) featuring a camera and a pair of glasses. Text includes 'לקראת חנוכה: 8 סיפורי ילדים נוספים בגלגלים צבעוניים' and 'משקפת - סיכה בתמונות צבעוניות נהדרות'.

יצוא מרכזי באוניה איינאס יצא המשלוח הראשון של מוזן-מלכות טוני רויאל, המיועד לשיעור-יצוא זה, ב-33750 דולר, ממהה אך חלק קטן מההזמנות שנמסרו לטנה, תעשייה כימית ופרמצבטי בע"מ, יצרני הטוני רויאל. בקרוב תבוצע יתרת היצוא לארצות האחרות.

צ'לם גטה
וטינוור בעיניים

שחקן פצוע הופמן
נקע ברגליים

שחקנים זוהר, קוטלר ולביא
אחרי מכשולים סכניים

הווי

כבר את אימך

בתל-אביב, הוזמן מומחה ליעוץ ל-
משרד ממשלתי, קבע כי נחוצה פקידה
נוספת ליעוץ העבודה באותו משרד, הציע
למשרה זו את אימו.

★ ★ ★

עזר כנגדו

בתל-אביב, התלונן עורך-דין יעקב
מלץ על ששטרד הדואר חייב את חש-
בונו ב-113 שיחות, בעוד שלפי חשבונו
ניהל 13 שיחות בלבד, ביטל את תלונתו
כשהתברר לו כי עוזרת-הבית שלו שוחחה
את 100 השיחות הנותרות.

★ ★ ★

חיוג ישרי

בתל-אביב, שוחחה אשה עם רעותה
בטלפון מתא ציבורי, דחפה את אצבעה
בחור המנעול, נלכדה, נולצה להזעיק את
מכביה-האש שיבואו לחלצה מכילאה.

★ ★ ★

יצורים חמודים

בקריית מוצאי, התלוננה ילדה בת
10 במטרה, כי אלמונים חטפו את אחיה
בן ארבעת החודשים, הודתה לאחר חקירה
כי השליכה את התינוק לתעלה, מפני ש-
רצתה לשחק עם חברותיה.

★ ★ ★

נחמה פורטה

ביהוד, פרצו אלמונים את חנותו של
רפאל חביב, יצאו בשלל של חמש פרו-
טות.

★ ★ ★

הברית החדשה

בבית-דגון, התחכחו מוזמנים לברית-
מילה איזה מוהל יערוך את הברית,
פתחו בקטטה המונית בה נפצעו שלושה
בדקירות סכין.

★ ★ ★

קדיעה לבולבוב

במשמרים כיוון ילד בן 10 רובה
אחיר אל להקת בולבובים שנחה על
חוטי החשמל, ירה, פצע את משה שחיף
בן התשע.

★ ★ ★

רוח הקודש

בקריית-מוצקין, הפגינו תושבים ד'-
תלים נגד הסוכנות שנישלה אותם מ-
צריף-תמלה, ערכו את תפילה השבת ב-
סופת-רוח חזקה תחת כיפת השמיים.

אנשים

האשה קוסה-הבעל ישלם

מה התאריך היום? שאל נשיא המדינה
יצחק בן-צבי שעה שנתבקש לחתום ב-
ספר הארחים בבית-המקדח באילת, בעת
ביקורו שם השבוע. "היום ה-14 בדצמבר",
מיהר להזכיר לו שלישי. "בסדר", אמר הנ-
שיא כשחיוך נסוך על פניו, וחתם בספר:
"ג בכסלו, תש"ך... מה שם אדוני?"
שאלה פקידת מזכירות הכנסת את שר המס-
חר והתעשייה פנחס ספיר, כשכא להוציא
בפעם הראשונה את תעודת חבר-הכנסת שלו.
ספיר קיבל את התעודה שנשאת את שמו,
פתחה והופתע למצוא בה, במקום את תמו-
נתו, את תמונת ח"כ הצ"כ יוסף ספיר
... "שתי לירות קסו" פסקה השופטת
מינה שמיר בפסק דינה של מנהלי התי-
אטרון הקאמרי, שהובאו לדין על הוספת
כסאות במעברים באולם הקאמרי. היה זה
למעשה קנס משפחתי. כי בעלה של השופ-
טת, אלוף שלמה שמיר, נמנה על חברי
המועצה הציבורית של התיאטרון, שמתפקי-
דו, בין השאר, לדאוג לאסוף תרומות למען
התיאטרון... "אני אגטי בורוכוביסט",
ספיר השבוע בכנסת ח"כ מפא"י עקיבא
גוברין. גילה גוברין את הסיבה להתנגדו-
תו החריפה לבורוכוב: לפני 42 שנים קבע
גוברין פגישה עם נערה, הוזמן לאותו מועד
לפגישה עם בורוכוב. הוא הלך לפגישה עם
המנהיג הסוציאליסטי, לא הודיע על כך ל-
בחורה. מאז הוא מתנגד לבורוכוב...
במצב בלתי-נעים הועמד כתב הארץ מרדכי
(ממסקה) ארציאלי, כאשר פורסמה ב-
עלון מודעה על לידת בתו. מוטקה, גרוש
מוה זמן רב, קיבל מאות ברכות בעל-פה
ובכתב, לא ידע כיצד יסביר לכל המברכים
כי המדובר לא בו אלא בפקיד משרד-החורץ
בעל אותו שם. במצב דומה עמד בשעתו
כאשר פורסמה, שבועיים אחרי גירושו, מוד-
עה על נישואיו של אותו דיפלומט צוער...
נאומה הראשון של ח"כ הצ"כ הצעיר משה
ניסים בכנסת היה על הנושא: אימוץ יל-
דים. העיר על כך אחד מח"כי מפא"י: "יש
לזדקק ניסיון באימוץ ילדים. הרי אותו
עצמו אימצו הציונים הכלליים"... "האם
אפשר לקרוא קריאות ביניים לחיכים ותי-
קים" נכתב על פתק ששלח ח"כ חרות
הר"ר שמשון יוניצ'מן למזכיר הכנסת
משה רוזני. הסיבה: בשיבותיה הראשון
נות של הכנסת הרביעית כמעט ולא נשמעו
קריאות ביניים, בהתאם לנוהג שאין מפריעים
לח"כים חדשים. אולם תוך כדי כך שכחו
לשסע גם נאומי ח"כים ותיקים.

★ ★ ★

המכקר סבל-הצופים יהנו

כאשר הגיעה השבוע לישראל הצוללת ה-
עברית הראשונה תנין, היה האיש המאוסר
ביותר הרטרפאי יצחק אלון (20). על
אלון, שהוא טרפדאי מגיל 14, אומרים ה-
חברה בצוללת: "הוא נולד כשבידו האחת
טרופדו ובשניה עוף צלוי. כי תחביבו הגדול
של אלון הוא אכילת עוף. ביום שיש ה-
אחרון, שלפני בוא הצוללת לחיפה, ביצע
אלון מיבצע חסר תקדים: הוא אכל לא
פחות 50 כרעים של עוף. זה אינו ציוב.
כל קציני הצוללת וטבחיה ישבעו על כך"
... מסיבה אחרת היה מאושר על בוא ה-
צוללת הפקדה, סגן-אלוף יוסף דרור. דור
יצאה הצוללת מליברמול, לא הצליח מאד
במשך 16 יום לישון שינה רצופה של יותר

הזמרת חשפה-הקרין הזהיר

ליצרי הסרט חולות לוחטים אין המול
מאיר פנים. אחרי שהמונה על הסרטים ב-
משרד-המסחר-התעשייה, אשר הירשברג,
נלחם בהם בשצף-קצף, נלחמים בהם לאחר
נה גם מהשמים. בשבוע האחרון נערכו
צילומי החוץ האחרונים של הסרט בסביבות

פסוקי השבוע

● שר החקלאות משה דיין, בתשובה לשאלת דלתא באם יחליף, עם
היכנסו לתפקידו החדש, את מכונתו: "המכונת שלי היא אמנם מודל 1948 ולא
1959, אך אני מקצה שאוכל לייצג בה את החקלאות כראוי, משום שעל אף גילה,
מצבה טוב כיום מצב החקלאות."

● חיים לבנון, ראש עיריית תל-אביב לשעבר: "הקומפלימנטים שנותרים לי
מדאיגים אותי מאוד. משבחים את ישרי. מה אס-כן מצפים מראש עיר בישראל?"

● פנחס רישני, ראש עיריית פתח-תקוה, בתשובה לשאלה שנשאלה במועצה,
מדוע הוא צריך, נוסף לחמשת סגניו, גם ממלא-מקום: "צריך ממלא-מקום כדי שלא
יצטרכו להתזרזיזי שוב פעם ארצה באמצע מסעי לחוץ-לארץ!"

● המבקר ד"ר ברוך קורצווייל, על הידיעה שכתבי עגנון יתורגמו לצר-
פתית: "עכשיו ידברו עוד ארבעים מיליון איש על עגנון מבלי לקרוא אותו."

● בתיה בראון, יושבת ראש הליגה למלחמה בשחפת, בתצוגת אופנה שאור-
גנה על-ידי הליגה: "אופנה באה, אופנה הולכת, אך השחפת תמיד נשארת."

● העיתונאי השווייצרי אש דום, במאמר על מדינת ישראל שפורסם בצי-
רין: "את ראש-השנה החלו לחגוג לפני אחת-עשרה שנה, כאשר התחולל הפלא של
ימינו — הקמת מדינת ישראל."

שניים זכוכי נבחרת

מלון הכי מפואר במקום. זה המלון שכל התיירים באים אליו. אלא שתיירים כמעט ולא באים. מי שמח לראות אותנו היו יהודים שם. יש שם יהודים עשירים, כמו שני האחים קודר, שאומרים שהמשפחה של הם כבר אלפיים שנה בהודו, ושמנהלים את כל עסקי התחבורה במקום. יש יהודים צעירים. ויש בינוניים. העניים לא הצליחו להגיע אלינו. העשירים לא התלהבו כל כך לבוא. או נשארו לנו רק הבינוניים.

אחרי הנצחון שלנו הם עשו לנו מסיבה יפה ליד בית הכנסת, וחילקו גביעים. ששה גביעים נתנו לקבוצה ושניים לרפי לוי, בעד היותו השחקן המצטיין, ובעד זה שביצע הסטריק (שלושער) במשחק הראשון נגד הודו. למה נתנו דוקא ששה גביעים? כי הגביעים היו תרומות של היהודים לזכר הסכנות והסבים שלהם שמתו. היינו מוחתרים על הגביעים, רק שלא ימותו.

★ ★ ★

שחוט בסוכה

המגרש בארנקולם — חלק מקוציין שמתחבר אליה עם גשר — בו נערכו המשחקים, היה מגרש אדמה קשה, שרק ב"חלקו יש דשא. זה היה מגרש קצת יותר גדול מאלה שלנו בארץ. מסביב יש טריבונות עשויות ממוטות הקשורים בחוטים. איך נכנסו שם 30 אלף איש אני לא יודע. בארץ היו נכנסים בקושי 15 אלף איש. אבל היהודים רזים יותר.

הגדר של המגרש עשויה ממצלות. אבל אף אחד לא מתפלח. בארץ היו גומרים עם מגרש כזה ביום אחד. אבל היהודים לא. למה? מפני ששם יש כבוד לשוטרים. שוטר אומר לא או זה לא. אין ויכוחים.

הקהל הוא אמנם ספורטאי מאוד, אבל לא מבין הרבה בכדורגל. הם פאנאטיים מאוד, ונותנים הכל בשביל הקבוצה שלהם. אבל

גרמו נזקים בסך אלפיים לירות למסעדה. בתמונה נראים שוטרים כשהם מנסים להחזיר, ללא הצלחה, את עשרות האוהדים שפרצו למסלול, כדי לקדם בתשואות ולשאת על כפיים את שחקני הנבחרת.

דלת של המטוס — נבהלנו. בשדה היו מלא אנשים. ודרך החלונות של מסעדת שדה התעופה ראינו עוד איזה מיליון איש, שהם שוטרים בקושי השתלטו עליהם. בהתחלה ומסכן את בריאותו, ולבסוף, אחרי שהוא מצטיין, בא איזה עתונאי והורג אותו במלה. כתבתי את זה בהתחלה כדי לגמור מיד עם החלק הלא יפה של המסע. כי מלבד

מאת שייע גלזר

הכתבות על המשחקים, זה היה אחד המסעות המוצלחים ביותר של הנבחרת.

או איפה היינו? כן, התקרבונו ללוד. ידענו שתהיה לנו קבלת פנים, אבל לא תיארנו לנו מה מחכה לנו. בפעם האחרונה שחזרנו מחוץ לארץ, זה היה אחרי הרוצח, אבל

הקהל מתפרץ

ההמונים כדורגל בשדה התעופה בלוד, בין המסעדה למסלול, שברו את חלונות אולם המסעדה המפריד

ביום ראשון בבוקר יצאנו מגויזדלה בדרך תורה לישראל. היינו מתים לראות כבר את הארץ ואת המשפחות. למרות שנסענו רק לזמן קצר, זה נראה לנו כאילו לא היינו שנה בארץ, כי היינו במשך עשרה ימים בארץ שונה לגמרי ובצורת חיים אחרת. חוץ מזה, כאשר אתה יודע שאתה מביא עמך את הנצחון, יש לך הרגשה טובה.

חיכינו לרגע בו יגיע המטוס ללוד. אולם באמצע הדרך קרה עוד משהו שקילקל לנו קצת את השמחה. כשהיינו בהודו לא קיבלנו עתוננים מהארץ. אבל במטוס מצא משהו גליון ישן של מעריב שבו היה מתואר מהי לך המשחק בנינו לבין הודו, בסיכובי ה"ראשון, כשניצחנו 3:1. במקרה הגיע העתון לידינו של חנוך מורדוכוביץ' ומה הוא קורא שם? שנקודת התורפה בהגנה הישראלית היה חנוך מורדוכוביץ'. היה מל שהעתונאי שכתב את זה לא היה במטוס. אחרת לא היינו מגיעים עים בשלום ארצה. היה גם מול שהעתון הזה לא הגיע לידיים של חנוך כשביקרנו בכומביי, וראינו את המקום בו היו קוברים את המתים בצורה מעניינת — קוברים אותם על במה גבוהה, ותוך כמה רגעים העוררים בים היו לוקחים אותם לשמיים. אם היה העתון מגיע אז, אני בטוח שישיראלי אחד היה מגסה את השיטה.

כי זאת היתה באמת נבזות מה שנכתב על מורדוכוביץ'. הוא שיחק כמגן בכל ששת המשחקים שהיו לנו בהודו, ובכולם הוא היה המגן המצטיין. מורדוכוביץ' היה כל כך נרגז עד שמאנדי היה צריך להרגיע אותו, ולספר לו איך שפעם, בנבחרת הונגריה, גם כן קרה מקרה כזה עם עתונאי, וכל שחקני הנבחרת הרביצו לו מכות. צחקו צחקו, אבל זה רציני. שחקן נוסע למשחק, נותן את כל הנשמה שלו, מניע כמו תמור

קיבלו אותנו בשדה התעופה רק עובדי ה"מכס, ועוד שניים שלושה אנשים שבאו להיטיף מוסר. אבל הפעם? רק שיצאנו מה"

הגול הגורלי

זהו השער הראשון שהבקיע מנצ'ל במשחק האחרון נגד פאקיסטן. בתמונה נראים רפי לוי (שני משמאל) ורצבי (קיצוני מימין), מריעים בשמחה. כשהפאקיסטנים נבוכים. מנצ'ל נראה במרכז התמונה בחולצה מספר 10.

אם שחקן שלהם מפסס קורן או נכשל בבעיטה לשער, הם צועקים בו חצי שעה. טוב, מה שקרה אתם יודעים, אם כי עכשיו אני מפקפק אם מסרו לכם בדיוק מה שקרה. הפסדנו לפרס במשחק הראשון 3:0 מפני שהיינו כמו משותקים! ומפני שעלינו לשחק בבטחון מופרז ובולזול ביריב. אחרי ש נתנו לפרסים 4:0 בטוקיו, היינו בטוחים שפה לא ילך בפחות משישה, ככה בשביל הסטארט. אחרי ההפסד חשבנו שאפשר כבר לקחת את המוזרות ולנסוע, לא לארץ, כי בארץ יאכלו אותנו.

אבל דוקא ההפסד הזה החזיר אותנו למציאות וידענו שאם לא נשקיע בכל משחק את המקסימום, ילך עוד חלוטם יפה אחד לאיבוד. וכך חזרנו למסלול במשחק הראשון נגד הודו, ומאז היינו בפורמה. ביליאדו וקלפיים, אכלנו ונחמו. החדר בו גרתי אני, עם מנצ'ל, גולדשטיין ומורדוכוביץ', היה חדר הפרלמנט. לשם באו כולם להתייעצויות. מאנדי בעצמו לא היה הולך לישון, לפני שהיה מבקר בחדר הזה.

את ההרכבים היה מאנדי אומר בסוכה ש היתה בחצר. מי שלא נכלל בהרכב נקרא "שחוט", וכמעט כל יום הלכו מתיחות מי יהיה השחוט למחרת.

★ ★ ★

פרה ברדת

הרגע הגדול שלי במשחקים אלה, היה במשחק האחרון נגד פאקיסטן. הייתה הגנה שלנו תפסה יום שחור דוקא במשחק

קו, שרו ורקדו כמו ביום הקמת המדינה. ראיתי את הילד שלי ואת אשתי, לקחתי אותם והחלטתי לברוח מה שיותר מהר. עם האוהדים האלה אתה לא יודע מה שיכול לקרות. הם עוד יכולים להכות אותך משמחה. אבל אני לא יכול להאשים אותם. כי מה שקרה במשחקים האלה בארנקולם היה בי אמת הישג שחשבנו עליו, אבל לא האמנו שנוכח בו. אם באמת הצלחנו להשיג את האליפות, הרי זה תודות למאמץ המצויין של כל החברה, בלי יוצא מהכלל.

★ ★ ★

תרומות לזכר פנתא

את לא היתה נסיעת בילויים. מהרגע בו הגענו למלון שלנו בקוציין התחילה העבודה. עוד באותו יום התאמנו לפני ה"מלון שלנו. מאז היו כל החיים שלנו שם כדורגל ואוכל, אוכל ושוב פעם כדורגל. המשחקים היו קשים והחיים משעממים. טיולים לא עשינו כמעט בכלל. הדרך היחידה שהכרנו היתה מהמלון למגרש ובחזרה.

קוציין זה גם לא המקום לעשות חיים. זאת עיר מורחית כזאת, שהעוני נראה בה בכל מקום. שכונת התקווה היא כבר גן עדן בהשחאה לזה. רוב הבתים הם בני קומה אחת. רוב האנשים הולכים ברחוב בלי נעליים. ואלה כבר הצליחו בחיים. כי האחד רים הולכים כמעט בלי בגדים. הם מרויחים שם בכסף שלנו איזה 120 לירות לשנה, ומה הם עוד צריכים לראות כדורגל. אנחנו היינו די רחוקים מהעוני. גרנו ב-

סלמך ורפי

שני גיבורי משחקי קוציין שהתחלקו בטלל השערים, נראים קופצים אל הכדור במשחק השני נגד פאקיסטן, כשהמגינים הפאקיסטנים עוקבים אחרי הכדור. הפסד במשחק קובע זה היה מעלה את פרט לראש הטבלה.

האכזבה של קוצ'ין

ריע לנו שופט הקו המלאי בלי הפסק. ארבע פעמים הוא הפסיק התקפות שלנו, אחרי שצעקנו בינינו בעברית למסור כדורים. השופט פסק נגדנו מכת-עונש על שצעקנו. רק בפעם הרביעית ניגש אליו נחום סטלמן ואמר לו: "תעשה לפחות הקפצת כדור". המלאי הסכים.

השופט הפרסי שפוט במשחק זה ושגדור היו רוב הטענות, ניגש אלינו אחרי כמה ימים והתנצל: "אם אתם מאמינים באלוהים, אני מצביע באלוהים שניסיתי לשפוט באופן הוגן. אם היו טעויות בשיפוט, אני מצטער על כך." למולנו הצלחנו לזכות באליפות גם נגד רצון השופטים, או אירצונם.

רק כשנגמרו המשחקים, הרגשתי בפעם הראשונה מה זה להיות שחקן פופולארי ומפורסם. כשהלכנו לעשות קניות בבומביי, שאלו אותנו תיכף: "מי זה לוי?" סטלמן היה מצביע עלי, ואז היו מורידים לי מה מחיר בשתיים-שלוש רופיות. במסעדה ב-בומביי שאל המלצר מי זה לוי, וכשהראו לו, הוא נתן לי מנה כפולה.

כשערכו לכבודנו את המסיבה בסניף ה-מכבי בבומביי בנוכחות אלף איש, הושיבו אותנו על הבמה. אחד האנשים המקומיים הציג אותנו אחד אחד בפני הקהל. אני הייתי האחרון בתור. אבל לאמזיה לבקוביץ קראו שם אמזיה לביא. וכשהציגו אותו בתור כזה, חשבו כולם שהוא לוי. כל הקהל התחיל לצעוק ולהשתולל. אבל המציג הפסיק (המשך בעמוד 19)

שופט הקו המלאי פסל את השער ב-טענה שהבקעתי אותו ממצב נבדל. איך זה יכול להיות אינני מבין עדיין, כי נגיחה ב-כדור חוזר מהקורה כשלפני שוכבים שוער ושני מגינים, אינה יכולה להיות ממצב נבדל. אבל השער נפסל. הרגע הגדול באמת היה במשחק השני נגד הודו, כשהתוצאה הייתה גם כן 1:1. הייתי במרכז המגרש. נותרה עוד דקה לסיום ה-משחק. פתאום קיבלתי כדור ממצליל העכבר

היה במשחק הראשון ששיחקנו כארנקולם, נגד פרס. המשחק בו היו כל השחקנים כמו מאובנים, והפסדנו 0:3. אני הייתי רע כמו כולם. אני לא יודע מה קרה לי. הייתי אדיש לכל מה שהתרחש ב-משחק ופשוט לא יכולתי לעמוד על הרגליים. מאנדי הוציא אותי במחצית. בבת אחת ירד לי כל המוראל. הרגשתי מדוכא ועייף. כשחזרנו למלון הייתי במרה שחורה. מאנדי ראה שאני יושב בל מצב

זאת רפי לוי

תי שלושה שחקנים ועמיתי מול השער והבלם ההודי. עשיתי לו הטעיית גוף ובעי-טתי בעיטה חזקה לשער והבקעתי את שער הנצחון בדקה ה-80. זה היה הגול הקובע. המשחק היה צריך להיגמר ברגע זה אבל השופט לא שרק. הוא רצה לתת להודים עוד הזדמנות להשוות. שופט הקו ההודי ה-רה לשופט כי הזמן נגמר, וכשהשופט לא שם לב, הוא זרק את הדגל על הקרקע ועשה תנועות שאינו מוכן עוד להמשיך לשפוט. רק אז באה שריקת הסיום — והנצחון.

מתיחה במדבר

ה לא היה שיפוט אויבייטיבי. במש-חק הראשון שלנו נגד פאקיסטן, הפ-

רוח וניגש אלי. הוא ניסה לנחם אותי שגם לנבחרת הונגריה המהוללת קרו דברים כ-אלה. "אין דבר", הוא אמר, "במשחק הבא אתה תהיה הכי טוב על המגרש." צחקתי לו.

כעבור יומיים נערך המשחק נגד הודו. ניצחנו 1:3. את כל שלושת השערים הב-קעתי אני. במלון ניגש אלי מאנדי, נתן לי יד ורק חייד. אולם הרגעים הגדולים שלי במשחקים אלה היו יותר מאוחר. בהתחלה זה היה במשחק השני נגד פרס, כשהתוצאה הייתה 1:1. הבקעתי או את השער המזוה-ר ביותר שהבקעתי בחיי. באתי עד לשער ר-בעטתי כשהשוער הפרסי משתטח לרגלי נפילתי לארץ כשלפני שוכב השוער ועוד שני מגינים. אולם הכדור לא נכנס לשער. הוא פגע בקורה וחזר בכיוון אלי. כשאני יושב על הארץ נגחתי את הכדור לתוך השער.

בו הייתה תלויה האליפות. המחצית נגמרה ב-0:0. ואם זה היה נגמר ככה זה היה טוב בשבילנו. לכן לא התאמצנו במיוחד והש-תדלנו לשמור על תיקו. הפאקיסטנים ניצלו את זה והכניסו לנו שניים, אחד אחרי ה-שני. רק אז תפסנו מה הולך לקרות. פת-אום התחילו להילחם על כל כדור. אי-אפשר היה להכיר אותם. אני ורצבי פשוט השת-רללנו עם הכדורים, וככה, אחרי שמנצ'ל הב-קיע שער ראשון מבעיטת עונשין, לקחתי כדור אחד מאמצע המגרש והתחלתי להוביל אותו לשער. זה לא היה פשוט. לפני היו עוד חמישה פאקיסטנים. העברתי אותם אחד אחרי השני, ומסרתי לסטלמן, שהמשיך לרצבי, שהכניס את הכדור בראש.

מאותו רגע המשכנו להתקף יותר חזק, אבל המשחק נגמר ב-2:2. זכינו באליפות. לקחנו את הדגל שהוכן קודם, ורצנו מסביב למגרש, כשכל הקהל מריע לנו. רק השופט דודאי היה קצת עצוב. הוא רצה לשפוט ב-משחקים אלה בשלושה משחקים ולקבל את דגל הפייא. במקום זה שמו אותו ליימן. החברה הבטיחה לו שיקנו לו במקום דגל הפייא דגל שמחת תורה.

יותר מבסוט כמונו היה גונגה, המלצר שלנו במלון. לפני המשחק הראשון נגד הודו, התחילו החברה לקחת אותו בתור קמיע למשחק. אחרי שניצחנו, לקחו אותו כבר לכל משחק. כשנגמרו המשחקים הוא קיבל מכל אחד 5 רופיות, מה שהוא לא מרויח בחודש עבודה.

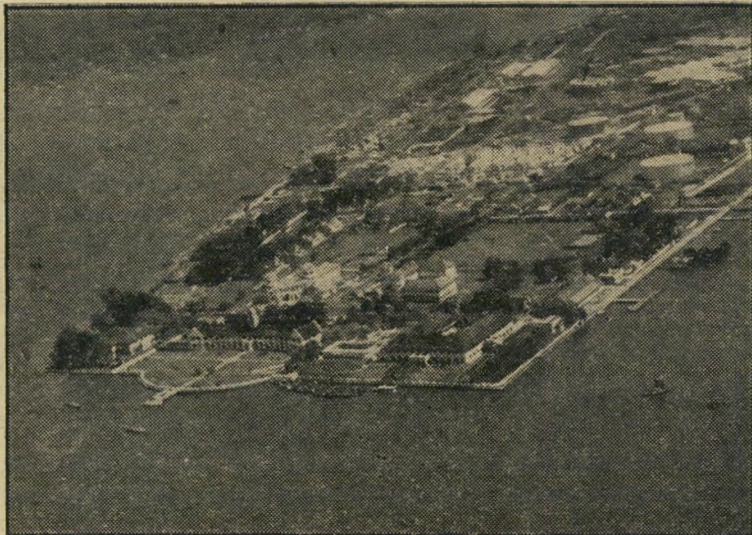
שמעתם בטח את הסיפורים על הפרות שמסתובבות בהודו כאילו כל העולם שלהן. אבל צבי ברים, מהנהלת המשלחת, לא שמע אולי על זה. פעם הוא הלך לישיבה של הנהלת המשחקים. איך שהוא רוצה להכנס לחדר, הוא רואה סרה עומדת בפתח ולא נותנת להכנס. ברים לא יודע הכמות, דהף את הפרה ונכנס. מול שאף הודי לא ראה. מקוצ'ין נסענו דרך בומביי לג'ירדלה. בבומביי עשו לנו מסיבה בבית המכבי, ביום שישי בערב, ונתנו לנו חרבות במתנה. ב-בומביי ראינו גם את הבנין הכי מזוהר ש-רריתי בחיים. זה בנין בצורת נעל עם שרוכים. הסקנו גם לבקר קצת בניירדלה, שם ב-י קיננו במקדש בודהיסטי. מה שטוב שם זה שלא צריכים מנין כדי להתפלל. כל אחד יכול לבוא מתי שהוא רוצה, לזרוק קצת דורה, ולבקש מה שהוא רוצה. אבל את הנעלים הוא צריך להשאיר בחוץ. זה פטנט טוב בשביל הודים, אבל לא בשביל ישראלים. כשהחברה הורידו את הנעלים להכנס למקדש, אז אלה שגשארו בחוץ הח-ביאו להם אותם.

צעקות בעברית

ה זחסים שלנו עם שחקני שאר הקב-רות צות היו טובים. יוסקה גולדשטיין, למשל, החליף כתובות עם הרץ הימני של פאקיסטן, והם הבטיחו לכתוב אחד אל השני. הם יצ-טרכו אבל לחכות עד שיהיה דואר בין ישראל לפאקיסטן. אחרי שניצחנו את ה-פאקיסטנים, באו ההודים לאוטובוס, ובר-כו אותנו. הסענו אותם בעד זה עד המלון. רק פעם אחת נפגעו היחסים. זה היה במשחק הראשון נגד פאקיסטן. השוער ה-פרסי עמד מאחורי השער של פורטל והפ-ריע לו כל הזמן. החברה ניסו להשתיק אותו ואז החליט השופט לסלק את כולם מאחורי השער. כולם הלכו אבל השוער ה-פרסי נשאר. הוא אמר שהוא מנבחרת פאקיס-טן, ומותר לו להיות שם. כשמאנדי ניסה להתערב הוא קרא לו: נאצר! היה סכסוך קטן עם כמה יריקות, אבל שכחו את זה.

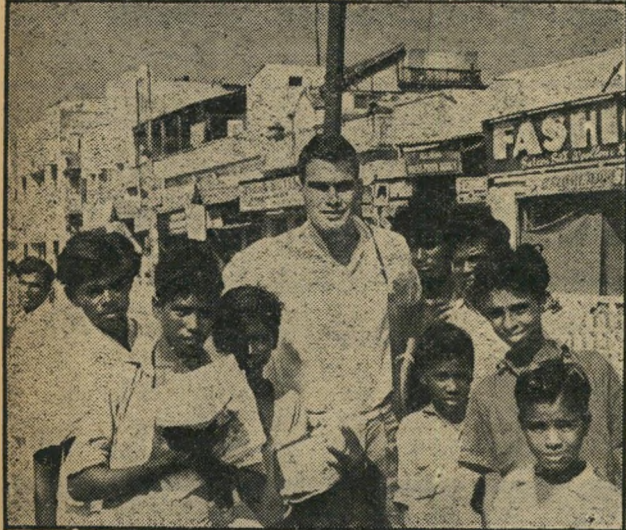
אני סבור שההודים, למרות שגשארו במי-קום האחרון, הם הקבוצה הטובה ביותר בטורניר, מלבדנו כמובן. הם משחקים על השדה בפסים קצרים, ומחליפים מקומות, רק אינם יודעים לסיים בבעיטות לשער. הם עדינים ואם משחקים קצת חזק אפשר לשחק אותם. הפרסים לעומת זאת התקדמו קצת מאז משחקי טוקיו. מהקבוצה ששיחקה נג-דנו אז נשארו רק ארבעה שחקנים.

בקיצור, היה קשה אבל היה כדאי. אחרי המשחקים חשבתי שלא ארצה יותר לראות כדורגל במשך שנה. אבל רק נחתי יום ואני כבר מת לשחק בשבת, נגד קבוצה שאסטר-לצעוק עליה בעברית, ושיבינו.

הנער המפורסמת של בומביי — בניין בצורת נעל הבנוי על המעיינות של העיר. במדפסת נראים גולדשטיין ומתניה.

זוהו האי בו נערכו המשחקים, כפי שצולם מן האוויר על-ידי שאול מתניה. מימין נראה נמל קוצ'ין, ואילו הבנין הגדול שב-קצה הקדמי של האי, הוא בית המלון, המפואר ביותר בעיר, אשר בו התגוררה המשלחת.

מחניה והילדים המגן הימני של נבחרת ישראל מוקף ילדים הודים בבומביי, שהקיפו אותו כדי לקבל ממנו אוטוגרף. תמונה מעין זו חזרה ונשנתה בכל מקום.

רפי והקופים בעת סיור ברחובות בומביי, מש-תעשע רפי לוי בחברת קופים מאולפים. רפי זכה לפירסוט הרב ביותר בהודו עקב הצטיינותו.

אכתקוים ארותי

(שרשרת זהב דיקה עם קנגורו קטן וחמוד. תודה, יוחאי, או ג'ון — איך שאתה רוצה). מה שהיה היה. שום תיק פלילי במשטרת ישראל אין לי אבל משטרת ישראל תמיד ידידים טובים שלי. אפילו יחזקאל סחרוב יוד טוב שלי. ההורים שלי גרים בסביבה שלו כך שצריך הכל בידודות וחוכמה. אצלי כאן כרגע הכל ביווי, ביווי לפני חג המולד הנוצרי. אני קבלן קטן לעבודות ציוד מכני קבר. וזה דופק טוב מאד. אצלנו מתחיל הקיץ הימים חמים אני משתייך לקלוב של ספורט-אלדאיי ספורט הימ, דינג סקי ולומד מנועי דיול ימי ומשתדל ללמוד משהו שזול יבאי פעם תועלת וקבוצה. גם תמונות אני שולח לך ומראה לך איך זה נראה כן ואיך אני עושה. כשבאתי לכאן היה לי 15 שילינג אוסטרלים היום יש לי מכונית משולמת, מחפר שבעד כמה חודשים אני גומר לשלם אותה וחיים מודרניים מאד. לו נדבר על טלביזיה ותקליטי רוקנרול. זה מתחיל מי הרבר אחי קטן. זה יודע שזאת זה המקום העשיר ביותר בעולם. ועכשיו הם רק מתחילים לנצל את הוצאת רות הטובע ושער הדברים שהם נמקרים בכל מקום בעולם במחיר טוב.

או משהו כזה. ככלל לא. סתם, מתוך סקר רגות, מה יש? כאילו שאתם הרבה יותר טובים. * * *

הכר עז מהירות

אם אני מביאה את מכתבו של יוחאי מרון, הידוע בציבור בדרום אוסטרליה כ"ג'ון מרון — כלשוננו, על שגיאותיו וחוסר סימני הפיסוק שלו — הרי זה משום שאני סבורה שהוא מאד מאפיין אותו. יוחאי כתב לא מכבר למדור זה, וקיבל, אני מבינה, מכתבים רבים. מכתבו לדעתי, מלמד משהו על צעיר, שמצא את הארץ קטנה ומחניקה מדי בשבילו והלך לחפש את המרחבים הגדולים באוסטרליה. עם כל נימת הגאווה המהולה בעוונה ואפילו חביבות וטוב-לב — יש לי הרושם שיוחאי, הידוע בציבור גם בשם ג'ון מרון — הוא בודד למדי: ...

כיון שמה שמצאתי אינו שלי — זה אושרם שלהם... שאני חקרתי — הייתי רוצה לזעוק כזעקתו של גימיי פורטר בהבט אחורה בזעם — "אני חי!"

"ולכן חיפשתי אותך, נערה... כדי שבי כנותך ובחיפושך אחרי האמת, תעודי אותי ליצור, ולא תיתפשי להצלחתי המדומה, כמותם. זו הצלחה חיצונית... שבחתיקיי... לכן גם לא אומר לך מי אני או מה אני, כדי שלא תיתפשי להכונות המודרות בסרגל שאני אמנה — זה שוב פעם יהיה רק מיקסם שוא.

"אני יודע שאת לא תכתבי לי... כיוון שכל הפנייה הזו היא מגוחכת, אך אין דרך אחרת — כי את שם ואני פה..."

תראי מה נהיה לו: "... היום, במשחק נגד פולין, התיישבה לידנו קבוצת חיילים מחיל המודיעין ובתוכם היתה היא!"

היא אזהרת מכבי תל-אביב, ולא יודעת שכאשר שופט מוציא שחקן מן המגרש, אסור להכניס אחר במקומו. ויש לה עיניים כחולות.

"הייתי מאד רוצה שתינתן לי ההזדמנות לעדכן קצת את ידיעותי בכדורגל. במגרש לא יכולתי לעשות זאת. היא היתה בחבורה גדולה מדי.

"דומני שלזה הם קוראים אהבה ממבט ראשון... רותי, את היא תקחתי הי יחידה...". ויהיית את עצמך? או כתבי אל (1161/1). את יכולה תמיד לטעון, ליתר בטחון, שאת חברה שלך.

גם כשיורד גשם

אם היא משחקת כמו שהיא כותבת... טוב, לא חשוב. (1161/2):

"... אם אתה חושב את עצמך מתאים לתיאור שיוצין להלך, או יש לך סיכויים להכיר תל-אביבית חמודה, שחרחרת, משי כילה, נחמדה — כך אומרים עליה — ב" יצור: חתיכה. גובהה 172 ס"מ, ועיסוקה, פרט להיותה חיילת בשירות סדיר — חניכה בבית הספר הדרמטי של אחד מתיאטרוני הארץ, אשר לפעמים, בערבי החורף הא' רוכים, מקבלת את ההרגשה שהיא קצת בודדה..."

"ומכאן ועד מדור המכתבים של רותי, הדרך היא קצרה. עליך להיות קודם כל בגובה המתאים כדי להיראות בחברתה ב" רחוב. נחמד, אלגנטי, לא טיפש, ושתדע כיצד למצוא מקום בלוי מתאים גם כש יורד גשם בחוץ, בעל חוש המומר בריא, אוהב פיקניקים וטיוולים, וביחוד שונא סנוביות, כי אני מתיימרת לא להיות כזו. פרט לכן אומרים עלי שאני סובלת מעודף מרץ, ממנו אני מתפרקת בדרך כלל בטיסה, אך לא באוויר כי אם בכבישי ארצנו."

יוחאי ג'ון מרון

אני מאד מנסה כן אבל זה קשה לעגיד שאני יחה כן כל ימי חי, אני עושה הכל בשיטה המודרנית. כמו באמריקה הכל על מה מהירות. ואני מצליח יפה כך שבי קורוב יהיה לי כסף מספיק לטובב את העולם בתור תייר ולבכר בישראל ולבדוק בדיוק מה האפשרויות שאני יכול לעשות בדיוק כמו כאן, כך שאני רוצה הרבה ידיר דות וידידים. הגיד לך את האמת ידידות יש לי כמו פטריות אבל ידידות משהו באמת כמו לחשוב חברה לחיים, זאת צריכה להיות צברית בדיוק קמוני וזה נמצא רק בארץ. ידידים יש לי באמריקה אפילו מנחם פרידמן, "מנדלה" המציל, כתב לי שהוא רוצה להגר לכאן אשתו היא אמריקאית והיא מקסימה. אני מנסה לסדר להם את הניירות. אני עושה בשביל ידידים וידידות הכל. אפילו בגדים שלי אני מלחה. לידידים אוסטרליים הם בחרו רים טובים מאד, קולם רוצים לנסוע איתי לישראל לבכר ולראות.

והמרחק שבינינו הוא בעולם המקשר והמפיר ריד כאחד. ובכל זאת, אין דבר — העיקר שבכתיבה זו יכולתי לבטא את עצמי במידת מה. מזמן לא יכולתי לפנות בכנות כזו אל אדם — לכן מוטב לסיים פה, לפני שזה ייפך לווידוי — רק עלי לומר לך כי מבט אחד מסביר הרבה יותר מאשר עשרות עמודים — נקודה.

"עתה עלי שוב לרכון על שולחן הכתיבה. הרבה מחכה לי."

אני כתב למי שמעניין להתכתב ורצא לדעת מכן, וממני בתור ישראלי חיד, כאן, בדרום אוסטרליה שגדולה מישראל באורך ב"3 פע' ים. מיכאל גרנשטיין ידיר נהורים שבאמת יש דברים כאלה כמו שאנחנו עשינו, שרק ב" קולנוע בספרי ספרים מרתקים אפשר לקרוא ולראות. זה מתחיל משנת 1950—1951 גניבת תרנגולות מכירה לאנשים שבאמת היו זקן קים לזה? גנבת מכוניות. וטיוולים לאורכה ורוחבה של ישראל ומעבר לגבולות. רותי זה רק דברים שעשינו בגיל מעבר איך ש" כבנו בומבים ההם. עכשיו אני יכול לשיר לעצמי רק כך, היו זמנים כמו חלום. פגשתי אחד חצי ישראלי ששמו צבי קליימן מספר חוק שאין לתאר במלים. אנחנו ידידים טובים, באמת אתחלטי הכל לדעת ולעשות בגיל צעיר הגיד לך את האמת, היום אני קצאת מתבגר ולו יודע שום דבר!!

התיבה מעודמו

אם את אוהבת אותם רומנטיים: — (1161/3)

"... אין חשש מפני האמת אם אומר כי אני וכשלת... אחרת לא הייתי פונה אלייך, נערה, מעל דפי עתון.

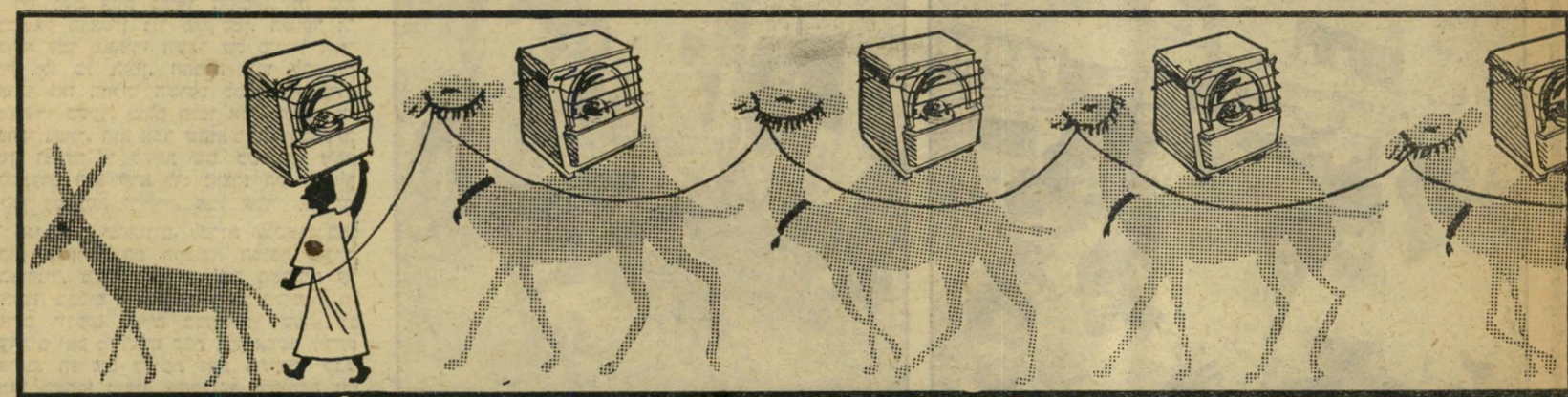
"שמא אין לי העוץ להגיד את האמת לאותם האנשים המקורבים אלי כביכול... דומה כי הם קרובים מדי מכדי שיתנו את לבם אלי, ורחוקים מדי מכדי שיכירוני. ואולי הם אשר גרמו לי להיות מזוייף, שבי היא אך רצו לדעת כי כל השחצנות הרעשניים הם מסוה לעצב אמיתי, שאיש לא חזר לתוכו. אף לא היא שפעם היתה חתיכה מעולמי.

... ואני עודני מחפש... והם אמרו כי מצאתי כבר... אף יותר — ואני עודני

רוצים לכתוב אליו? כתובתו: John Marron, Box 17, St. Peters, South Australia

* * *

למה שללילי יהיו חיים קלים, ואת כל הדברים החכמים גורא שהיא מפרסמת יכתבו לה אחרים, מבלי שהיא תצטרך לאמץ את החומר האפור שמתחת למיחמזן שבה? בואי, שתשתתפו גם אתם, מה דעתכם? אני פונה, הפעם, אל אלה שלא הסתפקו בהתכתבות, דבר שאיש לא חשד בהם ש" יעשו — ונפגשו פנים אל פנים. אודה לכם מאד אם תכתבו לי כיצד עברה הפגישה הראשונה, אם היו קוריוזים משעשעים, אם הייתם נבוכים — אתם יודעים כבר למה אני מתכנתת. אם תרצו — אפילו לא אפרסם את שמויכם. אז מה בנוגע?

כמעט כולם מצויפים תרמוולור

מוצר של תרמואוויל בע"מ

להשיג בסניפי פזגז

ספורט

כדורסל

כדורסלט

„חסיד, שמיניות אני אומר לך, קרא גבר קרה שכרע על ברכיו. „חסיד, אל תשמע לו,“ העיר אחד מאוהדי מכבי תל-אביב, שלא בטח ביעילות עצותיו של המאמן.

במרחק 20 מטרים מן המאמן כדורסלן מכבי אברתם חסיד, הפר את פקודתו של יהושע רוזין. הוא זרק את הכדור לסל, ראה אותו מפרפר ברשת הלבנה, שהיתה תלויה מתחת לחישוק. חסיד הוסיף שתי נקודות למאון קבוצתו, שהתמודדה ברוב המכריע על אליפות ישראל עם יריבתה המושבעת — הפועל תל-אביב.

האשה התאכזבה. דקות אחדות קודם הסתובב רוזין במגרש, חנך את ידיו בעצבנות. הוא הסתכל על קהל השיא של 1500 צופים, סקר בחזרה את סיכויי הקבוצה. „הקשיבו לי,“ צעק ברוגז על שחקני קבוצתו שהסתובבו בין הקהל, חששו מן הרע, מיפגש, אחרי שהפסידו בסיבוב הראשון לפועל בהפרש של עשר נקודות.

היחיד שגילה אופטימיות היה כוכב הקבוצה רלף קליין. „ננצח,“ הבטיח במבטא הונגרי לקבוצת אוהדים ועתונאים שהקיפה אותו. „אבל אם נפסיד, אל תצטוו אותי,“ לשחקני הפועל, שהופיעו בבגדי אימון אדומים, לא היה פנאי לחשוב על המשחק. הקהל העצום שבא לתזוזת במשחק ישב על כל הספסלים, נשותיהם וחברותיהם של שחקני הפועל נאלצו לעמוד.

„לא שחקן,“ איים אחד השחקנים שלא רצה לפשוט את בגדיו. „איוה מסכן אורי גוטהלף,“ העיר אחד מהצופים. „רק עכשיו התחתן וכבר הוא נאלץ לאכזב את אשתו.“

משקפיים בלב. באותו זמן התארגנו אוהדי מכבי, בראשותו של גרבר תבוש כובע קצינים של חיל-הים, אירגנו תזמורת של רעשנים ענקיים, קידמו בהם את שחקני קבוצתם, למרות השמחה, חששו גם האוהדים הרועשים מהפסד מרעיש.

אולם כבר בדקות הראשונות של המשחק פג חששם של האוהדים הצעירים. קליין פרץ אל הפינה הימנית של המגרש, אליה נדחף על-ידי הקהל שפרץ את קווי החוץ של המגרש הצר. הוא שלח את הכדור לסל ממש באותה שניה בה התעופפו משקפיו של אחד הסדרנים, פגעו בגבו.

חוזג השלישי. בעזרת הקהל הרב, ש-התערב כמעט בכל קרב ספורטיבי בין היריבים, התלהט המשחק. „שיפטיקו לצעוק,“ צווח ארו לוסטיג, הכוכב הבלגני של הפועל אל השופטים, הראה בידו על מקהלת הרעשנים שבעדה במלוא כוחה.

שני השופטים, אליהו עמיאל ושמואל שור מרי, שהיו זוג השופטים השלישי שנבחר למשחק זה (אחרי שארבעה שופטים אחרים, בתוכם גם השופט הבינלאומי אורי זמרי, נפסלו מלשפוט מחשש שיפוט מעוות), היו חסרי אונים. הם נופפו בידם, ניסו לשמור על קור-רוחם.

לא תמיד הצליחו. הקהל הנרגש שתבע משחקני מכבי הנצחון גדול, לא ויתר גם ברגעים בהם היה הנצחון מובטח. הוא דירבן את שחקני הקבוצה, ביקר את התנהגות השופטים, כשנפגע אחד מכדורסלני מכבי, עקב הקהל במתח אחרי התנהגותו של השופט עמיאל. כמה צופים רצו לפרוץ למגרש כששמעו את הערת השופט, שהשחקן הנפגע הוא ארטיסט.

התנהגות הקהל הרגיזה כמה משחקני הפועל, שמרוב בילבול החלו לקלוע מרחוק, איבדו כדורים רבים. דווקא באותן הדקות פרץ דויד פריש ממכבי אל סל הפועל, הצליח לזכות במתח אחרי התנהגותו של השופט עמיאל. כמה צופים רצו לפרוץ למגרש כששמעו את הערת השופט, שהשחקן הנפגע הוא ארטיסט.

שחקן בלי עברה. היחיד בין כל שחקני הפועל שלא איבד כלל את עשתונותו היה חיים חזן, הכוכב התימני של הקבוצה ונבחרת ישראל. הוא המשיך לכדרר בלי להתחשב בקהל, היה השחקן היחיד שנגדו לא נרשמה אף לא עבירה אישית אחת.

דקה אחת אחרי סיום המשחק, שנשתיים בתוצאה 50:66, הציע הקהל את המגרש, נישק את השחקנים המיוזעים. רק כוכב מכבי לשעבר, אברתם שניאור, מיהר לעזוב, לחזור עם בקבוק יין משובח לכבוד הנצחון. חבריו המאושרים של שניאור חיכו בפנית המגרש, שוחחו עם יריבם חיים חזן, שמעו למה לא היה יכול לשחק בנוקשות. „אני עומד להתחתן ביום שני, נוהרת' לא להיפצע. אילו יכולתי לחזות את הסכס, אולי הייתי משחק אחרת.“

זהה הוא זה :

דובק

פילטר

עם פילטר דיקו

העולם הזה

תשבץ 1161

מאונך: 1. אינר

שטיין למשל; 4. תחבושת; 10. צידה האחד של הביצה; 11. עליו נשען הקיט; 13. טעם הל-ענה; 14. משקה מי לחים חריף; 15. כלי מלחמה; 17. סופו של עמוס; 18. מת-גורר; 20. כף מט-בח עשויה עץ; 22. הרשות המבצעת; 25. דל, אביון; 26. רבים כמוהו מגינים על העין; 29. פעוט; 30. מעיק; 32. און; 33. כן, בספרדית; 34. אחי הבת; 37. מקור המים; 39. פילגש יעקב; 41. חילל בסואהילית; 42. לא קצין; 44. שם משפחת אשתו של מחזאי א-מריקאי; 46. פועל מכרות; 48. הוא מיילל בלילות; 50. ישיש; 51. שת, כפוף; 53. פיסגות הרים; 55. נוול גם כפורקין; 57. משמשת לאכילה; 58. בקיצור: רחמנא לילצלן; 59. המכשפה מ-פאריס; 60. הוא חייב ללמוד שבע שנים באוניברסיטה כדי לעשות זאת.

מאונך: 1. תוצאת האוד; 2. הבל; 3. פעולת המדקוק; 5. רעל; 6. ביאור; 7. משמש למאור; 8. ניתן למצוא בים-המלח; 9. מוצרי קוסמטיקה; 12. בתוכם; 15. נושא מרכולת;

שינוי כתובת
המינוי המשנה את כתבתו, מתבקש לחו-דיע על כך למחלקת המינויים שבועיים מראש, כדי למונע עיכובים במשלוח.

את הזמן שמשקביתה ובנה הפעוט מו-תירים לה מקדישה חיה שוסטר החיננית לפתרון תשבצים. תחזות התשבץ של „העולם הזה“ גירתה את חיה למבצע נוסף: חיבור תשבצים. כתבידה של המחברת הצעירה (22), מעיד על עבר ארוך של משיכה בעט. כפקידה בשרות המדינה לשעבר, ואחת המתגוררות בשכ-נות לעובדי מדינה רבים אחרים בירו-שלים, לא זנחה חיה עיסוקים אלה גם עתה — אולם כרגע החליפה היא את מכות החישוב ומכונת הכתיבה, במילון עברי משובח ודמיון מילולי, שסייעו לה בחיבור תשבץ זה, הרביעי בסדרת חרות התשבצים של „העולם הזה“.

1161 Crossword grid with numbers 1-59.

16. נוול חמוץ; 18. מחילה; 21. נישא; 23. מנכים לך אותו ממשכורתך; 24. קרי-את התפעלות; 26. עריסת הולד בבטן אימו; 28. דגל; 29. מסכת סדר זויקין; 31. זעיר מחידק; 32. בית-סוהר; 35. נמלט, ברח; 37. בילוי, שעשעו; 38. קהל רב; 40. אויב, צר; 41. חיטה; 43. חבר הממשלה; 45. מצב במשחק הכדורגל; 46. אפיקורס; 47. ... ר-פלא; 49. רכוש; 52. ככה; 54. הדוד שמע-ניק דולרים; 56. מודד, מונה; 58. לוח עץ.

איתם בקריאות: „זה לא הוא! למרות ש-אני טרם שלאמציא מגיע אותו כבוד כמו לי, זה היה מחזה נעים. הבחורות השתגעו לחתימה שלי. הן הגישו לי רופיות כדי שאחתום עליהן. תחילה לא האמנתי שבמ-קומות מרוחקים מארגולום, כמו גיורדלה ובומובי, יודעים מה בדיוק היה במשחקים. אבל כשהסתובבתי ברחובות, ידעו כמעט כולם את שמי.“

הם מעריצים את השוער הלאומי שלהם כמו אלי. והמביצע שלי, כשהצלחתי להב-קיע לו שלוש פצעים את השער במשחק אחד, נראה בעיניהם כמעשה גבורה מיוחד. אבל לא כל המסע היה רציני. לא חסרו גם חלקים מבדחים. בדרך מארגולום לגיור-דלה, נחח המספר שלנו בכפר קטן באמצע מדבר שומם. החברה החליטו למתוח את ה-שופט דודאי. אחד החברה קם ואמר שה-מסוס נחח מפני שיש שני אנשים מיותרים, והם צריכים להישאר במקום. מאגדי, שהיה שותף למתיחה, פסק מיד: „שחקנים אני לא משאיר כאן. שירד השופט דודאי והמעסה רוני.“

דודאי נורא התרגש ונבהל. „אני לא נש-אר פה!“ הוא צעק, „אני לא מתמצא במקום ולא אני ולא רוני יודעים אנגלית.“ הסי-בירו לו שבעוד שש שעות יבוא עוד מסוס שיקה אותו, אבל זה לא השפיע עליו. ה-חברה לא הסתפקו בזה, ושיתפו במתיחה גם את פקיד שדה-התעופה. הוא קרא ברמי-קול: „כר דודאי מתבקש לבוא למשרד.“ דודאי לא רצה ללכת, או הפקיד בא אליו וביקש ממנו את הרכוון. דודאי החזיר כמו-סידי. ברגע האחרון לא יכול היה הפקיד להתאפק. הוא צחק ודודאי הפס את המ-תיחה.

מעשה באננסים

שוער חיים בוך הגיע כבר להודו עם קרטל נקוע. הוא סבל מזה מאוד. כשראה זאת השוער הירודי, הוא אמר שיש תרופה שתרפא את בוך ביוליליה. הוא נתן לו משחה, עלים ירוקים וכדורים שחוי-רים. הוא אמר לרסק את הכדורים, לערבב אותם עם המשחה ולחבוש בעלים את הרגל. בוך ניסה לעשות זאת. אבל בשום אופן אי-אפשר היה לרסק את הכדורים השחורים. ניסו בכפית, לא הלך. ניסו בסכין, לא הלך. עבדו הציל לילה עד שהצלחו לרסק את ה-כדורים במכות כיסא. בוך חבש את הרגל. בבוקר הוא קם והקרטל היה נקוע בדיוק כמו מקודם.

גם השוער פורטל התגלה במשך הזמן כ-מיספר. הוא ידע שחוצאות כל המשחקים תלויות אך ורק בו, מאחר שבלל פציעתו של בוך, לא היה לו מחליף. יום אחד הח-ליט פורטל למתוח את כל חברי המשלחת. ידוע שפורטל הוא גם אקרוטב, הנוהג לבצע התהפוכיות וגילגולים באויר גם במגרש וגם מחוצה לו. אחרי שביצע מספר קפיצות ראה כאלה במלון, צעק הוא: „נפגעייתי, וסיכר כאלה כן נקע את קרטולו. זה היה בדיוק זמן קצר לפני המשחק. כולם נבהלו נורא ונתקפו ביאוש. פשוט לא ידעו מי יע-מוד במקום פורטל. רק לפני שרצו להביא רופא, גילה פורטל כי לא היתה זו אלא מתיחה.

בעת שחנינו בניורדלה, התחשק לי ולכור-לקנות כמה פירות אננס גדולים כדי להביא הביתה. השעה היתה 12 בלילה. כל החנויות היו סגורות. הסתובבנו בעיר וראינו שהחני-תנים ישנים לפני החנויות שלהם. אמרתי לבוך שאני מעיר תחנוני אחד שימכור לי אננס. בוך ניסה למנוע פעדי, „הוא יהרוג אותך אם תעיר אותו באמצע הלילה.“ בסוף הערתי מוכר אחד. הוא לא הבין מלה אנ-גלי. הכרחת אותו לפתוח את הסוכה שלו ולמכור לנו את האננסים בשעה אחת ב-לילה. היה כבר מאוחר וחשבנו שנקבל דפי-קה כשחזרו למלון בו חיכו כל החברה. כשנסכסנו, ישוב כל החברה ליד השולחנות. מאני התחיל למתוח אף וכל החברה אחריה.

במסוס קניתי נוסף לאננסים ול-25 פילי-העץ שקניתי כמתנות הביתה ולחברים, גם בקבוק שמפניה. החזקתי הכל בידי כשירדתי בשדה-התעופה בלון. חיפך היתה התנפלות נוראה. את בקבוק השמפניה הפילו וכתבו, האננסים והתיק נעלמו ממני. הייתי בטוח שמישהו סחב אותם למזכרת. רק אחרי ש-הצלחתי להיחלץ מהאווירם שכמעט חנק אותי, הגעתי לטקסי שעמד להביא אותי ה-ביתה. הופתעתי כשמצאתי שם על הכיסא את האננסים. זה היה באמת יפה.

אפרים קישון
ההומוריסט
שזמר על ה
הבעה הרצינית שלו גם כשהוא מספר בדיחה.

חיים טופול
נוכח בצלילוק,
גם כשהוא מתא
מץ להיות רציני, מציץ הליצן שבו ממקום שהוא.

אמני ישראל מגלים אופיים - באוויר קפיצופרניה ישראלית

מאת אריה קרו

מדע פסיכולוגי חדש נולד בחודשים האחרונים. לאחר מדע הכירולוגיה, ניהוש אופי האדם לפי תחילת כף היד, ומדע הגרפולוגיה, ניהוש אופיו של האדם לפי כתב ידו, יצר צלם הפורטרטים הבינלאומי, פיליפ הלסמן, את מדע הגימפולוגיה, או בתרגומו העברי, קפיצולוגיה (העולם הזה 1160).

הלסמן פירסם לאחרונה ספר-מפתח לתיאוריה זו. לאחר שנים מספר של שוטטות ברחבי העולם עם מצלמתו, פרסם הלסמן את תמונותיהם של אנשי שם עולמיים, שהסכימו לקפוץ לפני מצלמה זו. לאור תמונות אלה ביסס הצלם רבהשם את התיאוריה החדשה: אופיו של האדם ניכר גם בתנועותיו, במיוחד בקפיצתו.

כך למשל קפצו הדוכס והדוכסית מוינדזור בנעליים חלוצות ובהבעה רצינית על פניהם. קבץ הלסמן: „הזוג המלכותי הם אנשים הרואים את הנולד והחושבים

שאול ביבר
הציירבטיק. לפעמים
מביע הקופץ בקפיצתו
לא מה שהינו באמת, אלא מה שהוא חפץ להיות.

יוסף מילוא
הבמאי קופץ כשהבעת נצחון על פנים. גם ההבעה וגם הידיים הפרושות לרווחה ונשאות אל-על, מראות על אישיות חזקה ובוטחת בעצמה. מה שקורה למטה, ברגליים, אי לו חשיבות.

על הקהל שיראה אותם. מרלין מונרו קפצה לעומת זאת, עם רגליים סגורות ומקופלות לאחור. „זוהי תנועה ילדותית טיפוסית“, אומר הלסמן, „תנועה המסבירה את הפופולריות של מונרו. גברים מחבבים נשים ילדותיות, מאחר והן מעוררות בהם את הרגשת החשיבות שלהם. לעומת זאת יש נשים, ככוכבת ההוליוודית גיין מנספילד, הקופצות עם רגליים פשוטות. תופעה זו מעידה, לדברי הלסמן, על הכרת האשה בהשפעתה המינית החזקה על גברים.

החלטתי לבדוק תיאוריה זו על בשר חי. ביקשתי ממיספר אמנים לקפוץ לפני מצלמתי. התוצאות — מעניינות מאוד, כפי שתוכלו ללמוד מהתמונות.

כל מי שמכיר את שאול ביבר, למשל, יבחין מיד שצורת קפיצתו מעידה על טיפוס קומי. ההתחיה של האות א' בגופו, היתה מקרית. קישון לעומתו, קפץ בשיחיון-נפש, למרות העובדה שקפץ לגובה רב. קפיצתו עם רגליים סגורות, מוכיחה, לדעתו של הלסמן, על אישיות סגורה. טובה פרדו קפצה פעמיים, ובשתי הפעמים שמרה על אותה פוזה מסוגנת ומלאכותית של רקדנית בלט. מה שמעיד על שמרנות. היא אף לא שכחה לחלוץ את נעליה לפני כל קפיצה וקפיצה, מה שמעיד על אדם המחשב כל צעד מצעדיו בזהירות, הרואה את הנולד ומשתדל להתכוון לו.

מתברר שיש משהו בקפיצולוגיה. עם קצת מאמץ ואם מכירים היטב את הקופץ ואת אישיותו, אפשר אפילו לנתח את כל פרטי אופיו לפי הדרך שבה הוא קופץ.

יוסף גולנד
סחקן דורה-מי-עממי
מוכן לקפוץ בכל שעה
ובכל לבוש. מה שמוכיח עליו שהוא אדם חברתי.

טובה פרדו
שחקנית אהל חלצה את
נעליה. נשים הקופצות
בצורה זו הן נשים זהירות, המתכונות מעשיתן מראש.